

Salaspils novada bibliotēka

Pierīgas reģiona publiskās bibliotēkas

2017.gadā

Saturs

Salaspils novada bibliotēkas un tās struktūrvienību darba pārskats par 2017.gadu	4
1. Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēkas raksturojums.....	4
2. Finansiālais nodrošinājums.....	5
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	5
4. Personāls.....	6
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	7
6. Krājums	13
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	16
8. Novadpētniecība	20
9. Projekti	22
10. Publicitāte	22
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	26
12. Metodiskais un konsultatīvais darbs.....	26
Dienvidu filiālbibliotēkas darba pārskats par 2017.gadu	30
Saulkalnes filiālbibliotēkas darba pārskats par 2017. gadu.....	36
Pierīgas reģiona publiskās bibliotēkas 2017.gadā	44
1. Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums.....	44
2. Finansiālais nodrošinājums.....	45
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	47
4. Personāls.....	49
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	51
6. Krājums	64
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	70
8. Novadpētniecība	78
9. Projekti	82
10. Publicitāte	84
11. Sadarbības tīkla raksturojums.....	89
12. Metodiskais un konsultatīvais darbs.....	90
Pielikumi.....	91
Pielikums Nr.1 Izdevumi.....	92
Pielikums Nr.2 Ieņēmumi.....	93
Pielikums Nr.3 Krājuma komplektēšana	94

Pielikums Nr.4 Bibliotēku izmantošana	95
Pielikums Nr.5 SBA	97
Pielikums Nr.6 Bibliotēku krājumi.....	98
Pielikums Nr.7 Jaunieguvumi	99
Pielikums Nr.8 Informāciju tehnoloģijas.....	100
Pielikums Nr.9 Darbinieku kopskaits	101
Pielikums Nr.10 Novadpētniecības seminārs	102
Pielikums Nr.11 Pieredzes apmaiņas brauciens	104
Pielikums Nr.12 Gada noslēguma pasākums	106

Salaspils novada bibliotēkas un tās struktūrvienību darba pārskats par 2017.gadu

1. Vispārīgs bibliotēkas/reģiona bibliotēkas raksturojums

Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes ziņām uz 01.07.2017. Salaspils novada iedzīvotāju skaits ir 23540, no kuriem aptuveni 46,8% norādījuši, ka ir latvieši. Salaspils novadā atrodas 2 vidusskolas, 6 pirmsskolas izglītības iestādes un 2 skolas, kas realizē profesionālās ievirzes izglītības programmas. Bibliotekāros pakalpojumus novadā nodrošina Salaspils novada pašvaldības iestāde **Salaspils novada bibliotēka** (turpmāk tekstā - **Bibliotēka**) un tās struktūrvienības: **Dienvidu filiālbibliotēka** – apkalpo mikrorajona iedzīvotājus, un **Saulkalnes filiālbibliotēka** Saulkalnes ciematā, kur Saulkalnes iedzīvotājiem ir pieejami arī Salaspils novada domes Apmeklētāju apkalpošanas centra filiāles pakalpojumi.

No 2005.gada 1.marta **Bibliotēka** veic Reģiona Galvenās bibliotēkas funkcijas un darbojas kā koordinācijas un metodiskais centrs 39 pašvaldību bibliotēkām. Reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu un to finansēšanu attiecīgajā novadā nodrošina līgumattiecības starp Salaspils novada pašvaldību un 16 Pierīgas novadu pašvaldībām.

Pārskata periodam **izvirzītie un veiktie** prioritārie **uzdevumi** iestādes darbības mērķa realizēšanai:

1. K.Skujenieka multimedialās vietnes (digitālā muzeja) izveides koncepcija, izmaksu aprēķini, materiālu izpēte un atlase:
 - definēti projekta mērķi, uzdevumi un noteiktas digitālajam muzejam nepieciešamo materiālu kategorijas;
 - sadarbībā ar literatūrzinātnieku un fotogrāfu apmeklēja K.Skujenieka māja un veikti K. Skujenieka stāstījuma audioieraksti, atlasīti un tuvplānā fotografēti atsevišķi priekšmeti (fotogrāfijas, mākslas darbi un rokraksti);
 - veikts aptuvens kopējo izmaksu aprēķins.
2. Sagatavot akreditācijai Pierīgas pašvaldību 15 bibliotēkas - veikta bibliotēku vizitācija, pārbaudīti dokumenti un darba procesu atbilstība profesionālajām prasībām. Akreditētas 7 novadu 15 bibliotēkas.
3. Bibliotēkas mājaslapas pārveides 2.posms – darbs veikts, nākamajā pārskata periodā jāaktualizē satura pārstrukturēšana un ievadīšana
4. Dienvidu filiālbibliotēkā veikt elektrības tīkla (vadi) pārbūvi - pirms plānotās elektrības tīkla pārbūves septembrī veikta rūpīga visu kontaktu un vadu pārbaude, tā rezultātā novērsti konstatētie bojājumi un esošais tīkls veic savas funkcijas (bez pārbūves);
5. Sākotnēji izstāde veltīta Vairas Viķes-Freibergas 80 gadu jubilejai bija plānota neliela un netika izvirzīta kā prioritārs uzdevums, tomēr sagatavošanas darbi un pasākums izvērtās apjomīgs un nozīmīgs, tas prasīja atbildīgu komandas darbu un ieguva prioritāra uzdevuma statusu.

Izmaiņas Bibliotēkas darbībā, juridiskajā statusā vai struktūrā pārskata periodā nav.

2. Finansiālais nodrošinājums

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2015	2016	2017
Kopā (EUR)	317591	343977	357692
Pašvaldības finansējums	295889	321731	334817
Citi ieņēmumi:	21702	22246	22875
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	21702	22098	22808
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>		148	67

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2015	2016	2017
Izdevumi kopā (EUR)	317591	343977	357692
Darbinieku atalgojums (bruto)	192550	204320	209573
Krājuma komplektēšana	19286	18955	19298

Bibliotēkas budžets ir attīstību veicinošs, 2016.gadā tas ir pieaudzis par 8%, 2017. gadā par ~4%. Katru gadu tiek palielināts arī darbinieku atalgojums – 2017. gadā par ~2,3%

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

2017.gadā nav veikta ne ēku, ne arī telpu rekonstrukcija vai remonts, jo Bibliotēka no 2011.gada 2.septembra atrodas renovētās bibliotēkas vajadzībām piemērotās telpās. Salīdzinoši lielus finansiālus ieguldījumus prasīja ventilācijas sistēmas tīrīšana (1335 EUR, jāveic 1 reizi 5 gados), datortīkla UPS akumulatoru maiņa (1162 EUR), bīdāmo sistēmu remonts (1593 EUR) un jumta nesošo konstrukciju pārklāšana ar ugunsdrošo pārklājumu (1032 EUR).

Tabula „Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Piezīmes
Datori	17	22	darbiniekiem – nomainīti laika posmā no 2011. Līdz 2016. gadam, lietotājiem: portatīvie (10gb) – 2011.gads, stacionārie: 7gb.-2007., 1gb-2016., 4gb.- 2017.
Multifunkcionālās iekārtas	1	4	1gb – 2014., 3gb- 2008.
Printeri	5	-	
Kopēšanas iekārtas	-	-	
Skeneri	2	-	
Citas iekārtas		1	Grāmatu nodošanas iekārta

Datortehnikas maiņa notiek plānveidīgi - pēdējo 5 gadu laikā ir nomainīti visi darbinieku un filiālbibliotēku datori. 2017.gadā nomainīti 3td datori (4 gb) bērnu un jauniešu apkalpošanas nodaļā, iegādāts projektors un krāsu printeris (A4).

4. Personāls

Salaspils novada bibliotēkā (bez filiālbibliotēkām) strādā 20 darbinieki:

- direktore – soc.zin.mag.
- 13 pilnas slodzes bibliotekārie darbinieki, no tiem:
 - o 11 ar bibliotekāro izglītību (4 – ar maģistra un 3 - ar bakalaura grādu, 2- ar 1.līmeņa prof.augst. un 2 ar prof.vid.izglītību)
 - o 2 ar bakalaura grādu citā jomā
- 6 tehniskie darbinieki: 4 pilnas un 2 nepilnas (0,125 un 0,225) slodzes

Bibliotēkas personāls regulāri un plānveidīgi pilnveido savas profesionālās iemaņas, kompetences un prasmes. Budžetā finansējumu profesionālajai pilnveidei plāno saskaņā ar darbinieku pieteikumiem un profesionālo institūciju piedāvājumiem.

Salaspils novada bibliotēkas darbinieku apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi

Norises laiks	Kursi, lekcijas u.c. pasākumi	Iesaistītie darbinieki	Stundas
17.01.	Mācību programma – Excel iesācējiem	3	4
24.01.	Tikšanās bibliotekāru stāvā – dažādie mediji: graudi, draudi un pelavas	2	3
22.02.	Mācību programma – Excel lietotājiem	2	2
23.02.	Starptautiskajai dzimtās valodas dienai veltīts pasākums VIETVĀRDU TALKA	1	2
22.03.	Publisko bibliotēku apaļā galda diskusija	3	6
6.04.	Personu un institūciju autoritatīvo ierakstu veidošana atbilstoši RDA	2	3
26.04.	Jaunākā literatūra pieaugušo auditorijai: latviešu oriģinālliteratūra	2	6
3.05.	(Ne)nopietna spēle nopietniem jautājumiem	1	4
9.05.	EBSCO datubāzes e-resursi un informācijas izguve	1	4
19.05.	Izstāžu darbs bibliotēkā	1	5
5.09., 6.09.	Komandas saliedēšana un mērķu definēšana	5	16
8.09.	Lasi klusi, lasi skaļi – lasi!	2	5
13.09.	Skolu bibliotēku aktuālu jautājumu darba sanāksme	2	3
27.09.	Informācijas meklēšana periodisko izdevumu digitālajā kolekcijā	1	4
10.10.	Elektroniskie resursi un informācijas meklēšana	8	2
18.10.	Reģionu galveno bibliotēku metodiķu seminārs	1	5
8.11.	Seminārs krājuma komplektēšanas speciālistiem	2	6
14.11.	Bibliogrāfisko ierakstu veidošana atbilstoši RDA	2	4
15.11.	Tulkotā daiļliteratūra: ieskats vēsturē un mūsdienu tendences	1	6
16.11.	Tika, tika, gramatika. Latviešu valodas prasmju pilnveide	1	8
22.11.	Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru sanāksme	1	5
29.11.	Efektīva laika plānošana	1	5
6.12.	No grāmatu starta līdz mediju un informācijpratībai bibliotēkās	1	6

Personāla saliedētībai Bibliotēka visiem darbiniekiem katru gadu organizē pieredzes apmaiņas braucienu vai izglītojošu ekskursiju un ārpus darba pasākumus, piemēram, 2017.gadā notika brauciens ar plostu pa Daugavu.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

2017. gadā Bibliotēka darbojusies sekmīgi, piedāvājot savus resursus un nodrošinot universālo informācijas pakalpojumu Salaspils novada un apkārtnes iedzīvotājiem un jebkuram interesentam. Lietotāji saņēmuši kvalitatīvu, uz zināšanām pamatotu un uz indivīdu orientētu informāciju. Tomēr nepieciešama lielāka iniciatīva no Bibliotēkas puses jaunu lasītāju piesaistei ilgtermiņam, uz izglītību vērstai informācijas ieguvei.

Tabula „Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2015	2016	2017	% salīdzinot ar iep. gadu	
Lietotāju skaits	3093	3037	3077	-1.8 %	+1.3%
<i>t. sk. bērni</i>	1301	1239	1304	-5%	+5%
Fiziskais apmeklējums	34858	31936	33016	-8%	+3,3%
<i>t. sk. bērni</i>	13710	11094	12227	-19%	+9.2%
Virtuālais apmeklējums*	31217	21079	21956	-32%	+4%
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)	-	-	-	-	-
Izniegums kopā	59725	54629	54085	-9%	-1%
<i>t. sk. grāmatas</i>	43193	38059	40394	-13%	+5.8%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	12407	13652	10781	+10%	-26%
<i>t. sk. bērniem</i>	17633	13405	12768	-30%	-4.9%
**Kopējais lietotāju skaits (ar filiālēm)	3821	3758	3794	-1.6%	+1%
Lietotāji % no iedz. skaita apkalpes zonā	13%	13%	13%		
Iedzīvotāju skaits	23340	23393 (01.07.2016.)	23518		

* No 2016. gada virtuālā apmeklējuma uzskaitē netiek iekļauti kopkataloga dati (WebPAC apmeklējums).

** BIS Alise uzrādītais kopīgais Bibliotēkas un tās struktūrvienību lietotāju skaits ir **3550**. Skaitļi ir atšķirīgi, jo daļa lietotāju ir reģistrēti gan Bibliotēkā, gan kādā no filiālbibliotēkām

Pārskata perioda laikā Bibliotēkas rādītāji ir bijuši stabili ar pozitīvu ievirzi - lietotāju skaits (+1,3%) un fiziskais apmeklējums (+3,3%) salīdzinoši ar iepriekšējo gadu kaut nedaudz, tomēr ir palielinājies. Par iemeslu tam varētu būt labs krājuma nodrošinājums un piedāvāto bibliotēkas pakalpojumu klāsts – pasākumi, tikšanās ar autoriem, ceļojošās un literatūru popularizējošās izstādes. Apmeklējot pasākumus, cilvēki izmanto iespēju paņemt lasīšanai grāmatas par pasākumā skarto tēmu. Lai gan kopējais izniegums ir nedaudz samazinājies (-1%), grāmatu izniegums palielinājies (+5.8%). Informacionālās vides iespējas un plašsaziņas līdzekļu pakalpojumu pieejamība ir negatīvi ietekmējusi periodisko izdevumu izniegumu. Bibliotēkas lietotājiem ir iespēja autorizēties elektroniskajā katalogā, lai attālināti varētu sekot grāmatu jaunumiem bibliotēkā, veikt rezervēšanu un pieprasīt pagarināšanu.

Kopumā **Web Pack** autorizācijas dati pārskata perioda laikā piešķirti **240** bibliotēkas lietotājiem un veikti pieprasījumi **1592** reizes.

Bibliotēkai ir lifts, kas nodrošina **pieejamību cilvēkiem ar kustību traucējumiem** un māmiņām ar bērnu ratiem. Cilvēkiem ar redzes traucējumiem ir pieejama palielināmā iekārta, tomēr pārskata periodā bibliotēkas pakalpojumus maz izmantojušas personas ar īpašām vajadzībām.

Pie ieejas novietotā Grāmatu nodošanas iekārta dod iespēju lasītājiem sev izdevīgā laikā nodot paņemtos dokumentus. Šo pakalpojumu labprāt izmanto grāmatu dāvinātāji un bibliotēkas parādnieki.

Ikvienu pakalpojuma sniegšana orientēta uz kvalitāti un uzticēšanos Bibliotēkai. Darbinieces veltījušas uzmanību katra lietotāja konkrētajai situācijai, lai apmeklētājs arī turpmāk atgrieztos bibliotēkā. Lasītavas darbā veicināts kopienas princips, tā bijusi ne tikai informācijas pakalpojumu saņemšanas vieta un resursu krātuve, bet arī satikšanās vieta un sociālais atbalsts. Apmeklētājiem, kas nonākuši grūtībās, bieži grūti saprast, kura iestāde vai programma var sniegt viņiem nepieciešamo palīdzību - līdz ar to uzticēšanās bibliotēkai pieaugusi.

Pārskata periodā nemainīgs bijis arī lietotāju sastāvs. Pamatkategorijas - jaunieši un seniori. Visaktīvākie lasītavā - brīvā laika pavadītāji internetā. Darbā ar studējošiem jauniešiem sekmīgi realizēta individuālā pieeja. Daudzi no viņiem apguvuši un labprāt izmanto lasītavā pieejamās pilntekstu datubāzes, autorizācijas iespējas no mājām, tematiski sistematizētos preses klipus. Savukārt grupa senioru bibliotēku apmeklē, lai lasītu iecienītākos preses izdevumus, norēķinātos par komunālajiem pakalpojumiem, sazinātos ar tuviniekiem ārvalstīs vai vienkārši parunātos. Liela daļa no lasītavas apmeklētājiem - vienreizējie. Tie ir garāmbraucēji, aizbraucēji, aizņemtie darba pienākumos, kuriem nav ne laika, ne motivācijas apmeklēt bibliotēku izglītojošos nolūkos.

Bezdarbnieki rosināti mācīties, uzrakstīt CV, apgūt IT prasmes, valodu, saskarsmi. Darbinieces palīdzējušas rakstīt iesniegumus, vēstules, tulkojušas, aizpildījušas veidlapas, drukājušas aviobiļetes un sniegušas visdaudzveidīgāko palīdzību e-vidē.

Galvenais **uzziņu un informācijas darba** uzdevums - profesionāli orientēties plašajā resursu klāstā, nodrošināt bibliotēkas lietotājiem informācijas pieejamību un attīstīt viņu prasmes pašiem meklēt informāciju, sekmēt informācijas kvalitātes un ticamības izvērtēšanu. Apmeklētāji rosināti kritiski vērtēt dažādu portālu un mediju sniegto informāciju, izvēlēties datubāzes un autoritatīvus izdevumus zinātniskajiem darbiem, sastādīt izmantotās literatūras sarakstus u. c. īpaši saistībā ar zinātniski pētnieciskajiem studiju darbiem.

Nozīmīgākie tematiskie pieprasījumi: „Jūrmalas koka arhitektūra”, „Salaspils novads folklorā”, „Salaspils pašvaldības uzņēmums „Valgums”- publikācijas presē”, „Par Salaspils novada „Piķurgciemu””, „Profesors Arnolds Spekke – dzīve, darbība, publikācijas”, „1990. gada notikumi Salaspilī”, „Zinātniskie pētījumi par izdegšanas sindromu”, „Plakāta vēsture Latvijā” u. c.

Bērni un jauniešu nodaļā pieprasītākās tēmas - par pasaules valstīm un tautām, par augiem un dzīvniekiem, rakstniekiem, dzejniekiem un viņu darbiem, pildspalvas vēsture, siera vēsture, sporta un fizisko aktivitāšu tematika u. c.

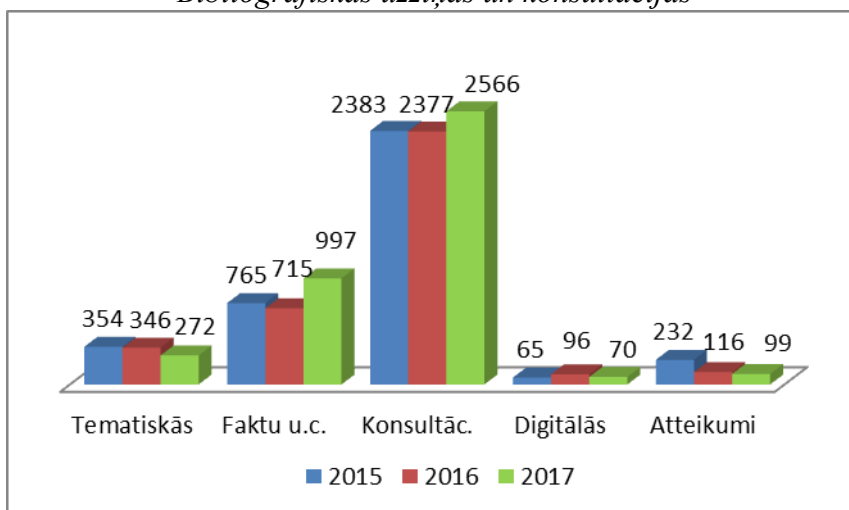
Konsultatīvais darbs veikts 2. virzienos: Bibliotēkas lietotājiem un Pierīgas reģiona publisko bibliotēku darbiniekiem.

Lietotāji konsultēti par darbu ar dažādām programmām, mobilajām ierīcēm, e-pasta izveidošanu, teksta formatēšanu, pareizrakstības kļūdām, audio ierakstu lejupielādi lietotāja telefonā, palīdzība jauna skārienjūtīgā telefona apgūvē, maksājuma šablona izveide internetbankā, pašnodarbinātās personas reģistrēšanās elektroniski VID mājas lapā, gada deklarācijas aizpildīšana, e- pieraksta veikšana pie speciālista ārstniecības iestādes mājas lapā u. c. Sagatavotas un nosūtītas arī digitālās uzziņas, pat uz ārzemēm.

Sekmīga izvēršusies sadarbība ar Salaspils novada pašvaldību regulāras informācijas nosūtīšanā par publikācijām presē.

Atteikumi samazināti iegādājoties lietotāju pieprasītākos izdevumus vai saņemot tos SBA kārtā, kā arī sadarbojoties ar citām iestādēm jautājuma noskaidrošanai.

Bibliogrāfiskās uzziņas un konsultācijas

2017. gadā samazinājies tematisko pieprasījumu skaits, toties palielinājušās faktu uzziņas un konsultācijas. Kaut gan izdoti LNB metodiskie ieteikumi par uzziņu uzskaiti, joprojām neskaidru jautājumu un subjektīvu faktoru ir daudz - ko kurš darbinieks uzskaita.

Veicot **Reģiona Galvenās bibliotēkas** funkcijas, liels konsultāciju skaits sniegts par „BIS Alise”, notikusi nemitīga kvalitātes uzturēšana, nosūtīti e-mācību materiāli, apraksta kļūdu labojumi. Bibliotekāri īpaši daudz konsultēti par - akreditāciju (dokumentu sagatavošana, krājuma komplektēšanas politika, stratēģiskais darba plāns, gada darba plāns, bibliotēku nolikumi u. c.), statistikas atskaitēm (datu uzskaitē, finanšu sadaļa, personāls u. c.) un teksta pārskatiem, BIS skolu „Alise” pieslēgšana skolu bibliotēkām, aprakstu veidošana novadpētniecības datubāzē, inventarizācijas veikšana, aktīvais patapinājums, datu % aprēķināšana, amatu apraksti, budžeta sastādīšana, koplīgums u. c.

Uzziņu informācijas darbā plaši izmantoti pašu veidotie informācijas **resursi**: elektroniskais kopkatalogs, analītikas un novadpētniecības datubāze. Lasītavā tiek veidota analītikas datubāze, iekļaujot tajā nozīmīgākos zinātniskos rakstus no krājumiem, monogrāfijām, preses u. c. Tematiski sistematizētās kopijas tiek izmantotas bieži, jo zinātņu nozarēs iznāk maz jaunu, vērtīgu izdevumu. Samērā maz uzziņu izpildē izmantoti tradicionālie informācijas resursi - enciklopēdijas, vārdnīcas u. c., jo maz ir jēgpilnu pieprasījumu. Vairāk izmantotas abonētās datubāzes - LURSOFT, LETONIKA, EBSCO, BRITANNICA ONLINE LIBRARY, kā arī tiešsaistes resursi - LNB digitālā bibliotēka, Periodika.lv, Lasāmkoks, portāls e-Latvija u. c. Apgūta informācijas meklēšana PRIMO - vienlaikus kopkatalogā, LNB veidotajās un tiešsaistes datubāzēs.

Izglītojošie pasākumi

E- prasmju nedēļa kā visā Latvijā, tā Salaspils novada bibliotēkā notikusi jau astoto gadu, sniedzot zināšanas un prasmes dažādām lietotāju grupām. No pieredzes iepriekšējā gadā patapināts labākais - nedēļas garumā jebkurš interesents bibliotēkas darba laikā varēja ierasties uz konsultāciju „Internets - īsi un vienkārši”.

Pēc lietotāju un darbinieku ierosinājuma, noorganizētas praktiskas mācības par VID elektroniskās deklarēšanas sistēmu, par mobilo aplikāciju lietošanu Swedbankas, DNB un SEB bankas klientiem. Praktiskas nodarbības organizētas arī vidusskolēniem darbā ar bibliotēkā pieejamajām datubāzēm, katalogiem, WebPac mobilo versiju u.c. Vairāk: <http://www.biblioteka.salaspils.lv/e-prasmju-nedela-2017-salaspils-novada-bibliotekas>

Īpaši atsaucīgi bijuši bērni un jaunieši, tiem noorganizētas 8 nodarbības ar 183 bērnu dalību. Kopā e-prasmju nedēļā konsultēti un izglītoti ap **270** dažādi interesenti.

2017. gadā jauna datormācību grupa netika komplektēta, jo mazinājusies interese. Apmeklētāji nākuši ar konkrētiem jautājumiem uz individuālajām konsultācijām, lielākā daļa no viņiem jau ar datorimaņām, kas tika padziļinātas. Nozīmīga bijusi e-pasta, sociālo tīklu, Skype lietošanas, norēķinu un maksājumu apgūšana, dažādu programmu lietojums, kā arī risināti tehniski jautājumi. Secinājums - **individuālās mācības apmeklētājiem** ir daudz produktīvākas, nekā grupu mācības, tomēr tās saistītas ar lielākiem darbinieku resursiem.

Kopumā 2017. gadā datormācības kursu pabeidza 6 klausītāji, bet padziļinātas individuālās konsultācijas sniegtas vairāk kā 32 interesentiem.

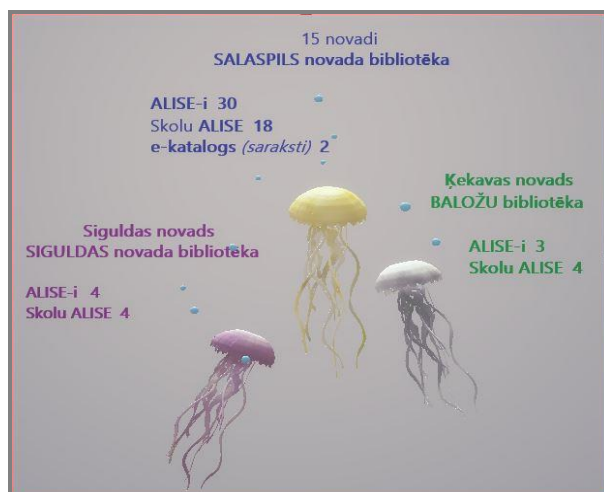
2017. gada martā ar Salaspils novada Domes lēmumu tika apstiprināti jauni maksas pakalpojumi, līdz ar to paplašināts pakalpojumu grozs. Studenti un skolēni biežāk izvēlējušies referātus, studiju darbus un citus dokumentus iesiet bibliotēkā. Te par demokrātisku cenu var saņemt kopēšanas un skenēšanas pakalpojumus, līdz ar to strauji pieaudzis kopiju un datorizdruku skaits lasītavā, kas apliecina, ka Bibliotēka ir stabils maksas pakalpojumu centrs. Diemžēl, samazinājies to apmeklētāju un apmeklējumu skaits, kas „mācās uz vietas”, vai izmanto bibliotēkas krājumu kā resursu izglītības un mūžizglītības papildināšanai.

Iedzīvotājiem tiek nodrošināta jaunākā Salaspils novada pašvaldības informācija - likumdošanas akti, publiskie pārskati, novada attīstības stratēģija un programmas, informācija par pilsētu, novada domi, pašvaldības iestādēm, uzņēmumiem novadā, kā arī tūrisma, izglītības, kultūras un sporta informācija.

Elektroniskais katalogs

Pierīgas novadu bibliotēku kopkatalogu veido **15** novadu **30 publiskās** bibliotēkas (bijušais Rīgas rajons) un **18 skolu** bibliotēkas.

Pierīgas novadu bibliotēku virtuālo kopkatalogu veido kopkatalogs un Ķekavas un Siguldas novadu e-katalogi (kopā **17 novadu 40 publiskās, 26 skolu** bibliotēkas).

30 publiskās bibliotēkas un **14** skolu bibliotēkas **nodrošina** lietotājiem **automatizētu** krājuma **izsniegšanu un saņemšanu**.

Tabula „BIS ALISE izmantošana”

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2017)	Pasūtīts (Web) eks (2017)
			Cirkulācija	SBA	Komplek- tēšana		
Salaspils novads	5	5	5	3	5	240	1592
Ādažu novads	1	1	1	1	1	96	99
Babītes novads	3	3	2	2	2	44	294
Baldones novads	2	2	2	1	2	25	81
Carnikavas novads	1	1	1	1	1	4	58
Garkalnes novads	3	3	3	2	3	28	8
Inčukalna novads	4	4	2	2	4	17	42
Krimuldas novads	7	7	5		6		
Mālpils novads	3	2	2	1	2	2	
Mārupes novads	5	5	2	1	4	25	262
Olaines novads	3	3	3	3	3	120	181
Ropažu novads	4	4	3	2	4	6	52
Saulkrastu novads	2	2	2	1	2	53	84
Sējas novads	3	2			2		
Stopiņu novads	4	4	3	2	4	52	148

Ieteikumi tabulas izstrādātājiem: jāpilnveido sadaļas – izdalot skolu bibliotēkas (Skolu ALISE-i). Skolu bibliotēku darbs sistēmā (dažos moduļos) būtiski atšķiras no publisko bibliotēku – cirkulācijas modulī tās darbojas aktīvi, bet uz āru/attālināti pakalpojumu nesniedz – apkalpo tikai lokālos klientus. Tādēļ SBA modulis, pasūtījumi (Web) netiek izmantoti, kā arī netiek piešķirti autorizācijas dati.

Veidojas tendence – autorizācijas dati tiek piešķirti, bet pasūtīto eksemplāru skaits Web ir samērā mazs. **Secinājumi:**

- pakalpojuma veids netiek *pietiekami* reklamēts/ piedāvāts;
- iespējams, ka bibliotekāri un lietotāji izmanto tradicionālas metodes (izliek jaunieguvumu izstādes uz n dienām un lietotāji manuāli pierakstās uz grāmatām);
- SBA moduli jāturpina pilnveidot, lai tas būtu *draudzīgs/ērts* bibliotekāriem (gan korekti uzrādot izsnieguma ziņas, gan izgūstot Web statistiku);
- *Tabula „BIS ALISE izmantošana”* skolu Alise-i skaits iespaido un veido nekorektu ainu par SBA, pasūtīto eksemplāru skaitu Web, kā arī autorizēto lietotāju skaitu reģionā/novadā/pilsētā.

Pārskata periodā Salaspils novada bibliotēka nodrošinājusi sistēmas darbu BIS ALISE **i-bibliotēkām** - datu apstrāde, kontrole u.c. bibliotekārie darba procesi:

- **veidoti ieraksti un pievienoti 984** eksemplāri **2** bibliotēkām (Sējas novada Ainavu bibliotēka, Sidgundas bibliotēka), tām kurām nav BIS ALISE licence;
- **nodrošināta** BIS ALISE pieeja **2 skolu bibliotēkām** (Zaķumuižas pamatskolas bibliotēka, Skultes pamatskolas bibliotēka);
- pēc pieprasījuma veidoti Periodikas fondi u.c.;
- **6** bibliotēkās veikta krājuma inventarizācija, lai salīdzinātu krājuma faktisko stāvokli ar bibliotēkas uzskaites dokumentiem (Mārupes pamatskolas, Krimuldas novada Lēdurgas, Inciema, Atmodas un Turaidas bibliotēkas, Saulkalnes filiālbibliotēkā);
- skolu bibliotēkām salīdzināti un pievienoti skolēnu un pedagogu saraksti, lai uzsāktu/turpinātu automatizētu lietotāju apkalpošanu (Baldones vidusskola, Jaumārupes pamatskola, Salaspils 2. vidusskola un Mālpils vidusskola)

Pierīgas publiskajās un skolu bibliotēkās inventarizācijas process tiek plānots un saskaņots ar vietējām pašvaldībām. Informācijas un resursu nodaļas darbinieki brauc uz bibliotēku ierādīt darbu ar inventarizācijas programmu, kā arī vajadzības gadījumā nodrošina ar portatīvajiem datoriem un svītrkodu lasītājiem. Šī ir pozitīva prakse, jo nostiprina praktiskās iemaņas un novērš iespējamās kļūdas. Inventarizācijas rezultāti tiek apkopoti.

Problēmas turpina sagādāt - rezultātu salīdzināšana ar bibliotēkas SUG 3 daļu, grāmatvedības datu sakrītība ar BIS ALISE krājuma stāvokli un vēl arvien Inventarizācijas akta formas aizpildīšana.

Regulāri tiek veikti BIS ALISE daudzveidīgie integritātes testi, kuri palīdz novērst kļūdas.

Skolu bibliotēkas turpina interesēties par sistēmu un pievienoties Pierīgas novadu bibliotēku kopkatalogam. Skolu bibliotēku *vājās vietas* – slikta aprakstu kvalitāte, atšķirīgas prasības krājuma uzskaitē, nesakārtoti krājumi. Viena no lielākajām problēmām – kadri, jo reti tur strādā bibliotēku nozares speciālisti.

Tabula „Reģiona kopkataloga dati”

	2016	2017	% salīdzinot ar iepr. gadu
Kopējais ierakstu skaits	83647	88041	+5%
Kopējais eks. skaits	492861	536783	+8.2%
Kopējais turpinājumresursu eks. skaits	57207	68525	+16.5%
Autoritatīvā datubāze (kopējais ierakstu skaits)	17591	18505	+5%
Lasītāju datubāze (kopējais lasītāju skaits)	33056	37409	+11%

Katra bibliotēka regulāri papildina elektronisko *kopkatalogu* ar jauniem *datiem*, veicot ienākušo resursu apstrādi, tāpēc visās datubāzēs pieaug ierakstu skaits. Autoritatīvo ierakstu datubāzē arī vērojama šī tendence – kaut gan elektroniskajā katalogā bibliotēkas pašas neveido autoritatīvos ierakstus, bet ar Z39.50 protokolu atvelk un sasaista, lai nodrošinātu kvalitatīvas informācijas izguvi. Atšķirīgas darba nianses ir novada datubāzē, jo bibliotēkām pašām jāveido autoritatīvie ieraksti personālijām, institūcijām (LNB tie nav pieejami).

Lasītājs ir apmierināts, kad saņem sev vajadzīgo izdevumu mācībām, dvēseles apmierināšanai, pašizglītošanās procesam. Pārskata periodā Starpbibliotēku abonementa kārtā

(SBA) nodrošināto eksemplāru skaits ir audzis. Pieprasītie dokumenti tika nosūtīti uz 11 Pierīgas reģiona bibliotēkām, savukārt, lai nodrošinātu salaspiliešu vajadzības, Bibliotēka sadarbojusies ar 15 bibliotēkām (211 eks.).

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2015	2016	2017
Salaspils novada bibliotēka			
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits		30	211
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	21	85	234

6. Krājums

Bibliotēkas krājuma komplektēšana notiek saskaņā ar "Salaspils novada bibliotēkas Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika. 2015. - 2019. gadam", kurā ir noteikti visu struktūrvienību krājuma komplektēšanas, attīstības, saglabāšanas un rekonstruēšanas procesi.

Komplektējot Bibliotēkas un tās struktūrvienību krājumus, tiek ņemtas vērā bibliotēkas mērķi, funkcijas un mērķauditorijas.

Pārskata periodā krājuma komplektēšanas prioritātes Bibliotēkā noteica lietotāju pieprasījums, tādēļ 2017. gadā lielāka uzmanība tika pievērsta nozarēm:

- Daiļliteratūra,
- Sabiedriskās zinātnes,
- Psiholoģija,
- Vēsture.

Tāpat kā iepriekšējos gadus, lielāko jaunieguvumu daļu sastāda daiļliteratūra latviešu un krievu valodā, jo lasītāju vidū tā aizvien ir vispieprasītākā. Pateicoties izdevniecību operatīvai jauniznākušo grāmatu reklāmai gan presē, gan interneta vidē, lasītāji ir informētāki un līdz ar to pieaug pieprasījums. Komplektējot daiļliteratūru prioritāte bija latviešu oriģinālliteratūrai, kura tika komplektēta iespējami pilnīgi. Kopumā jaunieguvumi tika iegādāti 1 eks., pieprasītākie, vadoties pēc lasītāju rindas BIS Alise - 2 eks. Joprojām Latvijā par maz tiek izdotas nozaru literatūras grāmatas, par to liecina arī lasītāju pieprasījumi (vairākums labāk vēlas nozares grāmatas latviešu valodā, nevis datubāzes angļu vai krievu valodā).

Tabula „Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums” (ieskaitot filiālbibliotēkas)

	2015	2016	2017
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	19286	18955	19298
<i>t. sk. grāmatām</i>	13849	13648	14497
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	3336	3500	4168
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	5293	4959	4801
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā (pašvaldības finansējums)	0.83	0.81	0.82
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	19286	18955	19298

Pēdējos trīs gados **pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai** būtiski nav mainījies, tas ir **pietiekošs** un nodrošina grāmatu iegādi, neskatoties uz to nemitīgo cenu pieaugumu. 2017. gadā izvērtējot periodikas saturu un izmantojumu, tika samazināts finansējums šai krājuma daļai, savukārt bērnu grāmatām finansējums pieaudzis (attiecīgi pa gadiem: 17,3%, 18,5% un 21,6% no kopīgā finansējuma). Tas ir likumsakarīgi, jo projekta “Bērnu un jauniešu žūrijas” un “Vecāku žūrijas” grāmatas tika iegādātas par budžeta līdzekļiem.

Pašvaldības 2017. gada finansējuma sadalījums pa Bibliotēkas struktūrvienībām:

- Abonemets un lasītava – 7422.38 EUR (681 eks.),
- Bērnu un jauniešu apkalpošanas nodaļa – 3315.51 EUR (455 eks.),
- Dienvidu filiālbibliotēka – 1699.08 EUR (200 eks.),
- Saulkalnes filiālbibliotēka – 2060.28 EUR (252 eks.).

Sakarā ar struktūrvienības vadītāja maiņu 04.04.2017 veikta Saulkalnes filiālbibliotēkas pilna krājuma pārbaude (inventarizācija). Krājums tika noskenēts vienā dienā un pamatojoties uz pārbaudes rezultātiem sakārtoti dati (filiālbibliotēkas SUG 3.d. un Krājuma stāvoklī BIS Alisē). Šāda veida pārbaudes ieteicamas bibliotēkām ar samērā nelielu krājumu, jo tās ļauj ātri un kvalitatīvi konstatēt reālo krājuma lielumu, īpaši tad, ja ir neatbilstība starp bibliotēkas SUG 3.d., BIS Alises Krājuma stāvokļa un grāmatvedības datiem.

Tabula “Krājuma rādītāji” (ieskaitot filiālbibliotēkas)

	2015	2016	2017
Jaunieguvumi kopā	5178	5156	4925*
<i>t. sk. grāmatas</i>	2859	2705	2815
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	565	457	436
<i>t. sk. bērniem</i>	638	596	874*
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	2221	2376	2062
Izslēgtie dokumenti	7146	3474	2562*
Krājuma kopskaits	79563	81030	82761
Grāmatu krājuma apgrozība	0,80	0,72	0,74
Periodisko izdevumu apgrozība	1,02	0,99	0,83

* ieskaitot VKKF programmas „Bērnu un jauniešu žūrija” ietvaros saņemtus un citām bibliotēkām nodotos eks.

2017. gadā nedaudz pieaudzis grāmatu krājuma apgrozījums, jo aktivizējusies savstarpējā grāmatu apmaiņa starp Pierīgas reģiona bibliotēkām, izmantojot BIS Alise piedāvātās SBA moduļa iespējas. Pieaudzis jaunieguvumu skaits: vairāk iepirkta grāmatas par budžeta līdzekļiem (filiālbibliotēkām, Bērnu un jauniešu nodaļai), vairāk ņemti uzskaitē arī lasītāju un iestāžu dāvinājumi. Krājuma kopskaits palielinājies arī tādēļ, ka jaunieguvumu skaits nu jau otro gadu pārsniedz norakstīto izdevumu skaitu.

2017.gadā summārajā uzskaitē ņemti **2863 eks.** jaunieguvumi par **20190.92 EUR**, no kuriem:

- **VKKF programmas** „Bērnu un jauniešu žūrija” ietvaros **saņemtie 224 eks. par summu 1729.59 EUR** nodoti Pierīgas reģiona bibliotēkām.
- **Galvenais finansējuma avots** - Salaspils novada pašvaldības finansētais **bibliotēkas budžets**, no kura 2017.gadā iepirkti **1588 eks.** grāmatu un citu informācijas nesēju **par 14497.25 EUR** (tai skaitā 25 eks. audiovizuālie par 219,73 EUR).
- Dāvinājumi – 3385.20 EUR,
- Projekta līdzekļi – 578.88 EUR ("Latviešu oriģinālliteratūra Latvijas bibliotēkās")

Bibliotēkas krājuma jaunieguvumu sadalījums:

pa nozārēm:

- daiļliteratūra – 1784 eks. (68%),
- nozaru literatūra – 855 eks. (32%).

pa dokumentu veidiem:

- grāmatas – 2591 eks. (98%),
- audiovizuālie dokumenti - 44 eks. (1,5%),
- pārējie dokumenti (spēles, notis u.c.) – 4 eks. (0,5%).

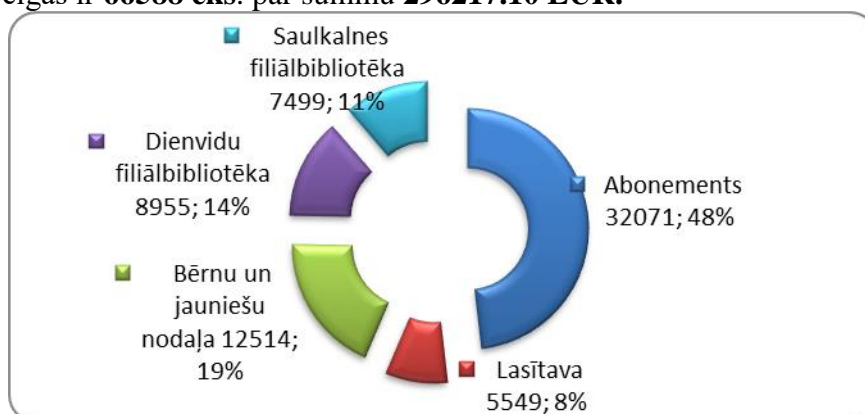
pa valodām:

- latviešu valodā – 2069 (78%),
- krievu valodā – 518(20%),
- citās svešvalodās – 52(2%).

Bibliotēkas krājumu var vērtēt kā stabilu, daudzpusīgu, vērtīgu. Pašvaldības finansējums pārskata periodā uz 1 iedzīvotāju ir 0,82 EUR, bet uz 1 bibliotēkas lietotāju 4.08 EUR; dokumentu kopskaits uz 1 lietotāju ir 18.76 (ar periodiskajiem izdevumiem 21.81).

2017. gadā **norakstīti 2562 eks.** par summu **3970.61 EUR**, t.sk. **1096 eks.** periodiskie izdevumi un VKKF projekta „tranzīta” eksemplāri.

Salaspils novada bibliotēkas un tās struktūrvienību **kopējais krājums** (bez periodikas) 2017. gada beigās ir **66588 eks.** par summu **296217.10 EUR**.

Datubāzes

Tabula „Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2014	2015	2016	2017
Letonika	421	415	624	648
News	1016	407	1010	963
EBSCO	290	107	185	698
Britannica Online Library				325
Analītika (ierakstu skaits)	7681	8285	9155	9871

2017. gadā ievērojami pieaudzis EBSCO datubāzes izmantojums. Tas pamatojams ar autorizācijas datu piešķiršanu attālinātai pieejai studentiem un interesentiem, kā arī regulāru individuālu atgādinājumu.

Darbs ar parādniekiem

Ar grāmatu nodošanas kavētājiem iespēju robežās tiek veikts individuāls darbs, mudinot ievērot grāmatu lietošanas termiņus, droši kontaktēties ar bibliotēku, lūdzot pagarināt lietošanas termiņu, ja ir tāda nepieciešamība, aktīvāk izmantot grāmatu nodošanas iekārtu.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Salaspils novada bibliotēkas Bērnu un jauniešu apkalpošanas nodaļa (turpmāk – Bērnu nodaļa) ir Bibliotēkas struktūrvienība, kas specializējas Salaspils novada bērnu un jauniešu apkalpošanā. Bērnu nodaļas galvenie uzdevumi ir nodrošināt neierobežotu piekļuvi kvalitatīvai informācijai, veicināt lasīšanu, nodrošināt saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas, izkopt iemaņas un prasmes informācijas tehnoloģiju apgūvē.

Bērnu nodaļas lasītāji lielākoties ir Salaspils Pirmsskolas izglītības iestāžu bērni, Salaspils divu vidusskolu audzēkņi, kā arī Salaspils vispārizglītojošo skolu pedagogi un skolēni, kas mācās Rīgas skolās.

Salaspils novada bibliotēkas bērni un jaunieši veido ievērojamu daļu lasītāju - 42% no reģistrētajiem lasītājiem.

Skaitliskie rādītāji

	2015	2016	2017	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lasītāju skaits - bērni līdz 18.g.	1301	1239	1304	-5% ; +5%
Apmeklējums - bērni līdz 18.g.	13710	11094	12227	-19% ; +10%
Izsniegums - bērni līdz 18.g.	17633	12720	14000	-28% ; +10%
Datoru izmantošana Bērnu nodaļā	2456	1697	1543	-31% ; -9%
Lasīšanas veicināšanas pasākumi	41	29	37	-12 ; +8

Analizējot statistikas rādītājus, redzams, ka lasītāju skaits, apmeklējums, izsniegums skaitļos ir nedaudz palielinājies, izņemot datoru izmantošanu, kur skaitliskie rādītāji turpina samazināties.

Ikdienas novērojumi liecina, ka bērni un jaunieši labprāt apmeklē bibliotēku, lai pavadītu savu brīvo laiku – spēlētu galda spēles, noskatītos DVD filmu, izmantotu sociālos tīklus un spēļu aplikācijas savos viedtālrunos. Diemžēl bērniem un jauniešiem arvien trūkst motivācija lasīt. Tas varētu būt risināms ar daudzveidīgāku un mūsdienīgāku pieeju lasīšanas mācīšanai un veicināšanai gan skolā, gan ģimenē. Savukārt bibliotēkai, organizējot vairāk pasākumus un nodarbības, pieaug arī skaitliskie rādītāji.

Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija

Pierīgas reģiona bibliotēkām tiek sniegta konsultatīvā palīdzība darbam ar bērniem, krājuma sistematizēšanā pa vecuma grupām un novietojumu BIS Alise.

Koordinēts 2017. gadā uzsāktais Latvijas Nacionālās bibliotēkas iniciētais konkurss *Nacionālā Skaļās lasīšanas sacensība*. Kopumā reģionā ir pieteikušās 14 skolu un publiskās bibliotēkas. 2018. gada pavasarī (aprīlī) plānots Pierīgas reģiona fināls.

Ceļojošā foto izstāde “*Bērns – grāmata – bibliotēka*”, kura tika izveidota 2016. gadā ar mērķi pievērst uzmanību grāmatai, uzsvērt bibliotēkas nozīmi un veicināt lasīšanas tradīcijas ģimenē, tika eksponēta Ropažu novada, Stopiņu novada Sauriešu, Babītes novada pašvaldības bibliotēkās un Salaspils 1. vidusskolā.

Bibliotēkas krājuma veidošana

Bērnu nodaļa kārtējo krājuma komplektēšanu veic saskaņā ar Salaspils novada bibliotēkas izstrādāto krājuma komplektēšanas koncepciju, atbilstoši bērnu un jauniešu nodaļas profilam un uzdevumiem ar mērķi maksimāli apmierināt mērķauditorijas vajadzības. Jaunākās grāmatas tiek komplektētas vienreiz mēnesī, īpaša uzmanība veltīta skolēnu ieteicamās literatūras sarakstos esošo iespieddarbu nodrošinājumam. Piekomplektēšana notiek balstoties uz *Atteikto pieprasījumu uzskaites burtnīcas* un BIS Alise lasītāju rindas datiem.

Lasīšanas veicināšanas programmas *Bērnu un jauniešu žūrija* kolekcija tika iegādāta 2 eks. par Bibliotēkas budžeta līdzekļiem (24 eksemplāri par 410,35 EUR).

Pārskata periodā krājums papildināts ar **529** iespieddarbiem, kas ir 27 % no kopējā jaunieguvumu skaita. Procentuālais sadalījums pa vecumgrupām ir: *pirmsskolas vecuma bērniem 23 %; jaunākā skolas vecuma bērniem 36 %; vidējā skolas vecuma bērniem 21 %; vecāko klašu skolēniem 18 %.*

Tiek komplektētas arī spēles un audiovizuālie dokumenti (klausāmgrāmatas, spēlfilmas un animācijas filmas), rotaļu grāmatas vai grāmatas ar skaņu efektiem. 2017. gadā krājums papildināts: DVD -17, CD -1, spēles -1, rotaļu grāmatas – 7. Bērniem un jauniešiem abonēti 15 nosaukumu žurnāli.

Lai nodrošinātu krājuma optimālu izmantošanu, tiek turpināts darbs pie elektroniskā kataloga aprakstu pilnveidošanas – atspoguļots krājuma (grāmatas) saturs.

Uzziņu un informācijas darbs tiek nodrošināts katru dienu apkalpojot lasītājus. Pārskata gadā ir sniegta 171 konsultācija, 37 tematiskās un 623 faktu uzziņas (kopā 831). Lietotāji izrādījuši interesi par šādām tēmām: pasaules valstis un tautas, latviešu folklorā, mitoloģijā, dzīvnieki dabā un daiļliteratūrā, māksla, rakstnieki, profesijas, Salaspils vēsture, Latvijas vēsture, ķīmija, sports u.c. Lielāks pieprasījums bija pēc dzejas izdevumiem, īpaši tika meklēti dzejnieku I.Zanderes, P.Brūvera, E.Veidenbauma dzeja un dzejoļi par Latviju. Veicot uzziņu un informācijas darbu, tiek izmantots uzziņu krājums, dažādi interneta resursi un abonētās datu bāzes. Skolēni tiek konsultēti un rosināti apgūt Bibliotēkā pieejamos resursus.

No 27. marta līdz 2. aprīlim **E – prasmju nedēļas** ietvaros divu Salaspils vidusskolu 5. klasēm (kopā 8 klases - 191 apmeklētājs) novadītas nodarbības, kurās bērni iepazīstināti ar bibliotēkas veidotajām datubāzēm un abonēto datubāzi *Letonika.lv*.

Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

2017. gadā Bērnu nodaļa piedāvāja **25** literatūras un tematiskās izstādes un **37** tematiskus pasākumus un izglītojošas nodarbības.

- Nozīmīga vieta Bērnu nodaļas darbā ir lasīšanas veicināšanas programmai

Bērnu un jauniešu žūrija - pārskata periodā rīkoti 3 lielāki pasākumi, kuros aktīvākajiem ekspertiem bija iespēja tikt ar rakstnieku, braukt ekskursijā, piedalīties orientēšanās spēlē un diviem labākajiem ekspertiem - iespēja piedalīties Latvijas Nacionālajā bibliotēkas lasīšanas veicināšanas programmas *Bērnu un jauniešu žūrija 2016* lasīšanas maratona noslēguma pasākumā „Lielie lasīšanas svētki”.

- Uzsākot Latvijas Nacionālā bibliotēkas iniciēto ***Skaļās lasīšanas sacensību***, 1.decembrī Bērnu nodaļā norisinājās Salaspils fināls, tajā tika noskaidrots uzvarētājs - Salaspils novada Skaļās lasīšanas sacensības čempions, kurš turpinās cīņu Pierīgas reģionālajā finālā. Kopumā konkursā no Salaspils 1. vidusskolas piedalījās 25 skolēni un 10 labākie piedalījās vietējā finālā.

- Bērnu nodaļa **iesaistījās** Mūzizglītības un kultūras institūta „Vitae” iniciētā un VKKF atbalstītā projektā **“Kultūras izpratnes un izpausmes kompetence un tās sistēmiska attīstīšana izglītībā”**. Projekta mērķis ir veidot sistēmisku, līdzatbildīgu un uz sadarbību un pašiniciatīvu balstītu pieeju kultūras izpratnes un izpausmes kompetences attīstīšanai 1.-6.klašu bērniem, izmantojot skolu, pašvaldību bibliotēku un muzeju piedāvātās iespējas.

Šajā projektā Bibliotēkas uzdevums ir piedāvāt plašākas iespējas un rast interesantus risinājumus tēmas izpētei - kā atbalsta institūcijai sagatavot nodarbības sasaistot tās ar mācību vielu, tādejādi dodot pievienoto vērtību jau esošajām zināšanām. Sadarbojoties ar Salaspils 1. vidusskolas 2. klases skolotāju un viņas audzēkņiem tika pētīta tēma “Ūdens”.

Nodarbībā tika izmantoti dažādi informācijas avoti, tehniskie uzskates līdzekļi un praktiskas nodarbības prasmju un iemaņu izkopšanai. Mērķis bija bērņus iepazīstināt ar bibliotēkas daudzveidīgajiem resursiem, iemācīt informācijas meklēšanas pamatprincipus, radīt interesi,

rosināt iztēloties, veicināt izpratni. Galvenais ir iedrošināt bērnus meklēt informāciju bibliotēkā, jo te tā ir ticama un, ja kaut kas neizdodas, tad vienmēr var jautāt bibliotekāram. Skolēnos arī jārosina attīstīt domāšanu un radošumu kultūras izpratnes veicināšanas jomā:

- Mūzikas klausīšanās nozīme ir attīstīt spēju klausīties būt tajā ieinteresētam. Iespēja iztēloties un vizualizēt dzirdēto pašam (mēģināt saklausīt strautiņu mutuļošanu, putnu dziesmas utt.).
- Priekšā lasīšana – patīkama nodarbe, līdzpārdzīvojums. Lasot fragmentu no grāmatas – iztēloties kāds ir ūdensvīriņš, kā arī tēta un ūdensvīriņa sarunu par dažādām ūdens gudrībām – ūdens pilītes, mākoņi, lietus, ūdens tvaiks. Lasīšana attīsta fantāziju, paplašina vārdu krājumu, pilnveido prasmi domāt, paplašina pasaules uztveri, sniedz gandarījumu un prieku.
- Filmiņas skatīšanās (vizualizācija) deva iespēju nostiprināt iegūtās zināšanas. Tas veicināja priekšstatu par ūdens riņķojumu dabā.

Tas viss kopā veiksmīgi palīdz attīstīt bērna kognitīvās spējas: sajūst, atcerēties, domāt, analizēt un iztēloties.

Šāda sadarbība starp izglītības un kultūras iestādēm ir vitāli nepieciešama, lai skolēnos radītu nepieciešamību izzināt, veicinātu interesi un vēlmi paplašināt savas zināšanas.

- Veiksmīgi un iemīļoti ir lasīšanas veicināšanas tradicionālie pasākumi, īpašāki tie kļūst, ja piedalās kāda radoša personība:

17.martā **Bērnu un jauniešu žūrijas noslēguma pasākumā** bērniem bija iespēja tikt ar sērijas “Mākslas detektīvi” bērnu grāmatu autori **Luīzi Pastori**. Rakstniece pastāstīja par savu pirmo pieredzi stāstu rakstīšanā, par grāmatas tapšanas ceļu līdz lasītājam un pašreizējo literāro darbību. Noslēgumā piedāvāja bērniem radošo uzdevumu, kur 8 gleznu reprodukcijās bija jāspēj saskatīt un atrast atbildes uz jautājumiem. Prasmīgākie un ātrākie uzdevumu veicēji balvā saņēma grāmatu ar rakstnieces autogrāfu.

Bibliotēku nedēļas ietvaros bibliotēkā viesojās **Zane Zusta**, grāmatas „Ucipuci meklē mājas” autore, kura iepriecināja mazos pirmsskolas izglītības iestādes „Ritenītis” bērnus un pedagogus. Grāmata ir Latvijā inovatīvs risinājums bērnu literatūrā, jo tajā iestrādāts leļļu teātris ar maināmiem foniem un papīra lelles ar grāmatu tēliem. Grāmatas beigās ir arī iestrādāta „Ucipuci zinības” sadaļa, kurā pūcīte sniedz vērtīgus padomus, kā būtu jārikojas bērnam, ja gadās nomaldīties. Stāstījuma beigās grāmatas autore iesaistīja bērnus izspēlēt leļļu teātri un noslēgumā katrs izkrāsoja savu pūcīti Ucipuci.

Savukārt **Dzejas dienu pasākumā** bērnus iepriecināja dzejnieces **I. Zanderes** jautrie, skanīgie un asprātīgie dzejoļi. Pēc dzejas lasījuma klausītājus priecēja muzikāls priekšnesums „Pasaka par mūzikas instrumentu karaļvalsti”, kurā piedalījās – teicēja Baiba Īvāne-Kronberga, galvenā vijole **Karļina Īvāne**, muzikālās studijas “Vijolītes” dalībnieki un ģitāru spēlēja Aleksandrs Vališevskis un Aiga Grasmāne. Arī klātesošie tika iesaistīti uzvedumā, kurā vajadzēja atdarināt vēja šalkšanu, zirgu skriešanu un putnu balsis. Šo skanīgo orķestri aizrautīgi un atraktīvi diriģēja dzejniece Inese Zandere.

Lasīšanas veicināšanas aktivitātes Bērnu nodaļā

Pirmā iepazīšanās ar bibliotēku Pirmsskola, 1.kl.	12 ekskursijas 251 bērni	Iepazīstas ar bibliotēku un tās krājumā esošo grāmatu daudzveidību, pakalpojumiem, bibliotēkas lietošanas noteikumiem	
Vispasaules drošāka interneta diena Sākumskolas 2.kl.	3 pasākumi 87 bērni	Informatīvi izglītojošs pasākums „Kopā par labāku internetu!”	
E- prasmju nedēļa	8 nodarbības	Iepazīstināšana ar datu bāzi	

5.kl	183 bērni	<i>Letonika.lv un elektronisko katalogu</i>	
Bibliotēku nedēļa 1.-4.kl. un pirmsskola	2 pasākumi 67 bērni	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Radošā darbnīca, tikšanās ar multimākslinieci I.Nesteri ▪ Tikšanās ar grāmatas “Ucipuci meklē mājas” autori Z.Zusti 	
Dzejas dienas Sākumskolas bērni	55 bērni	Tikšanās ar dzejnieci I. Zanderi, muzikāls priekšnesums “Pasaka par mūzikas instrumentu karaļvalsti”	
Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa Sākumskolas 4.kl.	4 pasākumi 98 bērni	▪ <i>Rīta stundas lasījumi</i>	
Lasīšanas veicināšanas programmas <i>Bērnu / jauniešu žūrija</i> aktivitātes 1.-9.kl	17 bērni 20 dalībnieki 30 bērni	Tikšanās notiek skolēnu brīvlaikos. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Noslēguma pasākums – tikšanās ar rakstnieci L.Pastori (marts) ▪ Ekskursija- A.Pumpura Lielvārdes muzejs (maijs) ▪ Orientēšanās spēle “Gaismas pilī”, izstādes “Grāmata Latvijā” apskate (oktobris) 	
VKKF projekts “Kultūras izpratnes un izpausmes kompetence un tās sistēmiska attīstīšana izglītībā” 2.kl. skolēni	2 nodarbības 46 skolēni	Apskatīta tēma “Ūdens”	
Nacionālā Skalās lasīšanas sacensība 5.-6.kl. skolēni	28 bērni	1.dec. notiek Salaspils Skalās lasīšanas sacensības fināls (10 finālisti)	

Sadarbība veiksmīgi tiek praktizēta ar Salaspils pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēm un skolām. Sadarbība veidojas pēc savstarpējās ieinteresētības, pateicoties vienas vai otras puses iniciatīvai un entuziasmam.

Bibliotēku darbinieku tālākizglītības vērtējums specializācijā - regulāri tiek apmeklēti profesionālās pilnveides kursi un semināri. Visas Bērnu nodaļas darbinieces apmeklēja konferenci bērnu literatūras un bibliotēku speciālistiem "Es piederu šeit".

Nepieciešams vairāk kursu un semināru, veltīti aktualitātēm bērnu literatūrā un bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem.

Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Novērojumi liecina - bērniem no gada uz gadu zūd motivācija lasīt. Iemesli noteikti ir dažādi – viņiem nav laika, jo noslogoti skolās un ārpuskolas nodarbībās

Pēdējos gados ir strauji audzis bērnu un jauniešu īpatsvars, kuri izmanto internetu savos viedtālrunos. Tā ir kļuvusi par aktuālu problēmu bibliotēkā, jo bērni izmanto bibliotēkas telpas, lai pavadītu laiku kopā ar draugiem, taču tajā brīdī viņi ir skaļi un aizmirst par uzvedības normām.

Aktuāls jautājums ir pusaudžu un jauniešu piesaistīšana bibliotēkai. Šajā vecumā viņiem iešana uz bibliotēku vairs nav būtiska, jo ir citas intereses un prioritātes, kā arī ārpus skolas tiek piedāvātas plašas iespējas pavadīt brīvo laiku interešu pulciņos, mūzikas un mākslas skolā, sporta skolā un sporta namā.

8. Novadpētniecība

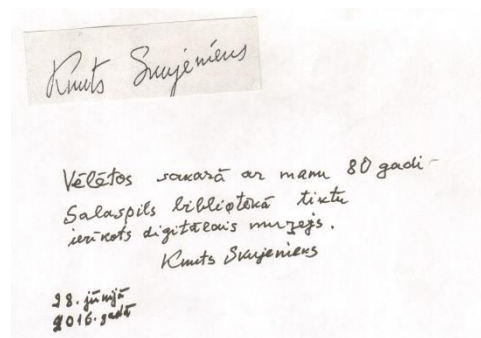
Novadpētniecības darbs veikts saskaņā ar "*Pierīgas novadu bibliotēku novadpētniecības koncepciju (2015.-2020.)*" un Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centra izdotajām "*Latvijas bibliotēku novadpētniecības darba vadlīnijām*" (2017). Turpināts vākt, apstrādāt, sistematizēt un darīt pieejamu novada cilvēku, vietējās dzīves un kultūras mantojuma dokumentētās liecības drukātajos, elektroniskajos u.c. medijos.

Pārskata perioda prioritātes:

➤ Izstādes „**Vaira Viķe-Freiberga. Ar Sauli**” izveide. Izstādes materiālu apzināšanas procesā tika izskatīti Latvijas un pasaules bibliotēku katalogi, dažādi interneta resursi, datubāzes un tīmekļa vietnes, grāmatas un periodiskie izdevumi, kā rezultātā izveidotas 11 planšetes, apjomīga 150 slaidu *PowerPoint* prezentācija un sistematizētas tematiskās mapes. Skat. arī pie sadaļas Pasākumi

➤ **Knuta Skujenika** multimedialās vietnes izveides 1.posms – veikta nozīmīga iestrāde:

- izstrādāta vietnes koncepcija ar 5 galvenajiem pieturas punktiem;
- organizēta plaša materiālu izpēte un atlase (Skujeniku ģimenes ēka un dārzs iemūžināti fotogrāfijās, rakstnieka unikālais stāstījums un komentāri fiksēti audioierakstos);
- apkopotie materiāli digitalizēti un kārtoti atbilstoši multimedialās vietnes scenārijam un struktūrai. Kopā digitalizētas 944 vienības, tās nepieciešams sistematizēt un ievadīt BIS Alise, izveidojot lokālo digitālo kolekciju.

➤ Turpināta Pierīgas reģiona publisko bibliotēku darbinieku apmācība darbā ar novada datubāzi, sniegtas regulāras konsultācijas un metodiskā palīdzība. Organizētas darba diskusijas par aktualitātēm novadpētniecības jomā – autoritatīvo ierakstu veidošana un nepieciešamība.

Novadpētniecības krājums ticis papildināts, galvenokārt, ar periodisko izdevumu rakstu kopijām, fotogrāfijām, videoierakstiem, nepublicētajiem materiāliem (interviju transkriptiem).

Preses rakstu kopijas tiek vāktas, sistematizētas un glabātas novadpētniecības mapēs. Materiāliem elektroniskajā formātā tiek pievienota saite uz oriģinālu tiešsaistē vai uz bibliotēkas ārējo cieto disku (pieejamam bibliotēkas lokālajā tīklā). Daļa izveidoto novadpētniecības materiālu elektroniskās kopijas tiek saglabātas zibatmiņā.

Turpināts papildināt Bibliotēkas vēsturi fotogrāfijās – digitālā formātā, kārtojot un glabājot tās uz bibliotēkas ārējā cietā diska.

Izmantojot *ABBY Fine Reader* programmu apstrādāta avīze „Salaspils Vēstis” no 1996. līdz 2000.gadam (**236** numuri) ar mērķi nodrošināt elektronisku pieeju e-kioskā no bibliotēkas telpām. 2017. gadā noslēgts trīspusējs līgums (Latvijas Nacionālā bibliotēka, Salaspils novada dome un Salaspils novada bibliotēka) par laikraksta „Salaspils Vēstis” elektroniskās versijas ieviešanu LNB Digitālo objektu pārvaldības sistēmā – DOM. Pārskata periodā sistēmā ievadīti **287** laikraksta numuri (no 2010. līdz 2017.gadam).

Tabula „Novada datubāzes rādītāji”

	2016	2017	Ierakstu skaita starpība
MARC21 ieraksti	2616	1973	-643
Autoritatīvie ieraksti	85	68	-17
Kopējais ierakstu sk. NP DB	24684	27846	+3162

2017. gadā Bibliotēkas veidoto ierakstu skaits novada datubāzē ir neliels, jo tika izvirzīta prioritāte - izstādes „Vaira Vīķe-Freiberga. Ar Sauli” veidošana.

Izveidotā izstāde ar bagātīgo un daudzveidīgo materiālu klāstu, raisījusi lielu interesi un pieprasījumu iedzīvotāju un Latvijas publisko bibliotēku vidū. Pateicoties tam, ka tehniski izstādi ir viegli pārvietot, tā ir rezervēta jau līdz 2019.gada vidum.

Novadpētniecības mapes, galvenokārt, izmanto – skolēni, studenti, pētniecisko darbu un projektu rakstīšanai. Pārskata periodā palielinājusies interese par Salaspils novada iestāžu vēsturi.

Novadpētniecības darbs tiek popularizēts, veidojot tematiskās izstādes, iedzīvotāju informēšanai izmantojot gan drukātos (vietējie laikraksti), gan elektroniskos medijus (bibliotēkas, pašvaldības u.c. bibliotēku nozares pārstāvošās tīmekļa vietnes).

Sadarbība novadpētniecības jomā

Uzsākot darbu Latvijas Nacionālās bibliotēkas Digitālo objektu pārvaldības sistēmā – DOM, notika regulāras konsultācijas ar sistēmas speciālistu par datu ievadi un rediģēšanu.

5.aprīlī bibliotēkas pārstāvis piedalījās Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centra projektā „Latvijas bibliotēku novadpētniecības darba vadlīnijas” izstrādāšanā.

12.maijā bibliotēkas pārstāvji piedalījās Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas organizētajā Pierīgas novada bibliotēku novadpētniecības seminārā, kurā bija iespēja iepazīties ar seno māju un viensētu izpēti Latvijā un projektu „Senās mājvietas Stopiņu novadā” kā arī apmeklēt atsevišķas projekta apzinātās mājas: dzejnieka P.Brūvera mājas „Kalēji,” un mājas “Krīvi.” Māju saimnieki semināra dalībniekus iepazīstināja ar senām lietām un stāstiem par savu māju un dzimtu vēsturi. Tā bija lieliska iespēja iegūt jaunu pieredzi un smelties iedvesmu novadpētniecības darba daudzveidībai.

Veidojot izstādi „Vaira Vīķe-Freiberga. Ar Sauli” notika sadarbība ar Daugavas muzeju, Salaspils 1.vidusskolu, fotogrāfu Kasparu Suškeviču. Strādājot pie Knuta Skujenieka digitālā muzeja veidošanas, uzsākta sadarbība ar Andreja Upīša memoriālā muzeja galveno speciālistu Arni Koroševski.

Notiek regulāra sadarbība ar Pierīgas publiskajām bibliotēkām, 24. maijā organizēta apaļā galda diskusija 6 Pierīgas novada bibliotēkām: Salaspils, Baldones, Baložu, Olaines, Stopiņu, Siguldas. Apspriedi jautājumi par novadpētniecības darbu katrā no bibliotēkām, kā arī par vienotiem principiem apraksta veidošanā, pārejas posmā no MARC21 uz RDA katalogizācijas noteikumiem.

Jauninājums - sākts darbs LNB Digitālo objektu pārvaldības sistēmā – DOM.

Novadpētniecības darba problēma ir nodrošināt Pierīgas reģiona bibliotēku regulāru darbu un ieinteresētību novadpētniecības materiālu apzināšanā, sistematizēšanā un kvalitatīvu aprakstu veidošanā novada datubāzē.

Galvenais secinājums - uzdrošināties rakstīt projektus un īstenot idejas, kas sākotnēji var šķist sarežģītas un apjomā netveramas. Uzdrošināšanās un paveiktā darba rezultāts:

- gandarījums par paveikto.
- bagātīga profesionālā pieredze,
- pastiprināta iedzīvotāju interese par sava novada cilvēkiem, vēsturi un vietējā kultūras mantojuma nozīmi ikviena dzīvē,
- bibliotēkas atpazīstamība Latvijas mērogā.

9. Projekti

Bērnu un jauniešu apkalpošanas nodaļa kā sadarbības partneris piedalījās Biedrības Mūžizglītības un kultūras institūts „Vitaē” projektā „Kultūras izpratnes un izpausmes kompetence un tās sistemātiska attīstīšana izglītībā” realizējot speciāli sagatavotu tematisku nodarbību.

Bērnu un jauniešu apkalpošanas nodaļa un Saulkalnes filiālbibliotēka piedalās VKKF kultūras programmā – *Bērnu un jauniešu žūrija – lasīšanas veicināšanas programma.*

10. Publicitāte

Informācija par Bibliotēkas aktualitātēm ir pieejama Salaspils novada bibliotēkas mājaslapā www.biblioteka.salaspils.lv, Salaspils novada domes mājaslapā – www.salaspils.lv un izdevumā „Salaspils Vēstis”, kā arī laikrakstā „Rīgas Apmēģa Avīze”.

Par lielākajiem pasākumiem informācija tiek ievietota Bibliotēku portālā www.biblioteka.lv.

Tabula „Masu medijos atspoguļotā informācija”

	Publikācijas vieta	Nosaukums, tēma	Raksta autors
02.01.2017.	www.salaspils.lv	Pērmais gads bibliotēkā	
27.01.2017.	Salaspils Vēstis. - Nr.2, Bibliotēkas mājaslapa www.biblioteka.lv	Kuru dziesmu izdziedāju, to satinu kamolā : [par ikgadējo Jaungada sarīkojumu čaklākajiem lasītājiem, sadarbības partneriem un bibliotēkas izvirzītajiem Goda salaspiliešiem ar aktrises Zanes Jančevskas u.c. etnomuzikologu piedalīšanos Salaspils novada bibliotēkā]	Zariņa, Ilze
24.03.2017.	Salaspils Vēstis. - Nr.6, Bibliotēkas mājaslapa	"E-prasmju nedēļa 2017" novada bibliotēkās	
07.04.2017.	Salaspils Vēstis. - Nr.7	Salaspilī notiks bezmaksas seminārs par VID e-pakalpojumiem	
21.04.2017.	Salaspils Vēstis. - Nr.8, Bibliotēkas mājaslapa	No 18. aprīļa līdz 9. maijam - ceļojošā izstāde "Sadzejotā valsts"	Zariņa, Ilze
03.05.2017.	Salaspils Vēstis. - Nr.9, Bibliotēkas mājaslapa	Ceļojošā izstāde "Sadzejotā valsts" jeb sapnis par Latvijas valsti lirikā	Zariņa, Ilze
12.08.2017.	www.salaspils.lv www.biblioteka.lv	Vēl mazu brīdi augusts jeb svētki Dzejai septembrī tuvojas	
25.08.2017.	Bibliotēkas mājaslapa, www.salaspils.lv	Viesojoties pie kolēģiem Limbažos	Gleizde, Evita
06.10.2017.	Salaspils Vēstis. -Nr.19, Bibliotēkas mājaslapa, www.salaspils.lv	Septembri caurvij dzeja	Zariņa, Ilze
03.11.2017.	Salaspils Vēstis. - Nr.21	Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļas pasākumi Salaspilī	
14.11.2017.	www.salaspils.lv	Spēlfilma „Zilie zvaniņi” būs arī Salaspilī	
17.11.2017.	Salaspils Vēstis. - Nr.22, Bibliotēkas mājaslapa www.biblioteka.lv	Bibliotēkā varēs noskatīties filmu "Zilie zvaniņi"	
27.11.2017.	www.salaspils.lv	Lasīšana un lasītprieks iet roku rokā	Sagatavoja: Siņica, Inita, Mosāne, Dace, Grīnblate, Anna
11.12.2017.	Bibliotēkas mājaslapa	Salaspils novada bibliotēkā izstāde „Vaira Viķe-Freiberga. Ar Sauli”	Zariņa, Ilze
15.12.2017.	Salaspils Vēstis -Nr.24, www.salaspils.lv	Prezidente Vaira Viķe-Freiberga Dzimšanas dienu svin Salaspilī	Zariņa, Ilze
15.12.2017.	Salaspils Vēstis –Nr.24, www.salaspils.lv	Noskaidrots Salaspils skaļās lasīšanas konkursa čempions	Inita Siņica
15.12.2017.	Salaspils Vēstis – Nr.24	Ar interesantiem pasākumiem aizvadīts novembris bibliotēkā	Melne, Māra
19.12.2017.	Babītes Ziņas. - Nr.92	Babītes novada pašvaldības bibliotēkas vadītāja iegūst titulu "Gada bibliotekārs 2017"	Pētersone, Ināra

Pasākumi

Kopumā 2017. gadā Bibliotēkas lasītavā izvietotas 14 izstādes, no kurām viena - ceļojošā izstāde un sarīkoti 7 tematiski pasākumi. Izstādēs ietvertu vienību skaits - 400, no tām 240 - monogrāfijas. Dažas no izstādēm papildinātas ar tematiskajām materiālu mapēm

(9), video vai audio ierakstu diskiem (8), afišām/plakātiem (16). Divās izstādēs planšetes (16) pildīja pamatdaļas funkciju. Pasākumus apmeklēja vairāk kā 400 interesenti.

Krājuma popularizēšanas nolūkos Abonementā veidoti izstāžu cikli, piemēram, „Ceļojumi sauc” un organizēta tikšanās ar grāmatas „Par nacionālu valsti” autoru R.Zeltītu.

Kā ikkatru gadu, arī 2017.gadā, uz **Jaunā gada ieskaņas pasākumu** tika aicināti bibliotēkas draugi, labvēļi, sadarbības partneri un čaklākie grāmatu dāvinātāji. Klātesošos priecēja programma, kurā savijās latviešu tautasdziesmas, teikas, pasakas un nostāsti. Mākslinieki Ansis Jansons, vijolniece Lauma Bērza, Ēriks Zeps un aktrise Zane Jančevska, raisīja patīkamu gaisotni, aizkustinot ar vitālu, enerģisku priekšnesumu.

Tradicionālais Jaungada pasākums

Atzīmējot Latvijas valsts Neatkarības atjaunošanas gadadienu 4.maijā un Eiropas dienu 9.maijā, Salaspils novada bibliotēka saviem lasītājiem un citiem interesentiem piedāvāja izglītojošu Rakstniecības un mūzikas muzeja sagatavotu **ceļojošo izstādi** „Sadzejotā valsts.”

„Sadzejotā valsts” un interaktīvā nodarbība Salaspils 1.v-sk. 10. kl.

Izstāde ietvēra vēstījumu par Latvijas valsts tapšanu un attīstību. Tajā atspoguļots latviešu tautas literātu, dramaturgu, komponistu un mūziķu sapnis par savu valsti un tā īstenojums. Izstādes ietvaros Salaspils 1.vidusskolas 11.klases audzēkņiem notika interaktīva nodarbība, kuru vadīja muzeja speciāliste Anita Smeltere.

Tradicionāli septembrī bibliotēkā atzīmētas **Dzejas dienas**, uz tikšanos ar lasītājiem aicinot dzejnieku, atdzejotāju Pēteri Dragunu. Autors lasīja oriģināldzeju un atskaņoja savas kompozīcijas ar Raiņa un A. Dragunas vārdiem.

Dzejnieks Pēteris Draguns

Dzejai veltītu pasākumu ciklā bibliotēkas pārstāvji un ieinteresēti lasītāji devās ekskursijā uz Stopiņu novadu, kur dzejnieka Pētera Brūvera dzimtas mājās „Kalējos” norisinājās autora ģimenes un dzejas draugu tikšanās.

„Kalējos”satiekas dzejnieki I. Zandere un K.Skujenieks

Dzejas dienu tradīciju un to norisi vēsturiskā skatījumā atspoguļoja literārā izstāde „Pusgadsimtu un vēl...”. Tā tika veidota ar plašu grāmatu un preses rakstu kopu, iekļaujot afišas un plakātus par agrāk notikušajiem Dzejas dienu pasākumiem Salaspils bibliotēkā.

Dzejas dienu noslēgumā bibliotēkā izskanēja sadarbības pasākums ar kultūras namu „Energētiķis”- *Citāda Knuta diena*. Atzīmējot dzejnieka vārda dienu, literāri muzikālās noskaņās varēja ielūkoties autora personībā gan ar režisora Ivara Tontegodes dokumentālās filmas „Knutifikācija” aizkadriem, gan sarunu par svētkiem un dzīvi. Pasākumā notika arī K.Skujenieka grāmatas „Divreiz dzimusī dzeja” atvēršana. Tajā apkopoti dzejoļi, kurus savā mūzikā iekļāvuši latviešu komponisti. Svētkos viesojās krājuma sastādītājs, dzejnieks Māris Salējs un apgāda „Jumava” pārstāve. Vakara izskaņā literatūrzinātnieks Arnis Koroševskis prezentēja paveikto Knuta Skujenieka digitālās vietnes tapšanas gaitā.

Sveicēju vidū studija „Vijolīte”

Dzejnieki K.Skujenieks un M.Salējs

Aizraujoša tikšanās, aizsākot ciklu „Ceļojumu stāsti”, notika rudenī, kad pieredzē un piedzīvotajā, mērojot Santjago ceļu, dalījās Valdorfa skolas skolotāja un bibliotēkas sadarbības partnere Jana Kolbina.

Gads tika noslēgts ar ļoti īpašu izstādi un tikšanos. Decembrī **Salaspils novada bibliotēkā** viesojās eksprezidente **Vaira Viķe-Freiberga ar kungu Imantu, lai piedalītos bibliotēkas veidotās izstādes „Vaira Viķe-Freiberga. Ar Sauli” atvēršanā**. Izstādes saturu veido 11 *Roll-up* stendi un literatūras vienības no bibliotēkas krājuma, kas eksponēšanas laikā papildinātas ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas grāmatu kolekciju. Tā īstenota kā ceļojošā izstāde, kurā apmeklētājam dota iespēja iepazīt Vairas Viķes-Freibergas dzīves gājumu un zinātnisko darbību no bērnības līdz pēcpresidentūras laikam. Izstādē akcentēta eksprezidentes profesionālā aizraušanās - latviešu tautasdziesmu pētniecība.

Vaira Vīķe-Freiberga un Imants Freibergs Salaspils novada bibliotēkā

Bibliotēkas kolektīvs paveica neiespējamo - izpētīta un apkopota ļoti plaša informācija: Vairas Vīķes-Freibergas administratīvā darba pieredze organizācijās, dalība starptautiskajās organizācijās, patronāža Latvijā un pasaulē, amati, piešķirtie Goda doktori, Latvijas un ārvalstu vizītes. Rīgas pilī nofotografēti valstu piešķirtie ordeņi eksprezidentei, kā arī veikta aptauja dažādos Latvijas novados : *Vaira Vīķe-Freiberga ir Tautas prezidente, jo...*

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Ikdienā sadarbība notiek ar Daugavas muzeju, Salaspils vidusskolām (realizējot projektus), pirmsskolas izglītības iestādēm, kultūras namu (pasākumu organizēšana) un citām Latvijas bibliotēkām.

Izstādes „Vaira Vīķe-Freiberga. Ar Sauli” planšete „Bērnība.Treju radu” tapa sadarbībā ar Daugavas muzeja speciālisti L.Vanagu, Salaspils 1.vidusskolas skolotāja D.Tauriņa un viņas audzēkņi apkopoja eksprezidentes vizītes Latvijā un ārvalstīs. Izstādes satura īstenošanā savu ieguldījumu sniedza I. Freibergs un Vairas Vīķes-Freibergas sekretāre D.Lasmane. Arī Salaspils mākslinieki tika iesaistīti izstādes tapšanā: fotopakalpojumus nodrošināja K.Suškevičs, dizainu izstrādāja D.Zilauce.

Multimediālās vietnes „Knuts Skujenieks” koncepcijas izstrāde notika sadarbībā ar salaspilieti literatūrzinātnieku A.Koroševski un K.Skujenieka ģimeni.

Salaspils novada bibliotēka aktīvi līdzdarbojas Salaspils kultūrpolitikas veidošanā, piedāvājot bezmaksas pasākumus un aktivitātes plašam apmeklētāju lokam.

Kopā ar citām kultūras iestādēm Bibliotēka iesaistās novada svētku, Dzejas dienu un citās nozīmīgās aktivitātēs, kā arī, atsaucoties uz citu institūciju - Latvijas Interneta asociācija, Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija, Latvijas Bibliotekāru biedrība, UNESCO Latvijas Nacionālā komisija u.c. aicinājumiem - Latvijas mēroga pasākumos, tādos kā „Drošs internets”, „e- prasmju nedēļa”, „Latvijas bibliotēku nedēļa”, „Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa” u.c.

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

2017.gadā visi 16 novadi noslēguši sadarbības līgumus ar Salaspils novada domi par Salaspils novada bibliotēkas (reģiona galvenās bibliotēkas) funkciju veikšanu un finansēšanu.

Aizvadītā gada **galvenie uzdevumi** metodiskajā darbā:

- Pierīgas reģiona novadu (7) bibliotēku (15) atkārtota akreditācija;
- bibliotekāru kvalifikācijas paaugstināšana – apmācības, mācību semināri, konsultācijas, pieredzes braucieni u.c.

Lai sagatavotu Pierīgas reģiona publiskās bibliotēkas atkārtotai akreditācijai un veicinātu to tālāku attīstību:

1. veikta bibliotēku apmeklēšana un darba pamatprocesu vērtēšana (D.Orbidāne, E.Gleizde, A.Ūberga, A.Priedīte):

- bibliotēkas normatīvie dokumenti;
- krājums, tā izvietojuma funkcionalitāte;
- darbs BIS Alise – WebPac, lasītāju datubāze u.c.;
- novadpētniecības darbs,
- informatīvi bibliogrāfiskais darbs;
- darbs ar bērniem un jauniešiem – literatūras nodrošinājums, izdevumu novietojums plauktā un tā atbilstība eksemplāru ziņām BIS Alise-i, lasīšanas veicināšanas pasākumu organizēšana;
- bibliotēkas atpazīstamība sabiedrībā. Publicitāte;
- profesionālā pilnveide, kvalifikācijas paaugstināšana.

2. sniegta metodiskā un konsultatīvā palīdzība reģiona bibliotekāriem par:

- bibliotekārā darba procesiem (krājuma attīrīšana, norakstīšana un inventarizācija);
- darbs BIS Alise-i, elektroniskā kopkataloga kvalitātes nodrošināšana;
- bibliotēkas darbību reglamentējošo dokumentu sakārtošana;
- telpu iekārtošanu, krājuma izvietojumu un noformēšanu u.c.

2017.gada 2., 14.martā, 4., 6., 26.aprīlī, 15.jūnijām 19.septembrī, 12., 17.oktobrī un 16.novembrī apmeklētas 17 novadu (t.sk. Salaspils novada bibliotēkas filiālbibliotēkas) 40 bibliotēkas (t.sk. Mārupes pamatskola bibliotēka). Kopumā vizitācijās pavadītas 10 dienas.

Īstenotie profesionālās pilnveides un pieredzes apmaiņas pasākumi

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Dalībnieku skaits	Stundu skaits
1.	1.02.2017.	Salaspils novada bibliotēka	Salaspils novada bibliotēka	BIS Alise aktualitātes. WebPAC mobilā versija. Žurnālu eksemplāru reģistrācija BIS Alise. Bibliotēku akreditācija	63	5
2.	1.03.2017.	Salaspils novada bibliotēka	Salaspils novada bibliotēka	Materiālu digitalizācija – teorijā un praksē. Novadpētniecības darbs Jelgavas pilsētas bibliotēkā	45	5
3.	12.04.2017.	ES māja	Salaspils novada bibliotēka	Saskarsmes veidošana ar desocializētiem klientiem. Pārskats par 2016.gadu. Literārā pēcpusdiena – tikšanās ar žurnālisti Liu Guļevsku	36	5,5
4.	12.05.2017.	Stopiņu novads	Salaspils novada bibliotēka sadarbībā Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēku	Sadarbībā ar Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēku organizēts novadpētniecības seminārs „Stopiņu novads Latvijas kultūrtelpā” <i>Skatīt Pielikumu Nr.10</i>	46	6
5.	24.05.2017.	Salaspils novada bibliotēka	Salaspils novada bibliotēka	Diskusija par novadpētniecības darbu Pierīgas reģiona bibliotēkās	12	3

6.	23.08.2017.	Limbažu novads	Salaspils novada bibliotēka sadarbībā ar Limbažu Galveno bibliotēku	Profesionālas pieredzes apmaiņas braucienu uz Limbažu reģionu, <i>Skatīt Pielikumu Nr.11</i>	44	6
7.	4.10.2017.	Kultūras ministrija	Salaspils novada bibliotēka sadarbībā ar Kultūras ministriju	Kā saprast mūsdienu medijus: starp viltus informāciju, tirgu un atbildību? Latvijas neredzīgo bibliotēku pakalpojumu piedāvājums. LNB datubāzes – Nacionālā analītiskā datubāze un Skanuplašu digitalizācija	36	5
8.	1.11.2017.	Salaspils novada bibliotēka	Salaspils novada bibliotēka	Portāls Latvija.lv. SUG un UDK. Bibliotēku statistika. Aktivitātes Sējas novada bibliotēkā un Sējas novada Pabažu bibliotēkā. Latvijas valsts simtgades pasākumi	66	5,5
9.	6.12.2017.	Salaspils novada bibliotēka	Salaspils novada bibliotēka	BIS Alise „Padziļinātie kursi cirkulācijā”	16	8
10.	13.12.2017.	Ropažu novads	Salaspils novada bibliotēka sadarbībā ar Ropažu novada bibliotēku	Gada noslēguma pasākums <i>Skatīt Pielikumu Nr.12</i>	79	5

Citas metodiskā darba aktivitātes:

- Pārskatu gatavošana par bibliotēku darbu un ziņojumu sūtīšana pašvaldību vadītājiem.
- Statistiskas ziņas un rakstiskās gada atskaites apkopošana par Pierīgas reģiona publiskajām bibliotēkām.
- Sistematizēti un analizēti Salaspils novada bibliotēkas struktūrvienību darba plāni.
- Pierīgas reģiona publisko bibliotēku darbiniekiem sniegtas konsultācijas gan telefoniski, gan elektroniski. Populārākās tēmas: statistikas atskaites, teksta pārskati, dokumentu sagatavošana atkārtotai bibliotēkas akreditācijai (gada darba plāni, stratēģiskais plāns, krājuma komplektēšanas politika, bibliotēkas pašraksturojums u.c.), informācijas aktualizācija Kultūras Kartē, BIS Skolu Alise pieslēgšana skolu bibliotēkām, aktīvais patapinājums, datu % aprēķināšana u.c.
- Vadītas prakses:
 - no 2017.gada 2.maija līdz 16.jūnijam aprīlim vadīta prakse LU Sociālo zinātņu fakultātes Informācijas un bibliotēku studiju nodaļas Informācijas pārvaldības bakalaura studiju programmas akadēmiskā prakse „Informācijas resursu pārvaldība” 2.kursa studentei;
 - no 2017.gada 18.septembra līdz 23.oktobrim vadīta prakse LNB Kompetenču attīstības centra Profesionālās izglītības programmas „Informācijas un bibliotēku zinību pamati 2 studentēm.
- Informācijas koordinēšana un citu institūciju pieprasīto datu apkopošana.
- Pierīgas reģiona publisko un skolu bibliotēku darbinieki regulāri informēti par jaunākajiem metodiskajiem materiāliem un aktuālāko informāciju nozarē.
- Konkursu koordinēšana un līdzdalība:

- 3 publiskās un 7 skolu bibliotēkas piedalās LNB Skaļās lasīšanas sacensībā. 2017.gadā Pierīgas reģionā īstenots konkursa pirmais solis – notikuši vietēja mēroga pusfināli.
- 16 Pierīgas publiskās un 18 skolu bibliotēkas piedalās VKKF kultūras programmas „Lasīšanas veicināšana” apakšprogrammā „Bērnu un jauniešu žūrijā 2017”;
- 22 Pierīgas publiskās un 4 skolu bibliotēkas organizēja Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas (13.11.-19.11.) pasākumus;
- 10* bibliotēkas - Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas un LR Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas organizētajā pasākumā „E-prasmju nedēļa Latvijā” (*dati ņemti no mājaslapas www.e-prasmes.lv);
- 7 Pierīgas publiskās bibliotēkas organizēja Vispasaules drošāka interneta dienu.

Izglītības iestādēm un to **bibliotēkām** tiek sniegtas konsultācijas un metodiskā palīdzība pārsvarā šādos jautājumos - BIS Skolu Alise - katalogizācija, cirkulācija, MARC 21 apraksta lauki, komplektēšana, kā arī par krājuma inventarizāciju. 2017.gadā 18 Pierīgas skolu bibliotēkām tika nodrošināts veiksmīgs darbs BIS Skolu Alise, 1 veikta krājuma inventarizācija.

Visciešākā sadarbība BIS Alise darba jautājumos izveidojusies ar SIA Tieto Latvia speciālistiem, neskaidrību gadījumā tiek izmantots JIRA pieteikumu reģistrs. SIA Tieto Latvia ir viena no regulārākiem sadarbības partneriem bibliotēku sistēmas pilnveides darbā.

Veiksmīga sadarbība metodiskā un konsultatīvā darba jautājumos izveidojusies ar Latvijas Nacionālo bibliotēku, LR Kultūras ministriju, Latvijas Bibliotēku Biedrību, SIA Tieto Latvia, Kultūras informācijas sistēmu centrs u.c. iestādēm

Neatņemama **metodiskā darba sastāvdaļa ir konsultācijas** par bibliotēkārā darba jautājumiem. Salaspils novada bibliotēkas vadošie speciālisti regulāri sniedz konsultācijas un risina dažādas problēmas. Konkrētu darba jautājumu risināšana notiek ar attiecīgo speciālistu – sistēmas administratoru, Datu apstrādes, Abonementa, Lasītavas un Bērnu un jauniešu apkalpošanas nodaļas darbiniekiem. 2017.gadā visvairāk jautājumu saņemts par bibliotēkas akreditāciju un nepieciešamās dokumentācijas sagatavošanu, statistikas atskaitēm, datu uzskaiti BIS Alise un gada pārskatiem u.c. Uz visiem jautājumiem tiek sniegtas atbildes.

Izmantojot Salaspils novada bibliotēkas struktūrvienību vadītāju atskaites, pārskatu sagatavoja Salaspils novada bibliotēkas direktore Daiga Orbidāne

Salaspils novada bibliotēkas Dienvidu filiālbibliotēkas darba pārskats par 2017.gadu

1. Bibliotēkas darbības vispārīgs raksturojums

Dienvidu filiālbibliotēka ir Salaspils pašvaldības iestādes „Salaspils novada bibliotēka” struktūrvienība, tās darbības mērķis ir iedzīvotāju bibliotekārā, bibliogrāfiskā un informacionālā apkalpošana. Filiālbibliotēkas attīstība tiek plānota kontekstā ar Salaspils novada bibliotēku un pārējām tās struktūrvienībām.

Filiālbibliotēkas galvenais uzdevums – nodrošināt bibliotēkas lietotājiem mācību un brīvā laika pavadīšanas iespējas, piedāvājot arvien kvalitatīvākus pakalpojumus, izmantojot jaunās tehnoloģijas un informācijas resursus.

Filiālbibliotēka atrodas Salaspils mikrorajonā, ko vēsturiski sauc par Zinātņu Akadēmijas ciematu. Par bibliotēkas pamatu var uzskatīt uz Dienvidu ielu pārcelto Doles ciema bibliotēkas krājumu 1982. gadā. Savu nosaukumu tā ieguvusi pateicoties atrašanās vietai. Filiālbibliotēka atkārtoti akreditēta 2013. gada 7.martā kā vietējas nozīmes bibliotēka. Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā nav notikušas.

2. Finansiālais nodrošinājums

Filiālbibliotēkas finansējums ir iekļauts kopīgajā Salaspils novada bibliotēkas budžetā. Tas nodrošina veiksmīgu bibliotēkas funkciju veikšanu.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Filiālbibliotēka renovēta 2007. gadā. Jauni remontdarbi pārskata periodā nav veikti. Filiālbibliotēkas integrētajā telpā izveidota sava zona bērniem ar piemērotām mēbelēm un plauktiem.

Tabula „Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums	Piezīmes (tehnika iegādāta)
Datori	1	3	labi	2015
Multifunkcionālā iekārta		1	laba	2016
Printeris	1		labs	2005

4. Personāls

Filiālbibliotēkā strādā viena darbiniece ar augstāko bibliotekāro izglītību (1986), 2017. gadā piedalījies Salaspils novada bibliotēkas organizētajos profesionālās pilnveides pasākumos 40 stundu apmērā, kā arī apmeklējusi LNB organizēto pasākumu “Tiekamies bibliotekāru stāvā” 29.03.2017 par informācijpratību.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula „Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2015	2016	2017	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	414	395	412	+4,3
<i>t. sk. bērni</i>	277	131	132	+0,8
Bibliotēkas apmeklējums	3874	3944	4192	+6,2
<i>t. sk. bērni</i>	1187	1085	1197	+10,3
Virtuālais apmeklējums	576	35		
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)		31		
Izsniegums kopā	5796	5890	6557	+11,3
<i>t. sk. grāmatas</i>	3950	4076	4632	+13,6
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	1797	1804	1911	+5,9
<i>t. sk. bērniem</i>	923	937	1067	+13,87
Iedzīvotāju skaits	23340	23344	23518	

Galvenie rādītāji

Visi bibliotēkas pamatrādītāji, kaut vai nedaudz, tomēr palielinājušies. Kā redzams no tabulas, visvairāk palielinājies tieši grāmatu izsniegums un izsniegums bērniem.

Sociālajos tīklos <https://twitter.com/Dienvidu> un www.facebook.com/ bibliotēkai ir savs draugu un sekotāju loks, kas apmainās ar ziņām, tomēr tur nav iespējama uzskaitē. Ja izveido atsevišķu Dienvidu filiālbibliotēkas profilu sociālajos tīklos, tad lai bibliotēkas sekotāji apmeklētu to, ieraksti jāveic katru dienu un tiem jābūt ļoti piesaistošiem.

Dienvidu filiālbibliotēka ir tikai daļa no Salaspils novada bibliotēkas, tādēļ nav lietderīgi rēķināt tās lietotāju skaitu attiecībā pret visu lielo novadu vai pilsētu. Tāpat nav iespējams noteikt bibliotēkas apkalpojamā mikrorajona iedzīvotāju skaitu.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumu attīstība

Pateicoties filiālbibliotēkas atrašanās vietai un universālajam krājumam, tā izveidojusies par vienotu ģimenes bibliotēku, jo jebkurš apmeklētājs var atrast savām vajadzībām un interesēm atbilstošu. Filiālbibliotēkas krājums ir universāls, tas piedāvā daiļliteratūru pieaugušajiem un bērniem, nozaru literatūru, uzziņu izdevumus, periodiskos izdevumus, interneta pieeju un datubāzes. Jauno tehnoloģiju ieviešana bibliotēkā ļāvusi palielināt lietotājiem piedāvātās informācijas apjomu un kvalitāti. Automatizēta literatūras izsniegšana bibliotēkā notiek kopš 2010.gada. Ar katru gadu pieaug to bibliotēkas lietotāju skaits, kuri izmanto autorizēšanos e-katalogā, lai pilnvērtīgi izmantotu tā sniegtās iespējas: meklētu, pasūtītu vai pagarinātu iespieddarbus.

Lasītāju viedokļa izziņāšana par bibliotēkas darba kvalitāti

2017. gadā filiālbibliotēkā tika veikta aptauja par tās darbu un literatūras krājumu. Tās rezultāti rāda, ka vairāk kā 50 % aptaujāto ir apmierināti ar to literatūras klāstu, kāds pieejams bibliotēkā. Vienmēr jārēķinās ar atšķirīgajām lasītāju interesēm, vajadzībām un dažādajām vecuma grupām. Lasītāji snieguši vērtīgus ieteikumus un priekšlikumus darba uzlabošanai, ko vajadzētu ņemt vērā. Tie ir priekšlikumi saistībā ar krājumu: komplektēt izdevumus par mākslu, jaunus periodiskos izdevumus: “Domuzīme,” par rokdarbiem, stratēģiskās galda spēles, CD, DVD.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām

Bibliotēku bieži apmeklē tādas lasītāju grupas kā bezdarbnieki, mājsaimnieces un seniori. Viņiem pēc pieprasījuma tiek individuāli palīdzēts dažādos jautājumos, kā piemēram, sniegtas adreses darba meklējumiem, CV rakstīšanai, latviešu valodas apguvei, u.c., sniegtas

konsultācijas darbā ar datoru un internetu. Jaunajām māmiņām sniegta palīdzība bērnu literatūras izvēlē. Palīdzēts atrast pašvaldību, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju mājaslapas un nepieciešamos dokumentus.

Uzziņu un informācijas darbs

Bibliotēkas apmeklētājiem 2017. gadā sniegtas: 50 tematiskās un faktu uzziņas, 31 konsultācija par datora, interneta un datubāzu lietošanu. Tās sniegtas izmantojot bibliotēkā esošos resursus, datubāzes: Letonika, Lursoft Laikrakstu bibliotēka, Salaspils novada bibliotēkas veidotās analītikas un novada datubāzes, kā arī citu bibliotēku elektroniskos katalogus, interneta resursus. Filiālbibliotēkā tiek papildinātas tematiskās mapes ar materiāliem par šādām tēmām: latviešu rakstnieki, latviešu mākslinieki, Latvijas valsts svētku un atceres dienas. Bibliotēkā iekārtots informācijas stends, kurā atrodas informācija par pakalpojumiem, datu bāzēm un jaunumiem.

Iekšzemes un starptautiskais SBA

Kopš SBA grāmatu apmaiņa tiek reģistrēta sistēmā Alise, bibliotēkā palielinājies saņemto un uz citām bibliotēkām nosūtīto grāmatu skaits. Tas ir labs veids, kā nodrošināt lietotāju pieprasījumus sadarbojoties ar citām bibliotēkām.

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2015	2016	2017
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	1		15
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits		14	25
Kopā	1	14	40

6. Krājums

Filiālbibliotēkas krājuma komplektēšana notiek sadarbībā ar Salaspils novada bibliotēku un izstrādāto komplektēšanas politiku 2015.-2019.gadam. Filiālbibliotēkas krājums ir universāls un tā attīstība balstās uz mērķtiecīgu dažādu lietotāju grupu informacionālo vajadzību apmierināšanu.

Krājums tiek papildināts ne tikai par pašvaldības līdzekļiem, projektu līdzekļiem, bet arī ar dāvinājumiem. 2017. gadā par pašvaldības līdzekļiem pirkti 200 eksemplāri par summu 1699,08 eiro. Dāvinājumos no privātpersonām, organizācijām saņemti 223 eksemplāri par summu 765,35 eiro. Projekta rezultātā iegūts 21 eksemplārs par summu 193,37 eiro. Tāpēc attiecīgi palielinājies jaunieguvumu skaits. Latviešu daiļliteratūras atsevišķa uzskaitē sākusies tikai no 2016. gada. Kopējais fonda lielums variē atkarībā no tā, kā tas tiek pārskatīts, atjaunināts. 2017. gadā nedaudz pieaugusi gan grāmatu, gan periodikas apgrozība.

Abonēto preses izdevumu nosaukumu skaits kopā ar avīzēm pieaudzis līdz 18. Kopējais periodikas nosaukumu skaits ar bibliotēkai dāvinājumiem, pieaudzis līdz 28. Līdz ar to palielinājies periodisko izdevumu eksemplāru skaits, kas attiecīgi palielinājis arī izsniegumu.

Katru gadu bibliotēkas krājums tiek izvērtēts un attīrīts no novecojušās un maz izmantotās literatūras. Veikta krājuma optimizācija un sakārtošana. Bibliotēkas krājuma inventarizācija veikta 2014. gadā.

Regulāri tiek atzīmēti lasītāju pieprasījumi, lai piekomplektētu trūkstošo literatūru. Sniegti priekšlikumi krājuma komplektēšanai. 2017. gada prioritāte komplektēšanā bija papildināt fondu ar latviešu daiļliteratūru, kas ir aktuāla un pieprasīta, pievērst uzmanību bērnu un jaunatnes literatūras komplektēšanai. Ārpus aptaujas daudzi lasītāji izteica mutisku

atzinību par labo jaunākās literatūras pieejamību, gan latviešu daiļliteratūru, gan ārzemju. Īpaši tika lasīta grāmatu sērija „Mēs. Latvija. 20. gadsimts.”

Tabula „Krājuma rādītāji”

	2015	2016	2017
Jaunieguvumi kopā	684	699	808
<i>t.sk. grāmatas</i>	321	328	456
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>		40	67
<i>t. sk. bērniem</i>	75	76	97
Izslēgtie dokumenti	605	762	748
Krājuma kopskaits	9935	9872	9932
Grāmatu krājuma apgrozība	0,44	0,46	0,5
Periodisko izdevumu apgrozība	1,85	1,68	1,95

Tabula „Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Datubāzes	2015		2016		2017	
	sesijas	skatījumi	sesijas	skatījumi	sesijas	skatījumi
Letonika	80	210	63	367	67	304
News				75		58

Filiālbibliotēka abonē Lursoft laikrakstu bibliotēku News.lv un datubāzi Letonika. Vajadzības gadījumā, saskaņojot ar Salaspils novada bibliotēku ir iespēja izmantot arī EBSCO datu bāzi. Tāpat bibliotēkas lietotāji var izmantot Salaspils novada bibliotēkas darbinieku veidotās datubāzes: Analītika un Novads. Letonikas izmantošana nedaudz palielinājusies, bet Laikrakstu bibliotēkas News.lv izmantošana nedaudz samazinājusies.

Bibliotēkas lietotāji regulāri tiek informēti par datubāzu iespējām, gan e-prasmju nedēļā, gan arī ikdienā. Datubāzē News.lv visbiežāk tiek skatīti Rīgas Apriņķa avīzes raksti, jo papīra formā tā netiek abonēta bibliotēkā.

No 27.-31.03. bibliotēkā notika E-prasmju nedēļas pasākums „Elektroniskie pakalpojumi ikvienam”, kurā apmeklētāji tika iepazīstināti ar bibliotēkas veidotajiem resursiem: Elektronisko katalogu, Analītikas datubāzi, abonētajām datubāzēm: Lursoft laikrakstu bibliotēku, Letoniku; valsts portāliem: www.latvija.lv, www.vid.gov.lv; citām brīvi pieejamām datubāzēm, kā LNB kolekciju Periodika, LAB personu, vietu un attēlu datubāzi u.c. Nedēļas laikā reģistrējās 21 pieaugušais apmeklētājs un 6 bērni līdz 18 gadiem.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Bērnu un jauniešu skaits ir apmēram 1/3 no kopējā bibliotēkas lasītāju skaita. Pēdējos gados bērnu kā bibliotēkas lietotāju skaits saglabājas aptuveni vienāds, tomēr pieaudzis apmeklējumu skaits par 10 % un izsniegumu skaits par gandrīz ~ 14 %.

Bērnu literatūras fonds tiek komplektēts visām vecuma grupām un daudzpusīgi arī pēc veidiem: latviešu un ārzemju autoru daiļdarbi, enciklopēdiska satura grāmatas, klausāmgrāmatas CD formā, DVD filmas, spēļu grāmatas. Tas 2017. gadā nedaudz pieaudzis, pateicoties dāvinājumiem un apmaiņas ceļā iegūtajām grāmatām no citām Salaspils bibliotēkas struktūrvienībām. Bērni un viņu vecāki ļoti aktīvi pieprasīja Bērnu žūrijas ieteiktās grāmatas. Bērniem un jauniešiem tiek abonēti savi žurnāli: Avene, Pūcīte, Ilustrētā junioriem un Geo, diemžēl 2017. gadā pārstāja iznākt tādi bērnu žurnāli kā Ezis un Zīlīte.

2017.gadā bibliotēkā tika organizēti pasākumi bērniem un jauniešiem:

- Droša interneta nedēļa no 6.-11.02, kurā notika pasākums „Cilvēks digitālo mediju vidē,” lai veidotu kritisku pieeju internetā pieejamam saturam. Dalībniekiem tika piedāvāta spēle „Atrodi internetā;”
- Dzejas dienas pasākums 08.09, kurā piedalījās PII “Saime” bērnu grupa, lai iepazītos ar latviešu dzejnieku darbiem;
- Ziemeļvalstu nedēļa no 6.-17. novembrim, kurā tika veidota izstāde „Ziemeļu salas” un organizēts pasākums “Mana bagātību sala.” Rīta stundas lasījumi PII “Saime” bērniem notika 8. un 14. novembrī, kurā tika lasīti fragmenti no dažādām bērnu grāmatām par bagātību meklēšanu, pirātiem, kuģiem. Tika meklēti un apskatīti dārgumi gan grāmatu ilustrācijās, gan aptaustīti pusedzrakmeņi. Pasākumu apmeklēja 4 grupas, kopā 80 bērni.
- 16. novembrī notika Krēslas stundas lasījums pusaudžiem un pieaugušajiem no U.L. Lundbergas darba “Ledus” un T. Jānsones autobiogrāfiskajiem darbiem “Vasaras grāmata,” “Tēlnieka meita”, ko apmeklēja 8 cilvēki, lai kopīgi iepazītos ar somu un zviedru literatūru.

Bibliotēkas darbības teritorijā atrodas pašvaldības PII iestāde “Saime,” ar kuru notiek sadarbība, saskaņoti sadarbības pasākumi. Bērnu grupiņas atnākot uz bibliotēku tiek iepazīstinātas ar bibliotēku un aicinātas kopā ar vecākiem kļūt par pastāvīgiem bibliotēkas lietotājiem. Daudzi Salaspils 1. un 2.vidusskolas audzēkņi ir Dienvidu filiālbibliotēkas apmeklētāji, taču plašāka sadarbība ar vidusskolām nenotiek, jo tās atrodas tuvāk Salaspils novada bibliotēkai, kā arī klases ir lielas, bet telpas tādām cilvēku skaitam Dienvidu filiālbibliotēkā nav piemērotas.

8. Novadpētniecība

Filiālbibliotēkā ir neliels novadpētniecības materiālu krājums: grāmatas, vietējā avīze „Salaspils Vēstis” un mape ar nozīmīgākajiem žurnālu un avīžu rakstiem par Salaspili un salaspiliešiem. Arī Dienvidu filiālbibliotēka apkopo novadpētniecības materiālus no tai pieejamās preses un pievieno novadpētniecības datubāzei. Sniedzot uzziņas par novadpētniecības jautājumiem, tiek izmantota Salaspils novada mājas lapa, Rīgas apriņķa avīzes mājas lapa un Salaspils novada bibliotēkas veidotā novadpētniecības datubāze Novads.

9. Projekti

Pārskata periodā projekti netika izstrādāti.

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēlu veido tas, kā tā izpilda savu misiju, mērķus un uzdevumus sabiedrībā. Bibliotēkas komunikāciju ar sabiedrību veido arī individuālas sarunas, tikšanās pasākumos, sarakste ar e-pasta starpniecību un reprezentācijas materiāli.

Filiālbibliotēka regulāri informē par savu darbu:

- Salaspils novada bibliotēkas mājas lapā: www.biblioteka.salaspils.lv
- Avīzē „Salaspils Vēstis” tiek publicēta informācija par Filiālbibliotēkā organizētajiem pasākumiem un izstādēm,
- informācija par Dienvidu Filiālbibliotēku pieejama arī portālos: www.biblioteka.lv; www.kulturaskarte.lv; twitter.com/Dienvidu; www.facebook.com/people/Biblioteka-Dienvidu/100009062893519

2017. gadā Filiālbibliotēkā tika veidotas 20 izstādes, kas veltītas:

- rakstnieku jubilejām: M. Zālītei, M. Melgalvim, A. Dziļumam, P. Koelju, E. Veidenbaumam, Z. Mauriņai u.c.
- valsts svētku un atceres dienām: Lieldienām, Līgo svētkiem, Latvijas Republikas proklamēšanas dienai, Ziemassvētkiem;
- dažādām tēmām un literatūras popularizēšanai: Bibliotēku nedēļai, Latvijas novadiem, Starptautiskajai bērnu aizsardzības dienai, Dzejas dienām, “Latviešu tautastērps” u.c.

Veiksmīgs Filiālbibliotēkas publicitātes pasākums notika pēc lasītāju ierosinājuma 11.11.2017. ar nosaukumu “Vingrošanas stunda. Cigun – pašregulācijas un atveseļošanās metode,” ko apmeklēja 7 dalībnieki. Tajā cigun instruktore M. Gauše apmeklētājus iepazīstināja ar ārsta I. Kudrjavceva pielāgoto vingrošanas metodes teoriju, praksi un literatūru.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Filiālbibliotēkas sadarbības partneri ir Salaspils novada bibliotēka un Saulkalnes filiālbibliotēka, ar kuru kopā tiek plānots un koordinēts bibliotekārais darbs, lielākie pasākumi. Bibliotēka sadarbojas ar Salaspils pašvaldības kultūras iestādēm veicot savstarpēju informācijas apmaiņu par novadā notiekošajiem pasākumiem.

Salaspils novada bibliotēkas
Dienvidu filiālbibliotēkas vadītāja Dace Mosāne

Salaspils novada bibliotēkas Saulkalnes filiālbibliotēkas darba pārskats par 2017. gadu

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Saulkalnes filiālbibliotēka ir Salaspils novada bibliotēkas struktūrvienība. Bibliotēka atrodas Salaspils novada Saulkalnes ciematā, 8 km attālumā no Salaspils. Saulkalnes ciematā darbojas pašvaldības Pirmsskolas izglītības iestāde Daugaviņa (turpmāk tekstā – PII Daugaviņa) un Salaspils novada Sociālā dienesta Saulkalnes Sociālais centrs, kurš tika atvērts 2016. gada novembrī. Saulkalnes filiālbibliotēkā iedzīvotājiem ir pieejami arī Salaspils novada domes Apmeklētāju apkalpošanas centra filiāles pakalpojumi.

Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes ziņām, uz 01.01.2018. Saulkalnes ciematā ir deklarēti 1270 iedzīvotāji. Saulkalnes filiālbibliotēka nodrošina bibliotēkāros pakalpojumus Saulkalnes ciemata, Salaspils pilsētas un tuvējo novadu (Ikšķiles, Ogres) iedzīvotājiem.

Galvenie pārskata periodā izvirzītie un paveiktie uzdevumi:

- pilnīga un precīza krājuma inventarizācija;
- krājuma optimizācijas un telpu funkcionalitātes izvērtēšanas rezultātā rasta iespēja izveidot “bērnu stūrīti”.

Izmaiņas bibliotēkas darbībā (juridiskajā statusā, struktūrā) nav notikušas. Akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Saulkalnes filiālbibliotēkas finansējums ir iekļauts kopīgajā Salaspils novada bibliotēkas budžetā, un tiek atspoguļots Salaspils novada bibliotēkas un tās struktūrvienību darba pārskatā par 2017. gadu.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Pārskata periodā nav veikta telpu paplašināšana vai remontdarbi.

Tabula „Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)
Datori	1	2	Lasītājiem – teicams, darbiniekam - labs
Plānie klienti			
Multifunkcionālās iekārtas	1	1	Darbiniekam – labs, lietotājiem – apmierinošs
Printeri			

2017. gada oktobrī tika mainīta līdzšinējā datu pārraides pieslēguma tehnoloģija - līnijas vara tīkls tika nomainīts uz GPON (Gigabit pasīvais optiskais tīkls), kā rezultātā ievērojami pieaugusi tīkla ātrdarbības funkcionalitāte.

4. Personāls

Pārskata periodā Saulkalnes filiālbibliotēkas vadītājas amatā stājās jauns darbinieks, ar augstāko bibliotekāro izglītību (2011. gadā iegūts bakalaura grādu sociālajās zinībās).

Darbinieka profesionālo izaugsmi nodrošina semināri un pieredzes apmaiņas braucieni, kurus organizē un/vai finansē Salaspils novada bibliotēka (SNB). Pārskata periodā darbinieks apmeklēja 4 profesionālās pilnveides seminārus, piedalījās SNB darba sapulcēs un 2 darba semināros (10,5 h), devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Limbažiem.

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

N.p.k.	Norises laiks	Organizētājs (-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits
1.	26.04.17.	LNB	Jaunākā literatūra pieaugušo auditorijai: latviešu oriģināl literatūra	6
2.	19.05.17.	LNB	Izstāžu darbs bibliotēkā	5
3.	27.09.17.	LNB	Informācijas meklēšana periodisko izdevumu digitālajā kolekcijā	4
4.	06.12.17.	SNB	Padziļinātie kursi cirkulācijā	8

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2015	2016	2017	% salīdzinot ar iep. gadu
Lietotāju skaits	314	326	305	+3.82 %, -6.44 %
<i>t. sk. bērni</i>	98	100	98	+2.04 %, -2 %
Bibliotēkas apmeklējums	2851	2786	3195	-2.28 %, +14.68 %
<i>t. sk. bērni</i>	1011	1015	1396	+0.4 %, +37.54 %
Virtuālais apmeklējums		35		
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)				
Izsniegums kopā	5279	5195	5186	-1.59 %, -0.17 %
<i>t. sk. grāmatas</i>	4241	4014	3930	-5.35 %, -2.09 %
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	1014	1098	1184	+8.28 %, +7.83 %
<i>t. sk. bērniem</i>	985	1083	1077	+9.95 %, -0.55 %
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pašvaldībā		25,57 %	24.02 %	
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>				
Iedzīvotāju skaits		1275	1270	

Vērtējot bibliotēkas darba pamatrādītājus vairāku gadu griezumā, jāsecina, ka tie aptuveni ir vienādi, kas izskaidrojams ar bibliotēkas īpašo atrašanās vietu (mazs ciemats) un to, ka iedzīvotāju mainība šajā apdzīvotajā vietā nav augsta, līdz ar to piesaistīt lielu skaitu jaunu lasītāju nav iespējams. Jāņem vērā arī iedzīvotāju etniskais sastāvs un to lietotā valoda ikdienā, kā arī intereses, tajā skaitā līdzšinējie lasīšanas ieradumi, jo bibliotēka pastāv jau no 1967. gada. Nākamajā pārskata gadā bibliotēkas lasītājiem tiks piedāvāts plašāks un daudzpusīgāks turpinājumi izdevumu klāsts, kā arī vairāk jaunas literatūras krievu valodā.

Pārskata periodā dažādu iemeslu dēļ (darbinieku maiņa, bibliotēkāra slimības laikā bibliotēka ir slēgta apmeklētājiem) bibliotēka ir bijusi neplānoti slēgta apmēram 1.5 mēnesi, kas arī jūtami ietekmē bibliotēkas darba rādītājus. Tomēr, vērtējot statistikas datus, ir redzams, ka rezultāti ir ļoti līdzīgi iepriekšējā gada rādītājiem: lietotāju skaits 2017. gadā,

salīdzinot ar 2016. gadu, nedaudz samazinājies (-6.44%), izsniegums ir gandrīz tāds pats (-0.17%). Ievērojams pieaugums ir bērnu un jauniešu apmeklētībā (+37.54%), kas skaidrojams ar to, ka ir izveidots “bērnu stūrītis” – optimizējot krājuma izvietojumu, ir rasta iespēja bērnu un jauniešu grāmatas izvietot pārskatāmāk, kā arī rasta vieta, kur bērni var spēlēt galda spēles vai zīmēt; šīs iespējas tiek izmantotas ļoti aktīvi. Kopējais izsniegums bērniem un jauniešiem arī palicis gandrīz nemainīgs (-0.55%).

Saulkalnes filiālbibliotēkā, kopš 2012. gada, darbojas arī Salaspils novada domes Apmeklētāju apkalpošanas centrs (AAC). Šī centra speciālista darbu veic bibliotekārs vienlaicīgi ar saviem tiešajiem darba pienākumiem bibliotēkā. Apmeklētāju centrā iedzīvotājiem tiek sniegtas atbildes par lielu daļu ar pašvaldības pakalpojumiem saistītajiem jautājumiem, pieņemti un reģistrēti dažādi iesniegumi. Apmeklētājiem ir pieejami dažādi materiāli un informācija par pašvaldības darbu, projektiem, sociālo palīdzību; tiek palīdzēts apgūt šīs informācijas meklēšanu elektroniskā vidē. Visi AAC apmeklētāji tiek iepazīstināti arī ar pakalpojumiem un iespējām, ko sniedz bibliotēka.

Lielākus pasākumus Saulkalnes filiālbibliotēkā nav iespējams rīkot vietas trūkuma dēļ; tematiskos pasākumus (piemēram, e-prasmju nedēļā) diemžēl apmeklē neliels lasītāju skaits. Toties bibliotēkas apmeklētāju vidū, it īpaši vecāka gadagājuma, ir vērojama pieaugoša interese par dažādu tehnoloģiju pieejamību un lietošanu mājas apstākļos, to iespējām ikdienā. Tāpēc turpmāk aizvien lielāks uzsvars bibliotēkā tiks likts uz lietotāju informācijprasmes attīstīšanu un veicināšanu, visbiežāk – individuālām apmācībām un konsultācijām.

Vislielāko konsultatīvā darba daļu sastāda atbildes uz jautājumiem par BIS Alise lietošanu un meklēšanas iespējām, e-pasta lietošanu, dažādu programmu instalēšanu, datortehnikas tehnisko problēmu novēršanu.

SBA sniegtās iespējas pārskata gadā tika izmantotas ļoti aktīvi.

Tabula “SBA rādītāji”

SBA	2015	2016	2017
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits		9	126
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits		22	27

SBA ir ļoti labs veids, kā nodrošināt lasītāju ar tā izvēlēto monogrāfisko izdevumu; patiecoties tam, uz lasītāju pieprasījumiem praktiski nav atteikumu. Izmantojot SBA, ir arī iespēja tematiskās izstādes papildināt ar kādu īpašu dokumentu.

6. Krājums

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija tiek veikta, pamatojoties uz Salaspils novada bibliotēkas “Krājuma komplektēšanas un organizācijas politiku 2015.g.-2019.g.”, saskaņā ar Saulkalnes filiālbibliotēkas profilu.

Viena no galvenajām prioritātēm 2017. gadā bija nodrošināt bērnu un jauniešu grāmatu, kā arī daiļliteratūras krievu valodā, piekomplektēšanu.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums tiek atspoguļots kopējā Salaspils novada bibliotēkas darba pārskatā.

Pārskata periodā tika veikta Saulkalnes filiālbibliotēkas krājuma inventarizācija. Pēc tam tika veikta katra atsevišķa dokumenta izvērtēšana pēc dažādiem kritērijiem, salīdzinot visus datus ar BIS Alise, pēc nepieciešamības tos labojot.

Tabula „Krājuma rādītāji”

	2015	2016	2017
Jaunieguvumi kopā	856	806	1126
<i>t. sk. grāmatas</i>	434	381	733
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>		1862 (kopā)	86
<i>t. sk. bērniem</i>	105	124	129
Izslēgtie dokumenti	987	285	811
Krājuma kopskaits	8299	8519	8834
Grāmatu krājuma apgrozība	0.63	0.6	0.59
Periodisko izdevumu apgrozība	0.82	0.81	0.89

2017. gadā krājums papildināts ar 1126 jaunieguvumiem, no kuriem monogrāfiskie izdevumi ir 733, kas ietver: daiļliteratūru 575 eks. (78%), nozaru literatūru 158 eks. (22%). Jaunieguvumu sadalījums pa valodām: latviešu – 524 eks. (71%), krievu – 204 eks. (27%), angļu – 8 eks. (2%).

Galvenais finansējuma avots ir Salaspils novada pašvaldības finansētais bibliotēkas budžets. Pārskata periodā saņemti lieli iedzīvotāju dāvinājumi, kuri tika izvērtēti atbilstoši Komplektēšanas politikai, kā rezultātā krājums papildināts ar diezgan lielu skaitu daiļliteratūras grāmatu krievu valodā. Tika izmantota arī iespēja krājumu papildināt no RCB Depozitārija fonda piedāvātajām grāmatām, tā krājums papildinājās ar ļoti labu un augstvērtīgu nozaru literatūru. Kopā krājums papildināts par 736 vienībām (no kurām 3 vienības ir audiovizuālie dokumenti): pirktu eksemplāru skaits 252 (34%), nepirktu (dāvinājumi) – 484 eksemplāri (66%).

2017. gadā Saulkalnes filiālbibliotēkā bija pieejamas abonētās datubāzes: Lursoft laikrakstu bibliotēka News.lv, Letonika.lv, EBSCO, Britannica Online Library.

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2015	2016	2017
Letonika	1	72	18
News		15	53

Pārskata periodā datubāzes Letonika.lv izmantošanas reižu skaits ir samazinājies, bet News.lv – palielinājusies. Bibliotēkas apmeklētājiem diemžēl nav lielas intereses par datubāzu izmantošanu.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Kā jau tika minēts, Saulkalnes filiālbibliotēkai ir specifiska atrašanās vieta, starp Salaspili un Ikšķili. Cīmatā darbojas tikai PII Daugaviņa. Visi skolas vecuma bērni uz skolu brauc uz dažādām pilsētām – Salaspili, Ikšķili, Ogrī, Rīgu. Pārskata periodā 32% no bibliotēkas aktīvajiem lietotājiem bija bērni un jaunieši līdz 18 gadiem. Salīdzinājumam dots procentuālais iedalījums pēc tā, kurā pilsētā mācās tie bērni un jaunieši, kas ir Saulkalnes filiālbibliotēkas apmeklētāji: Salaspilī mācās 38%, Ikšķilē – 29%, Ogrē – 3%, Rīgā – 23%, citur – 7% bērnu un jauniešu. Tas nozīmē, ka ļoti bieži bērni un jaunieši izmanto bibliotēkās pakalpojumus citur – gan savu skolu, gan šo pilsētu pašvaldību publiskajās bibliotēkās. Bieži bērni arī piedalās šo bibliotēku veidotajās un piedāvātajās aktivitātēs un pasākumos, jo tas viņiem ir ērtāk (izdevīgāk, ātrāk sasniedzami), jo ņemot vērā mācību, pulciņu un treniņu grafikus, mājās – cīmatā Saulkalne – bērni ierodas vēlu un/vai noguruši. Tas nosaka arī to, ka bieži Saulkalnes bibliotēkas apmeklēšanas iemesls ir vēlme pavadīt brīvo laiku atpūšoties, spēlējot galda vai tiešsaistes spēles, izmantojot sociālos tīklus, kā arī, ja kādu iemeslu dēļ citur

nav pieejams internets. Tomēr, neraugoties uz to, bibliotēka spēj bērnus un jauniešus ieinteresēt arī uz grāmatu lasīšanu, ar nosacījumu, ka piedāvāto grāmatu klāstā ir jaunas un/vai populāras grāmatas.

Tas redzams arī statistikas datos: apmeklējumu skaits pieaudzis par 37.54%, kopējais izsniegumu skaits saglabājies praktiski nemainīgs (-0.55%).

Bērnu literatūras krājums bibliotēkā tiek veidots tā, lai iespēju robežās nodrošinātu visas šīs grupas lasītāju vēlmes – tiek komplektēta gan pati jaunākā un pieprasītākā, gan Bērnu un jauniešu žūrijas grāmatas, gan mācībām nepieciešamā literatūra.

Pārskata gadā prioritāri tika komplektēta literatūra jauniešu auditorijai. Papildus tika piekomplektēta bērnu literatūra krievu valodā, it īpaši jaunāko klašu obligātā (ietiecamā) literatūra. Kopumā bērnu un jauniešu literatūras krājums tika papildināts par 129 vienībām. Alternatīvo lietu (spēles, puzzles, diski u. c.) komplektēšana 2017. gadā netika veikta; tā būs viena no nākamā pārskata gada prioritātēm. Bibliotēkā 2017. gadā tika abonēti 3 nosaukumu žurnāli bērnu un jauniešu auditorijai.

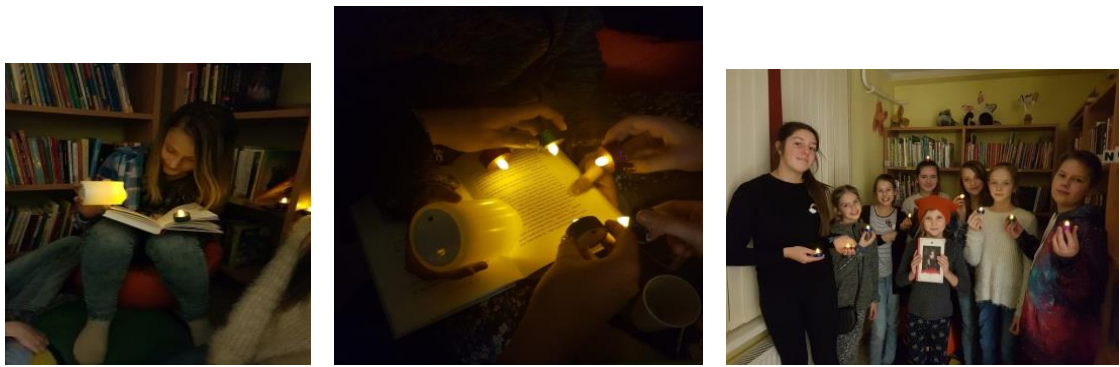
Uzziņu un informācijas darbs tiek veikts, izmantojot visus bibliotēkā pieejamos resursus, LNB datubāzes, interneta resursus un abonētās datubāzes.

2017. gadā bibliotēkā ir notikuši 7 tematiskie pasākumi un lasīšanas veicināšanas aktivitātes bērnu un jauniešu vecuma grupai:

- 7. janvārī notika Bērnu un jauniešu žūrijas 2016. gada Noslēguma pasākums, kurā piedalījās 12 interesenti. Tika minētas mīklas, spēlēts Mēmais šovs, atminot Bērnu žūrijas grāmatu nosaukumus.
- 2. jūnijā notika Salaspils un Saulkalnes Bērnu žūrijas dalībnieku ekskursija uz Andreja Pumpura Lielvārdes muzeju un izklaides parku “ABpark”.
- 14. septembrī bibliotēkā notika bibliotēkā stundīņa PII Daugaviņa vecākajām grupām. Dzejas dienu ietvaros bērniem tika stāstīts par Ojāru Vācieti. Vadmotīvs bija dzejnieka dzejolis “Traktors”, kuru daži bērni arī mācēja noskaidrot no galvas. Bērni saņēma arī lapu ar izkrāsojamu traktoru, kuras otrā pusē bija šis pats dzejolis, lai varētu to mācīties mājās kopā ar vecākiem.
- 25. oktobrī Salaspils un Saulkalnes Bērnu žūrijas dalībnieki devās uz Latvijas Nacionālo bibliotēku, kur grupās sacentās LNB piedāvātajā *Orientēšanās spēlē*. Pēc tam visi apmeklēja LNB pastāvīgo ekspozīciju *Grāmata Latvijā*, kur varēja iepazīties ar grāmatu izdošanas vēsturi un tradīcijām Latvijā. Vislielāko interesi izraisīja multimedijālās grāmatu attēlošanas iespējas, kā arī dažādi ar cilvēka maņām saistīti izstādes eksponāti, kurus varēja taustīt, smaržot, klausīties.

- 16. novembrī Ziemeļvalstu nedēļas ietvaros Saulkalnes filiālbibliotēka rīkoja *Krēslas stundas lasījumu pusaudžiem*. Krēslas stundas lasījumā tika lasīti fragmenti no Marijas Turtšaninovas grāmatas “Marēsi. Sarkanā klostera hronikas”.

- 22. novembrī Ziemeļvalstu nedēļas ietvaros Saulkalnes filiālbibliotēka rīkoja arī *Rīta stundas lasījumu* bērnodārza PII Daugaviņa vecākajai grupai. Rīta stundas lasījumā bērni klausījās fragmentu no Mauri Kunnasa grāmatas “Bagātību sala”. Bērni saņēma mazas svecītes, kas palīdzēja iztēloties, ka ziemeļos ir auksti un tumši, bet svecīte dod gaismu un silda. Pēc tam bērni zīmēja zīmējumu *Mana sapņu sala*.

Bibliotēka kopš 2002. gada ir iesaistījusies Valsts Kultūrkapitāla fonda lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”. Bērnu žūrijas programmas visaktīvākie dalībnieki bija vecumā no 9-15 gadiem. Žūrijā tika aicināti piedalīties arī vecāki un vecvecāki. Šajā gadā grāmatas lasīja gan mammas, gan vecmāmiņas, gan arī ārzemēs dzīvojošie un pa vasaru ciemos pie vecvecākiem atbraukušie bērni.

Turpinot sadarbību ar PII Daugaviņa, arī viņi tika iesaistīti Bērnu žūrijas akcijas popularizēšanā – vecāko bērnodārza grupu audzēkņu vecākiem tika sagatavoti izdales materiāli “Lasi kopā ar bērnu!”, kur vecāki tika mudināti lasīt kopā ar bērniem – un kāpēc gan to nedarīt, vienlaicīgi arī piedaloties Bērnu žūrijas akcijā? Informatīvs materiāls par Bērnu žūriju, tās norisi un piedāvātajām grāmatām tika ievietots arī PII Daugaviņa mājaslapā.

PII Daugaviņa jau kopš 2012. gada ir iesaistījusies Ekoskolu programmā, kas ir viens no visaptverošākajiem un populārākajiem vides izglītības modeļiem pasaulē. Katru gadu bērni gatavo dažādus ar vidi saistītus darbiņus. Šī gada tēma bija *Veselīgs dzīvesveids*. Bērnu gatavotās planšetes un darbiņi no otrreizēji pārstrādājamiem materiāliem (lai rosinātu pieaugušos nepiesārņot dabu un šķirot atkritumus) no 9.11. – 19.12. tika izstādīti Saulkalnes filiālbibliotēkā, kur raisīja neviltotu apmeklētāju interesi.

Galvenās problēmas darbā ar bērniem un jauniešiem saistītas ar nepietiekošu telpu platību un daļēji arī ar ierobežotiem finansu resursiem; aktuāla ir arī vispārējā tendence, ka bērni lasīt vēlas aizvien mazāk.

8. Novadpētniecība

Novadpētniecības pamatdarbs tiek veikts Salaspils novada bibliotēkā. Saulkalnes filiālbibliotēkā novadpētniecības darbs tiek balstīts uz materiālu par Saulkalni apzināšanu – tiek vākta informācija no dažādiem resursiem par Saulkalni, tās vēsturi, apkārtni, attīstību. Šie dokumenti tiek kārtoti tematiskajās mapēs. Materiālu bāze tiek papildināta ar kopijām no reģionālajiem laikrakstiem Salaspils Vēstis, Rīgas Aprīņķa avīze, Latvijas Nacionālās bibliotēkas digitālās bibliotēkas kolekcijas Periodika.lv un laikrakstu bibliotēkas Lursoft.lv.

Lai saglabātu nemateriālo mantojumu par Saulkalnes ciematu, tiek uzklautīti bibliotēkas apmeklētāji, mudinot tos dalīties atmiņās un iespajdos par Saulkalnes vēsturi.

9. Projekti

Pārskata periodā Saulkalnes filiālbibliotēka piedalījās Valsts Kultūrkapitāla fonda projektā Bērnu un jauniešu žūrija 2017. Šis ir lasīšanas veicināšanas projekts, kas paredzēts, lai veicinātu lasīšanas paradumus visās vecuma grupās bērnu vidū, dodot iespēju piedalīties arī pieaugušajiem ģimenes locekļiem.

10. Publicitāte

Bibliotēkas publisko tēlu veido gan jebkura bibliotēkas rīkota aktivitāte, gan tas, cik funkcionāli un lasītāju vēlmēm atbilstoša ir iekārtota un nodrošināta pati bibliotēka. Publicitāti nodrošina informācijas par bibliotēkā notiekošajām izstādēm un pasākumiem izvietošana avīzē *Salaspils Vēstis* un Salaspils novada bibliotēkas mājas lapā: <http://www.biblioteka.salaspils.lv/>

Pārskata gadā Saulkalnes filiālbibliotēkā notikuši 8 tematiskie pasākumi un izveidotas 18 tematiskās izstādes.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Primārā sadarbība, ņemot vērā Saulkalnes filiālbibliotēkas attālināto atrašanās vietu, ir ar Salaspils novada bibliotēkas dažādu nodaļu darbiniekiem, ņemot vērā to, ka Salaspils novada bibliotēka veic reģiona metodisko un konsultatīvo darbu.

Saulkalnes ciematā galvenais sadarbības partneris ir PII Daugaviņa.

Salaspils novada bibliotēkas
Saulkalnes filiālbibliotēkas vadītāja Anna Grīnblate

Pierīgas reģiona publiskās bibliotēkas 2017.gadā

1. Vispārīgs reģiona bibliotēku raksturojums

Īss situācijas apraksts

Pierīgas reģiona bibliotēkas nodrošina pakalpojumu pieejamību ikvienam bibliotēkas lietotājam atbilstoši tā vajadzībām, interesēm un vēlmēm, neatkarīgi no viņa sociālā, materiālā stāvokļa, vecuma un etniskās izcelsmes, saglabājot tradicionālo informācijas avotu pieejamību un piedāvājot mūsdienīgus informācijas avotus. Regulāri pilnveidota pakalpojumu pieejamība, izmantojot informācijas tehnoloģiju iespējas.

Bibliotēkas nodrošina piekļuvi e-pakalpojumiem visa vecuma apmeklētājiem neatkarīgi no prasmēm informācijas tehnoloģiju jomā. Vienlaikus bibliotēkas darbinieki nodrošina individuālās vai grupu apmācības elektroniskā kataloga lietošanā.

Bibliotēkas ietver kultūras mantojuma vērtību apzināšanu, saglabāšanu, popularizēšanu un lietošanu, veidojot harmonisku telpu dzīves vietai. Bibliotēka piedalās novada iedzīvotāju garīgo vērtību attīstīšanā, veidojot novada identitāti un atbalstot inteliģentu sabiedrisko un daudzveidīgo kultūras dzīvi. Uzsverot, ka ikviens cilvēks ir unikāla vērtība pati par sevi, un ģimene ir sabiedrības pamats - bibliotēkas ir viens no instrumentiem tās izglītības, kultūras un vērtību sistēmai.

Tās īsteno pašvaldības funkciju kultūras jomā, veicot pasaules kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina bibliotēkā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu. Bibliotēkas nodrošina ikvienam apmeklētājam brīvu informācijas pieejamību, sekmē mūžizglītības iespējas un veicina kultūras mantojuma apzināšanu un popularizēšanu.

Bibliotēku darbības mērķis - nodrošināt kvalitatīvus informacionālos pakalpojumus atbilstoši vietējās sabiedrības pieprasījumam, iekļaujoties informācijas sabiedrības attīstības dinamikā. Bibliotēku darbība ietver informācijas, kultūras, mūžizglītības un komunikācijas funkcijas. Pakalpojumu nodrošinājumā bibliotēkas aktīvi sadarbojas ar dažādām organizācijām un privātpersonām.

Pierīgas reģionā 2017.gada beigās statistikas uzskaitē ir 1 reģiona galvenā bibliotēka (Salaspils novada bibliotēka) un 40 vietējas nozīmes publiskā bibliotēka.

Aizvadītā gada **galvenie uzdevumi** metodiskajā darbā:

- ✓ gatavošanās Pierīgas reģiona novadu bibliotēku atkārtotai akreditācijai;
- ✓ pilnveidot un aktualizēt Pierīgas reģiona bibliotēku ilgtermiņa un vidēja termiņa plānošanas dokumentus;
- ✓ bibliotekāro darbinieku profesionālo prasmju, iemaņu un zināšanu pilnveidošana un paaugstināšana – apmācības, mācību semināri, konsultācijas, profesionālās pieredzes apmaiņas braucieni u.c.
- ✓ turpināt Pierīgas reģiona publisko bibliotekāru apmācība darbā ar novadpētniecības datubāzi, regulāra viņu darba koordinācija un ierakstu rediģēšana.

Izmaiņas bibliotēku darbībā pārskata periodā

No 23.08.2017. **Babītes novada pašvaldības bibliotēka** darbojas saskaņā ar jauno Nolikumu, kas nosaka, ka bibliotēkas struktūru veido - filiāle Babītes ciemā (iepriekš nodaļa „Strazdi”) un filiāle Salas pagastā (iepriekš filiālbibliotēka Salas pagastā), kuru darbību nosaka filiāļu vadītāji.

Baldones novada bibliotēkā 2017.gada 9.augustā tika atklāts Valsts un pašvaldību vienotā klientu apkalpošanas centrs (VPVKAC), kas vietējiem iedzīvotājiem nodrošina piekļuvi VPVKAC pakalpojumiem.

Bibliotēku akreditācija

2017.gadā tika turpināts Pierīgas reģiona publisko bibliotēku atkārtots akreditācijas process. Akreditētas 7 novadu 15 bibliotēkas.

Šo bibliotēku darbinieki ieguldījuši lielu darbu, lai sagatavotu bibliotēku akreditācijai, pilnveidotu vai no jauna izstrādātu bibliotēkas īstermiņa un ilgtermiņa plānošanas dokumenti, pilnveidotas un uzlabotas informācijas meklēšanas prasmes katalogos un datubāzēs, pabeigta krājuma rekatalogizācija, veikta krājuma individuālā pārbaude, uzsākta lietotāju automatizētā apkalpošana u.c.

Reģiona galvenā bibliotēka līdzdarbojusies nepieciešamo dokumentu sagatavošanā, īpaši palīdzot sagatavot „Pašvaldības publiskās bibliotēkas ziņas atkārtotai akreditācijai vietējas nozīmes bibliotēkas statusā”, bibliotēkas stratēģisko darba plānu un krājuma komplektēšanas politiku.

Iepriekšējās akreditācijas atzinumā izteiktie ieteikumi, kas saistās ar krājuma kvalitātes uzlabošanu, rekatalogizācijas pabeigšanu, automatizēto lietotāju apkalpošanas uzsākšanu, anketēšanas veikšanu, bibliotēkas pakalpojumu pieejamības uzlabošanu, kosmētiskā remonta veikšanu u.c. ir izpildīti. Ir atsevišķi izņēmumi, kad ieteikumi nav izpildīti, piem., rast iespēju paplašināt bibliotēkas telpas (Garkalnes novada Upesciema Tautas bibliotēkai); nepieciešams rast iespēju palielināt bibliotēkas darbinieces slodzi (Mālpils novada Sidgundas bibliotēkai un Sējas novada Pabažu bibliotēkai); rast iespēju nodrošināt bibliotēkas Pieaugušo nodaļu ar plašākām, lasītājiem ērtākām telpām (Olaines bibliotēkā šis jautājums tiek risināts - telpu jautājums iekļauts „Olaines novada attīstības programmā 2014.–2020.gadam”).

2. Finansiālais nodrošinājums

Bibliotēkas tiek finansētas ar „Likumā par budžetu un finanšu vadību” un likumā „Par pašvaldību budžetiem” noteiktajā kārtībā.

Bibliotēku pamatbudžetu pamatā veido vietējo pašvaldību piešķirtie finansu līdzekļi personāla atalgojumam, krājuma komplektēšanai, komunālo maksājumu, sakaru un pārējo pakalpojumu apmaksai, pamatlīdzekļu iegādei, kā arī visas iestādes uzturēšanai nepieciešamajām izmaksām.

Finansējums atbilst LR MK noteikumu Nr. 415 „Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi” prasībām. Tas ir attīstību veicinošs, nodrošina bibliotēku pamatfunkciju veikšanu. Tas ļauj iegādāties lietotāju vajadzībām atbilstošus iespieddarbus, abonēt pietiekami plašu un daudzveidīgu preses izdevumu klāstu un resursus, kā arī veikt bibliotēku saimniecisko darbību. Salīdzinot ar 2016. gadu reģiona bibliotēkas nodrošinājušas pakalpojumu līdzvērtīgu piedāvājumu. Bibliotēkas ir materiāli nodrošinātas savu funkciju veikšanai līdzšinējā līmenī.

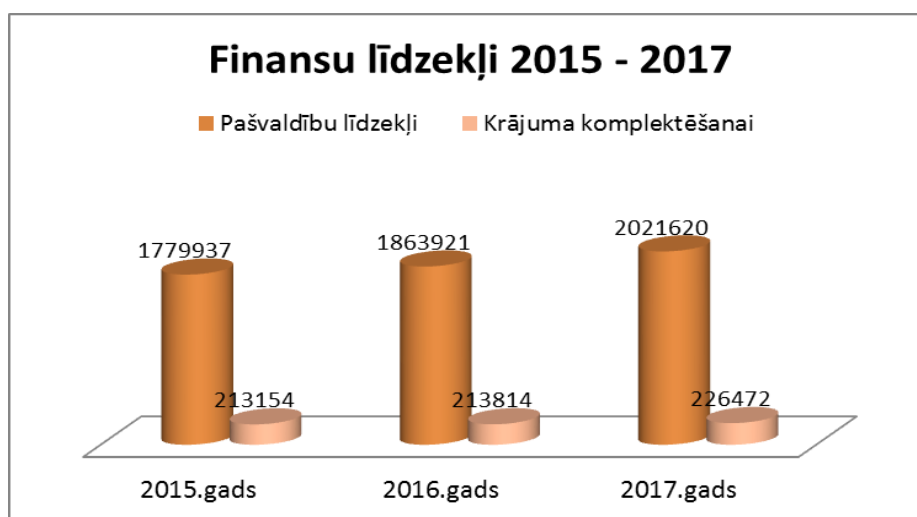
Tabula „Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums”

	2015	2016	2017
Ieņēmumi Kopā (EUR)	1 808 258	1 891 554	2 051 199
Pašvaldības finansējums	1 779 937	1 863 921	2 021 620
Citi ieņēmumi	28 321	27 636	29 579

Pamatfinansējums Pierīgas reģiona publiskajām bibliotēkām ir pašvaldības budžets, neliela daļa „Citi ieņēmumi” ir maksas pakalpojumi – datorizdrukas, kopēšana, skenēšana, faksu sūtīšana.

Tabula „Bibliotēkas izdevumi”

	2015	2016	2017
Izdevumi kopā (EUR)	1 844 479	1 891 454	2 050 424
Darbinieku atalgojums (bruto)	1 005 985	1 058 227	1 130 730
Krājuma komplektēšana	213 154	213 814	226 472

2017. gadā no pašvaldību budžeta publiskajām bibliotēkām piešķirts 2 021 620 EUR bibliotēku darba nodrošināšanai. Pēdējo gadu griezumā tas ir lielākais pašvaldību piešķirtais finansējums publiskajām bibliotēkām. Salīdzinot ar 2016.gadu pieaugums ir par 7,8% jeb 157 699 EUR. Finansējums krājuma komplektēšanai palielinājies par 5,5% jeb 12 658 EUR.

No krājuma komplektēšanai paredzētiem līdzekļiem 55 978 EUR izlietoti periodikas pasūtīšanai, bet 169 751 EUR – grāmatu iegādei, elektronisko dokumentu iegādei tērēti 490 EUR, citiem dokumentiem 253 EUR. Sadalījums starp grāmatu un periodikas iegādi ievērotas attiecības 1:3. *Skatīt Pielikumu Nr.1., 2. un 3.*

55 % no izdevumiem iztērēts atalgojumam (bez valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām un pabalstiem).

Piešķirtais finansējums nodrošina bibliotēku pamatfunkciju veikšanu labā kvalitātē un veicina pakalpojumu attīstību.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Veiktie un plānotie telpu un ēku rekonstrukcijas projekti un remontdarbi

Babītes novada pašvaldības bibliotēka - 2016./2017.gadā tika veikta būvprojekta realizācija ēkai Liepu alejā 17, Babītē, lai Babītes novada pašvaldības bibliotēkas nodaļa „Strazdi” 2018.gadā tiktu izvietota jaunās un plašākās telpās vienā ēkā kopā ar sociālā dienesta struktūrvienību – daudzfunkcionālo sociālo pakalpojumu centru.

Baldones novada bibliotēkā nomainīti jauni radiatori (paaugstinājusies energoefektivitāte un vizuālais bibliotēkas tēls), sakārtota bibliotēkas ieejas zona – nomainīts pakāpiens uz ērtu piebraucamo ceļiņu cilvēkiem ar kustību traucējumiem un māmiņām ar bērnu ratiņiem. Pie ārdurvīm uzstādīts zvans, lai nepieciešamības gadījumā palīgā tiktu izsaukts bibliotekārs. Drošības nolūkos pie ēkas ieejas izvietotas novērošanas kameras, apgaismojums ar sensoru diennakts tumšajā laikā, kā arī jauns riteņu novietošanas statīvs un soliņš.

Pirms VPVKAC atvēršanas, telpā tika veikts remonts un iegādātas mēbeles.

Garkalnes novada Upesciema Tautas bibliotēkai atjaunota bojātā ēkas fasāde.

Inčukalna novada bibliotēka - iesniegtas skices bibliotēkas telpu paplašināšanai.

Inčukalna novada bibliotēkas filālbibliotēkā „Vangažu pilsētas bibliotēka” 2017.gadā tika veikts remonts – iegādāti jauni plaukti, nomainīts apgaismojums.

Krimuldas novada bibliotēkā 2017.gadā veikta ēkas siltināšana un dekoratīvā apdare no ārpusēs. Bibliotēkai ielikti jauni logi un durvis.

Olaines bibliotēka - 2017.gada nogalē bērnu literatūras nodaļā uzstādīti jauni grāmatu plaukti.

Olaines novada Gaismu bibliotēkā pārskata periodā veikts plānotais vienas telpas kosmētiskais remonts (nosiltināts un nomainīts grīdas segums, atjaunots sienu un griestu krāsojums). Iegādāts viens jauns skapis

Olaines novada Jaunolaines bibliotēkā 2017.gadā tika nomainītas dienas gaismas pret LED lampām.

Ropažu novada bibliotēka - 2017. gadā veikta ēkas fasādes siltināšanas un apdares atjaunošana, kā arī tika izbūvēts panduss.

Saulkrastu novada bibliotēkā daļēji nomainīts griestu apgaismojums abonementā, bērnu nodaļā un vadītājas kabinetā uz LED lampām.

Sējas novada Pabažu bibliotēkā 2017.gada nogalē ir veikts tualetes kapitālais remonts un kāpņu telpas kosmētiskais remonts.

Siguldas pagasta Centra bibliotēka - 2017.gada februārī pabeigti iesāktie remontdarbi Siguldas pagasta Kultūras namā (bibliotēka atrodas Kultūras nama telpās).

Telpu paplašināšana vai bibliotēku pārvietošana uz citām telpām

Pārskata periodā nav notikusi.

Jaunu ēku būvniecība

Pārskata periodā jaunu ēku būvniecība nav veikta.

2017.gada rudenī uzsākta Stopiņu novada Kultūras centra būvniecība, paredzot jaunas, modernas un ērtas Ulbrokas bibliotēkas telpas ar kopējo platību līdz 500 m².

Joprojām aktuāls ir jautājums par Olaines bibliotēkas telpām. Tiek meklēts risinājums.

Iekārtas, aprīkojums (t. sk. IKT nodrošinājums)

Tabula „Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums”

	Kopā	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/apmierinošs/neapmierinošs)
Datori	351	118	233	Labs
Plānie klienti	-	-	-	-
Multifunkcionālās iekārtas	65			Labs
Printeri	48			Labs
Kopēšanas iekārtas	18			Labs
Skeneri	14			Labs
Citas iekārtas*				

Skatīt Pielikumu Nr.8.

*Citas iekārtas – reģiona bibliotēkas pārskata periodā iegādājušās dokumentu iesiešanas iekārtu, laminēšanas iekārtu, flip-chart tāfeli, mobilo telefonu, ekrānu, projektoru.

Baldones novada bibliotēkā novadpētniecības materiālu un krājuma popularizēšanai iegādātas divas izstāžu vitrīnas.

Garkalnes novada bibliotēkā 2017.gadā turpinājās labiekārtošanas darbi - iegādātas jaunas mēbeles un plaukti bērnu stūrītī un lasītavā.

Garkalnes novada Upesciema Tautas bibliotēkā 2016.gada nogalē pasūtīts un 2017.gada sākumā uzstādīts liels, slēdzams skapis (izvietots priekšelpā).

Krimuldas novada Lēdurgas bibliotēkā ierīkota automātiskā ugunsdrošības sistēma.

Kekavas novada Baložu pilsētas bibliotēka no LNB Atbalsta biedrības saņēma divus lietotus datorus labā kvalitātē.

Olaines bibliotēka sadarbībā ar Lattelecom dāvinājumā saņēmusi 2 lietotus (2014.gada) datora sistēmblokus.

Saulkrastu novada bibliotēkā iegādāti darba galdi, biroja krēsls. Bibliotēkas vadītājas kabinetam ierīkota atsevišķa apsardzes signalizācija ar vienu signalizācijas kodu (zināms tikai vadītājam) un iegādāts jauns aprīkojums.

Siguldas novada bibliotēka no SIA Lattelecom dāvinājumā lietotāju vajadzībām saņēmti divi datori.

Problēmas un to risinājumi materiālā un tehniskā stāvokļa jomā

Lielākā problēma Pierīgas reģiona bibliotēkām saistībā ar IT tehniskā nodrošinājumu ir *3 tēva dēla* datoru nolietojums. Lielākā daļa bibliotēku to nomaiņu plāno un iekļauj budžeta līdzekļos jaunas datortehnikas iegādi. Saskaņā ar noteikumiem, nolietotai, bezatlīdzības lietošanā nodotiem datoriem tiek sastādīts akts un tie atgriezti Kultūras informācijas sistēmu centrā.

Lai uzraudzītu bibliotēkās datortehnikas kvalitāti un novērstu radušās problēmas, bibliotēkas sadarbojas ar pašvaldību IT speciālistu, bieži vien speciālists apkalpo domes visu struktūrvienību rīcībā esošo datortehniku.

Bieži bibliotēkas saskaras ar interneta ātruma problēmām. Tā ātrums bieži vien nav atbilstošs un ir nepietiekams 21.gadsimta informācijas un komunikācijas tehnoloģijām (ITK) valsts e-demokrātijas pārvaldē. Turklāt tīkla kopējais ātrums tiek nodrošināts uz visiem datoriem kopā, ja ātrumu izdala uz konkrētas bibliotēkas esošo datoru skaitu, tas dramatiski samazinās, tiek bremsēta datoru darbība. Ir noteikti jārisina šī problēma un jāuzlabo datoru tīkla ātrdarbības ātrums.

4. Personāls

Personāla raksturojums

Dinamiskās pārmaiņas bibliotēku nozarē izvirza uzdevumu katram bibliotekāram nemītīgi papildināt savas zināšanas. Lai nodrošinātu kvalitatīva pakalpojuma pieejamību, nepieciešams labi apmācīts un sagatavots personāls, kas garantē efektīvu bibliotēkas resursu izmantošanu un bibliotēkas lietotāju vajadzību apmierināšanu. Informācijas tehnoloģiju straujā attīstība aktualizē regulāru šo prasmju uzlabošanu, tādēļ regulāri tiek apmeklēti dažādi kursi.

Bibliotēkā strādājošie kolēģi ir pilnveidojuši un papildinājuši izglītības un zināšanu līmeni, piedaloties dažādos semināros, konferencēs,ursos, kuros dalība ir rūpīgi plānota atbilstoši darba specifikai un nepieciešamībai.

Iegūtās zināšanas tiek aktīvi pielietotas darbā, veicinot darba kvalitātes paaugstināšanu, strādājot pie krājuma kvalitātes uzlabošanas, bibliotekārā darba procesu sakārtošanas un pakalpojumu klāsta palielināšanu.

Pierīgas reģionā 2017.gadā 2 bibliotēkās notikusi bibliotēkas vadītāju maiņa (Mālpils novada bibliotēkā, Saulkrastu novada bibliotēkā).

	Darbinieku kopskaits	t.sk. bibliotekārie darbinieki	<i>no tiem ar bibliotekāro izglītību</i>	<i>no tiem ar izglītību citās jomās</i>	<i>no tiem ar vidējo izglītību</i>	t.sk. pārējie darbinieki	Studē
2013.gads	133	102	54	39	10	28	8
2014.gads	134	107	59	41	7	27	3
2015.gads	131	106	61	37	8	25	4
2016.gads	131	106	62	35	9	25	6
2017.gads	134	108	65	37	6	26	13

2017.gadā Pierīgas reģiona publiskajās bibliotēkās strādā 134 darbinieki, no tiem 108 bibliotekārie darbinieki. No tiem 65 ir bibliotekārā izglītība. *Skatīt Pielikumu Nr.9.*

No bibliotekārajiem darbiniekiem 7 kolēģi strādā 0,5 slodzē, 2 – 0,75 slodzē, 1 – 0,3 slodzē, 1 - 0,25 slodzē.

2017.gadā piecas kolēģes pabeigušas LNB Kompetenču attīstības centra 240 stundu programma „Informācijas un bibliotēku zinību pamati”, viena – LU Sociālo zinātņu fakultāte Informācijas un bibliotēku studiju programmu (Bakalaura grāds) un viena - Latvijas kultūras koledžas Bibliotēku un informācijas specialitāti.

5 profesionāli pilnveidojas:

- turpina studijas LU Sociālo zinātņu fakultātes Informācijas un bibliotēku studiju nodaļā (1);

- turpina studijas Latvijas kultūras koledžas Bibliotēku un informācijas specialitātē (1);

- uzsāktas mācības LNB profesionālās pilnveides izglītības 240 stundu programmā „Informācijas un bibliotēku zinību pamati” (1) un 960 stundu programmā „Bibliotēku zinībās” (2).

Apbalvojumi un pateicības

Vairākām Pierīgas reģiona kolēģēm 2017.gadā pasniegti apbalvojumi un izteiktas pateicības:

Babītes novada pašvaldības bibliotēkas darbinieki saņēma pateicības rakstus no Daugavas Vanagiem Latvijā par aktīvu līdzdalību DVL projekta „Tēvzeme Latvija” otrā posma „Latvieši” īstenošanā.

Garkalnes novada Upesciema Tautas bibliotēkas vadītāja I.Pastare saņēma Garkalnes novada Goda rakstu un tika nominēta kā viena no 2017.gada Garkalnes Goda novadniekiem.

Ķekavas pagasta bibliotēkas vadītāja par iesaistīšanos novada svētku organizēšanas aktivitātēs saņēma Pateicību no Ķekavas novada domes priekšsēdētāja.

Ropažu novada bibliotēkas vadītāja ieguvusi titulu „Ropažu novada lepnums”.

Sējas novada bibliotēkas vadītāja 2017.gadā saņēmusi Sējas novada pašvaldības Atzinības rakstu par radošu un profesionālu ieguldījumu Sējas novada iedzīvotāju labā.

Siguldas novada bibliotēkas 90 gadu jubilejas reizē bibliotēkas vadītājai pasniegts LR Kultūras ministrijas Atzinības raksts par ilggadēju, pašreizējo darbu un nozīmīgu ieguldījumu Siguldas novada bibliotēku tīkla un kultūrvides attīstībā. 3 darbiniekiem piešķirti Siguldas novada pašvaldības Pateicības raksti par ieguldīto darbu bibliotēkas attīstībā.

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas vadītāja saņēmusi Stopiņu novada vadības Atzinības rakstu par profesionālu ieguldījumu Ulbrokas bibliotēkas darba attīstībā, kultūras un izglītojošo pasākumu organizēšanā iedzīvotāju kultūrtelpas paplašināšanai, un Stopiņu novada kultūras kanona izveidē.

Atzinīgi novērtēta un publiski atskaņota Daigas Brigmanes saruna par bibliotēkas darbu Latvijas Radio raidījumā „100 NO MUMS”. Raidījuma ieraksts pieejams: <http://lr2.lsm.lv/lv/raksts/100-no-mums/ciemos-pie-daigas-brigmanes-ulbrokas-bibliotekas-vaditajas..a88590/>.

Stopiņu novada vadības Atzinības raksts Ivitai Duļbinskai par profesionālu un atbildīgu Ulbrokas bibliotēkas darba procesu organizēšanu un informācijas pieejamības nodrošināšanu, pasākumu organizēšanu un novadpētniecības datubāzes veidošanu.

Stopiņu novada vadības Atzinības raksts Ievai Mūrniecei par profesionālu un atbildīgu darbu Ulbrokas bibliotēkā bibliogrāfiskās informācijas apstrādē, pasākumu organizēšanā un iedzīvotāju iesaistē jaunu zināšanu apgūvē.

Stopiņu novada vadības Atzinības raksts Dainai Kalmanei par atbildīgu un radošu darbu Ulbrokas bibliotēkas pasākumu organizēšanā, iedzīvotāju lasīšanas paradumu daudzveidības veicināšanā. Rīgas Centrālās bibliotēkas sertifikāts Dainai Kalmanei par brīvprātīgā darba veikšanu projektā „Mans stāsts par Rīgu” 2017.gadā.

Finansējums personāla attīstībai

Ik gadu bibliotēkas savā budžetā paredz finansējumu personāla profesionālajai pilnveidei. Tas tiek izmantots atbilstoši profesionālās pilnveides pasākumu piedāvājumam, piemēram, dalība konferencēs, kursu un semināru apmeklējumam, kurus organizē LNB, LU, Tieto Latvia un dažādi mācību centri.

Vadoties pēc piedāvājuma atbilstoši savai darba specifikai, darbinieki plānveidīgi tiek deleģēti dalībai mācībuursos, semināros, konferencēs. Iespēju robežās ikviens darbinieks iesaistījies sava novada / pagasta kultūras pasākumu organizēšanā un piedalījies arī sava novada / pagasta kultūras darbiniekiem organizētajos semināros, diskusijās, lekcijās.

Pierīgas reģiona galvenās bibliotēkas organizētie darba semināri un pieredzes apmaiņas braucieni bibliotēku darbiniekiem ir bezmaksas. Izmaksas lektoriem, transportam u.c. tiek iekļautas sadarbības līgumā par reģiona galvenās bibliotēkas funkciju veikšanu un finansēšanu. Līgums tiek slēgts ar katru novadu.

Problēmas un to risinājumi personāla jomā

Lielākoties problēmas personāla jomā sagādā personāla maiņa, ja attiecīgā pašvaldībā jaunais bibliotekārais darbinieks tiek pieņemts bez izglītības specialitātē un darba pieredzes šajā nozarē.

Risinājums šajā gadījumā ir tikai viens – jaunajam darbiniekam tiek ieteikts uzsākt mācības 240 vai 960 stundu programmās, ko piedāvā LNB Kompetenču attīstības centrs vai studijas Latvijas Kultūras koledžas Bibliotēku un informācijas specialitātē, vai LU Sociālo zinātņu fakultātē Informācijas un bibliotēku studiju nodaļā. Šādā veidā tiek risināts jautājums par darbinieka tālāko attīstību un profesionālo pilnveidi. 95% gadījumos reģiona galvenā bibliotēka (RGB) ir viena no prakses bibliotēkām, kur students iziet obligāto praksi. RGB šajā gadījumā nodrošina prakses uzdevumu izpildi atbilstoši studiju programmas noteiktiem uzdevumiem.

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

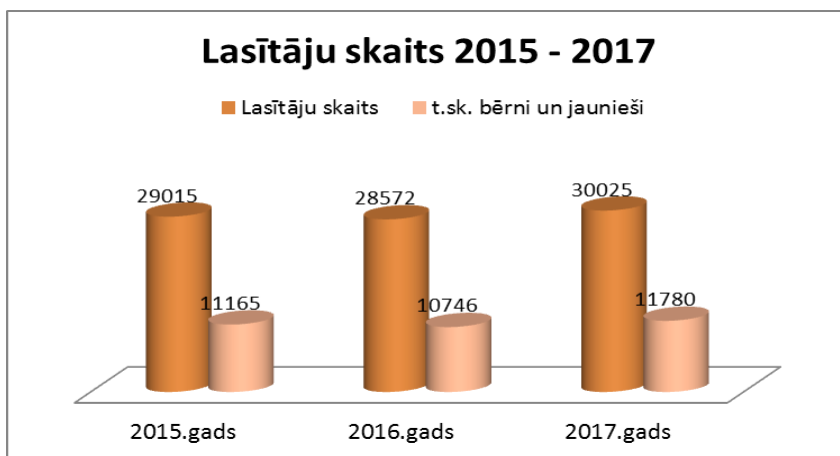
Galvenie rādītāji

Tabula „Bibliotēkas pamatrādītāji”

	2015	2016	2017	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	29015	28572	30025	-1,5% ; +5%
<i>t. sk. bērni</i>	<i>11165</i>	<i>10746</i>	<i>11780</i>	<i>-4% ; +10%</i>
Fiziskais apmeklējums	393262	424539	419049	+8% ; +1%
<i>t. sk. bērni</i>	<i>148833</i>	<i>145001</i>	<i>137218</i>	<i>-3% ; -5%</i>
Virtuālais apmeklējums*	269258	82382	80469	-69% ; -2%
Sociālo tīklu apmeklējums (skatījumi)	30315	62400	58076	+105% ; -7%
Izsniegums kopā	636455	714524	632722	+126% ; -11%
<i>t. sk. grāmatas</i>	<i>393780</i>	<i>407830</i>	<i>407502</i>	<i>+4% ; +0,08%</i>
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	<i>192553</i>	<i>198282</i>	<i>209702</i>	<i>+3% ; +5%</i>
<i>t. sk. bērniem</i>	<i>153692</i>	<i>134350</i>	<i>130908</i>	<i>-12% ; -2%</i>
Lietotāji % no iedz. skaita Pierīgas reģionā	15%	15%	15%	
Iedzīvotāju skaits Pierīgas novados – KOPĀ	190507	193676	197823	

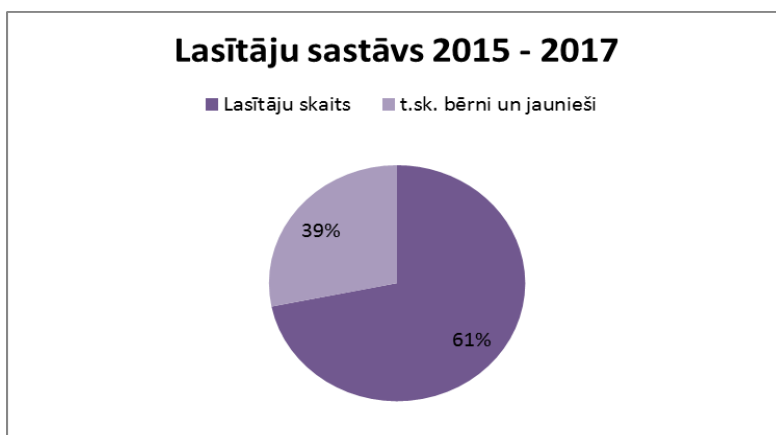
* Virtuālais apmeklējuma uzskaitē nav precīza un objektīva, jo pa gadiem atšķirīgi skaidrots un uzskaitīts virtuālais, sociālais apmeklējums, iekļaujot vai neiekļaujot WebPAC statistiku:

- ✓ 2015.gadā virtuālie apmeklējumi skaitīti kopā ar WebPac statistiku
- ✓ 2016.gadā virtuālais apmeklējums uzskaitīts bez WebPac statistikas, līdz ar to vērojams objektīvs datu samazinājums.

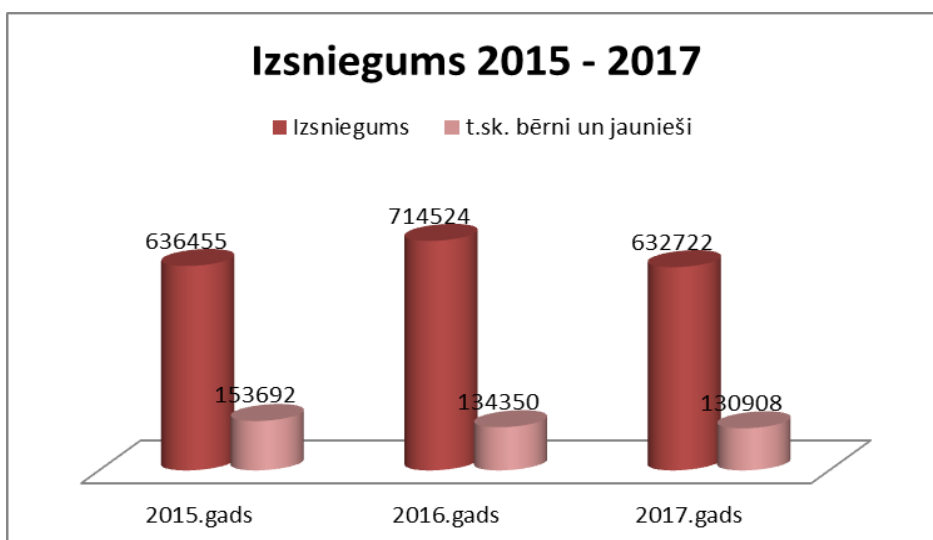
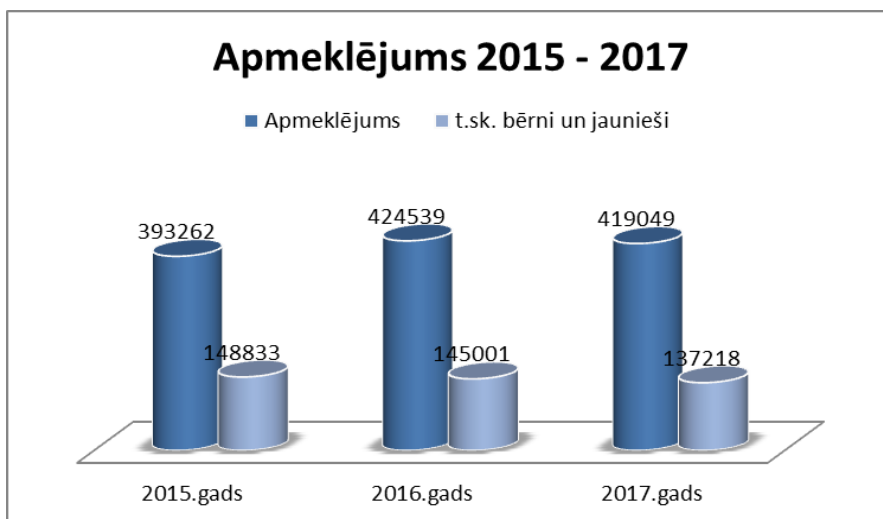

Bibliotēkas darba pamatrādītāji savstarpēji korelē, t.i., palielinoties vai samazinoties lietotāju skaitam, attiecīgi palielinās vai samazinās apmeklējums un izsniegums.

Salīdzinot ar 2016.gadu, stabili audzis lietotāju skaits (+ 1453), t.sk. bērnu un jauniešu skaits (+ 1034). No visiem reģistrētajiem lietotājiem 39% ir bērni un jaunieši līdz 18 gadiem.

Fiziskā apmeklējuma skaits salīdzinot ar 2016.gadu ir nedaudz sarucis (- 5490 jeb par 1%). Gadu no gada sarūk arī apmeklējums bērniem un jauniešiem, 2017.gada piedzīvojot zemāko atzīmi pēdējo gadu griezumā par 7783 jeb 5%. Apmeklējuma datus ietekmē gan skolu reorganizācija / slēgšana, iedzīvotāju skaita samazināšanās pašvaldībās (it īpaši mazos novados, kuri teritoriāli atrodas tālāk no galvenajiem centriem), gan veselības stāvokļa pasliktināšanās dēļ, gan jauno tehnoloģiju ēras dēļ – tagad apmeklētāji vairāk informācijas lasa un atrod interneta vietnēs (apgūstot datora iemaņas vairs netiek neapmeklēta bibliotēka), kā arī bērnu neieinteresētība lasīt un vecāku motivācijas trūkums tos mudināt lasīt. Atsevišķas bibliotēkas uz laiku slēgtas krājuma inventarizācijas un telpu remonta dēļ.

2017.gadā piedzīvots arī izsnieguma datu samazinājums – par 81802 jeb 13%, sasniedzot 2015.gada līmeni. Samazinājums ir vērojams arī datiem, kas saistās ar izsniegumu bērniem un jauniešiem (-3442 jeb par 2%). *Skat. Pielikums Nr.4*

Fiziskā apmeklējuma un izsniegumu skaita samazinājumu var skaidrot arī ar informācijas tehnoloģiju ienākšanu vidējās paaudzes iedzīvotāju ikdienā un līdz ar to bibliotēkas retāku apmeklējumu. Daļa iedzīvotāju atkal var atļauties paši abonēt periodiskos izdevumus.

Jāatzīmē, ka datoru izmantošanas nozīme bibliotēkā bērniem arvien samazinās.

Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (datoru, mobilo telefonu, planšētdatoru u.c.) straujā attīstība un ekonomiski izdevīgs piedāvājums, plašāka interneta (t.sk. *wi-fi*) pieejamība, ekonomiski aktīvo iedzīvotāju – strādājošo noslodze darbā, citas brīvā laika pavadīšanas intereses un iespējas ir minami kā iemesli statistikas rādītāju lejupslīdei. Tāpat arī ilggadīgo un aktīvo bibliotēku lietotāju – senioru – veselības problēmas, kas apgrūtina pārvietošanos vai liedz enerģiski lasīt, jo pasliktinās redze.

Pakalpojumu attīstība, jauninājumi – kopaina, piemēri, vērtējums

Uzmanības centrā bija esošo pakalpojumu kvalitātes paaugstināšana un popularizēšana, lietotāju prasmju nostiprināšana pakalpojumu attālinātai izmantošanai – bibliotēku elektroniskā kataloga autorizācijas datu lietošanai – lai pagarinātu izdevumu izmantošanas termiņu, pasūtītu vai rezervētu grāmatas. Tās bibliotēkas, kuras ieviesušas automatizēto lietotāju apkalpošanu, ir būtiski uzlabojušas bibliotēku pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un operativitāti. Bibliotēku lietotāji arvien vairāk izmanto jaunās iespējas un ir gandarīti, ka bibliotēku pakalpojumi tagad ir pieejami neierobežoti laikā.

Bibliotēkas nodrošina lietotājiem informacionālos pakalpojumus gan tradicionālā veidā, gan izmantojot informācijas tehnoloģijas. Pārskata periodā bibliotēkas regulāri rīkoja krājuma popularizēšanas pasākumus: izstādes, tematiskās pēcpusdienas, tikšanās ar literātiem, informatīvās stundas skolēniem. Pasākumu rīkošanā bibliotēkas sadarbojas ar skolām, pirmsskolas izglītības iestādēm, kultūras namiem, pensionāru padomēm, nevalstiskām organizācijām, sociāliem dienestiem u.c.

Bibliotēku sniegto bezmaksas pakalpojumu klāstā pārskata periodā ietilpa:

- *Bibliotēkas krājuma izmantošana*, tostarp grāmatu un žurnālu izsniegšana/saņemšana lasīšanai mājās, novadpētniecības materiālu, tematisko mapju, laikrakstu, audiovizuālo u.c. materiālu izmantošana uz vietas Bibliotēkā;
- *abonētās tiešsaistes datubāzes* (Lursoft laikrakstu bibliotēka, *Letonika.lv*) un *resursi* (LNB digitālās kolekcijas, *Filmas.lv*, *Diva.lv* u.c.);
- *Bibliotēkas elektroniskais katalogs* (pieejams uz vietas bibliotēkā un attālināti) un autorizācijas datu saņemšana grāmatu elektroniskai rezervēšanai, izmantošanas termiņa pagarināšanai, pasūtīšanai;
- *grāmatu pasūtīšana, rezervēšana, nodošanas termiņa pagarināšana* pa tālruni un pa e-pastu, uz vietas bibliotēkās;
- *datoru un interneta* (t.sk. *wi-fi*) *izmantošana*;
- *konsultācijas un apmācība Bibliotēkā pieejamo resursu izmantošanā*;
- *uzziņas*;
- *informācijas ierakstīšana dažādos informācijas nesējos*;
- *dalība bibliotēkas organizētajos pasākumos un aktivitātēs, Bibliotēkā izvietotās tematiskās izstādes*.

Pieejamie maksas pakalpojumi (kopēšana, skenēšana, izdruku veikšana, laminēšana) tiek sniegti atbilstoši katras pašvaldības noteiktajam cenrādī.

Bibliotēka sniedz pakalpojumus 1.-12. klašu skolēniem, strādā pie pirmsskolas vecuma bērnu iesaistīšanas bibliotēkā, kā arī sniedz pakalpojumus skolu un pirmsskolu iestāžu pedagogiem, bērnu vecākiem, novada iedzīvotājiem.

Galvenie bibliotēkas pakalpojumu mērķi:

- attīstīt bibliotēkas pakalpojumus apmeklētājiem un attālajiem bibliotēkas lietotājiem;
- nodrošināt pāreju no pakalpojumiem bērniem uz pakalpojumiem pieaugušajiem;
- veicināt mācīšanos mūža garumā;
- attīstīt informācijas prasmes un iemaņas, iemācīt bērniem radoši izmantot tradicionālo un elektronisko informāciju;
- nodrošināt optimālu pieeju zināšanām, sniedzot visām lietotāju grupām atbilstošus informācijas pakalpojumus.

Daudzveidīgu, pašu veidotu un citu informācijas resursu un pakalpojumu piedāvājums, lai apmierinātu atsevišķu indivīdu un grupu izglītības un mūžizglītības, informācijas un personības pilnveides vajadzības, ieskaitot kvalitatīvu brīvā laika pavadīšanu, ir viens no bibliotēku pamatuzdevumiem. Attīstīt bibliotēku kā nozīmīgu sabiedrības saskarsmes centru, piedāvājot dažādus izglītojošus un tematiskus pasākumus, kvalitatīvas un saturīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas dažāda vecuma apmeklētājiem, īpaši akcentējot ģimeņu aktivitātes. Tikšanās ar māksliniekiem, radošo profesiju pārstāvjiem, mūziķiem. Interesu grupu tikšanās vieta, ģimeņu aktivitātes. Tiek radīta iespēja veidot dažādus pulciņus bibliotēkā, kas arī sekmīgi darbojās – adīšanas, rokdarbu, galda spēles. Ir iegādātas attīstošas galdu spēļu kolekcijas - ģimeņu, bērnu un jauniešu saturīga brīvā laika pavadīšana. Bibliotēkās ir iedibināta tradīcija – katru gadu tiek organizēta ekskursija bibliotēkas lasītājiem.

Spilgtākie piemēri

Baldones novada bibliotēkā 2017.gadā tika mainīts darba laiks. Uzklusot apmeklētāju lūgumus un veicot aptauju, tika pieņemts lēmums mainīt darba laiku piektdienās no 12.00-19.00 uz 9.00- 17.00, jo pietrūka bibliotēkas pieejamība rīta stundās. Savukārt izpētot un analizējot apmeklētāju plūsmu sestdienās, tas tika samazināts par divām stundām. Bibliotēka ir atvērta 41 stundu nedēļā.

Garkalnes novada Upesciema Tautas bibliotēkā 2017.gadā organizējusi senioru pēcpusdienu „Kad vieni svētki beigušies, bet nākamie jau klauvē pie durvīm?”. Tajā tika apbalvoti čaklākie lasītāji, izsniegtas pirmās jaunās Upesciema Tautas bibliotēkas lietotāju kartes, notika Garkalnes novada domes atbalstīta mini loterija un dažādas jautras atrakcijas.

Krimuldas bibliotēka un Krimuldas novada Lēdurgas bibliotēka 2017.gadā uzsākušas dokumentu automatizēto izsniegšanu / saņemšanu, izmantojot BIS Alise-i.

Baložu pilsētas bibliotēkā tika atklāts Lasītāju klubiņš, kura dalībnieki satiekas un apspriež kādu grāmatu reizi mēnesī.

Mālpils novada bibliotēkā mainīts darba laiks – tā atvērta 42 stundas nedēļā, bez pusdienas pārtraukuma, kā arī pirmdienās un ceturtdienās pagarināts darba laiks līdz plkst.19:00.

Sabiedrības, lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti, jaunu lasītāju piesaiste

Savstarpējā komunikācija starp bibliotēkas darbiniekiem un tās apmeklētājiem notiek katru dienu un nav iespējams izvairīties no abpusējām sarunām par dažādām tēmām, tajā skaitā izteikto viedokli par bibliotēkas darbu, krājumu un arī par pakalpojumu sniegšanu, tāpēc bibliotēkas darbs nav iedomājams bez tās lietotāju viedokļa, interešu un vajadzību izzināšanas gan krājuma komplektēšanas jautājumā, gan pasākumu plānošanā un norisēs. Bibliotēkas lietotāji regulāri tiek aicināti izteikt vēlmes un uzklusīti par izdevumiem, kurus viņi vēlētos, kā arī informēti par jaunieguvumiem, rosināti vērtēt jaunākas grāmatas, tādejādi būt līdzatbildīgiem par bibliotēkas krājuma veidošanu.

Lai uzzinātu viedokli par bibliotēkai dažādiem aktuāliem jautājumiem, lietotāji/lasītāji tiek aptaujāti. Vērtējumi par bibliotēku ir ierakstīti arī atsauksmju un ierosinājumu burtnīcā.

Jaunu lietotāju piesaistei 2017.gadā tika izmantotas pārbaudītas darba metodes. Tomēr izaicinājums ir nodrošināt jauno lietotāju atkārtotu bibliotēku pakalpojumu izmantošanu, jo nereti viņi pierēģistrējas, lai izmantotu vienu vai vairākus bibliotēku pakalpojumus vienu reizi. Iedzīvotāju uzmanības piesaistīšanai tika strādāts pie plašākas un kvalitatīvākas informācijas pieejamības par bibliotēku tiešsaistē.

Ādažu bibliotēka

Ādažu pašvaldības mājaslapā tika ievietota aptauja „Cik bieži Jūs apmeklējat Ādažu bibliotēku?”. Rezultāti - reizi pusgadā (44%), aptuveni reizi mēnesī (22%), reizi nedēļā vai biežāk (13%), reizi divās nedēļās (11%), katru dienu (10%).

Olaines bibliotēka

Mērķtiecīga Olaines bibliotēkas apmeklētāju un lietotāju viedokļa izziņošana par bibliotēku, tās krājumu, darba kvalitāti, lietotāju apmierinātību ar pakalpojumiem u.c. saistītiem jautājumiem pārskata periodā, atbilstoši Olaines bibliotēkas stratēģiskās attīstības plāna (2015.-2019. gadam) rīcības plānam, tika veikta aptaujas formā – drukātā un tiešsaistē pieejamā. Aptaujas, ar daļēji atvērtiem un slēgtiem jautājumiem, mērķis bija izziņāt gan Olaines bibliotēkas apmeklētāju un lietotāju, gan Olaines pilsētas un novada iedzīvotāju viedokli par bibliotēkas pakalpojumu klāstu un kvalitāti, uzsvāru liekot uz krājuma satura daudzveidību, kvalitāti, pieejamību. Aizpildīšanas laika periods tika noteikts no 2017. gada 1.augusta līdz 30.decembrim. Datu apkopošanu paredzēts veikt 2018.gada 1.ceturksnī. Aptaujas rezultāts - 85 apstrādei derīgas anketas.

Ārējie apkalpošanas punkti kā pakalpojums

Pierīgas reģionā divām bibliotēkām ir ārējie apkalpošanas punkti, kopumā 5:

Inčukalna novada bibliotēkas ārējais apkalpošanas punkts izvietots Dienas centrā „Gauja”, kas atrodas astoņu kilometru attālumā no bibliotēkas. Gaujas iedzīvotāji katru dienu var gan saņemt, gan nodot grāmatas, kā arī pasūtīt tās.

Ropažu novada bibliotēkai kopumā izveidoti 4 ārējie apkalpošanas punkti.

2013. gadā Ropažu novada Silakrogā un Tumšupē tika atvērti multifunkcionālie centri, kuros ir izveidoti bibliotēkas ārējie apkalpošanas punkti. Savukārt 2014.gadā Kārciema bibliotēku reorganizēja par Ropažu novada bibliotēkas ārējās apkalpošanas punktu. 2017.gadā vēl viens multifunkcionālais centrs tika atvērts Muceniekos, kurā arī tika izveidots bibliotēkas ārējās apkalpošanas punkts.

Sobrīd visapmeklētākais ir ārējās apkalpošanas punkts Silakroga multifunkcionālajā centrā.

Šajos ārējās izsniegšanas punktos tiek piedāvātas arī bibliotēkas veidotas grāmatu izstādes un dažādi tematiskie pasākumi, gan bērniem, gan pieaugušajiem.

Bibliotēkas pieejamība un pakalpojumi personām ar īpašām vajadzībām – īss situācijas raksturojums

Bibliotēku pakalpojumus izmanto dažādu sociālo grupu iedzīvotāji. Bibliotēkas sadarbībā ar novadu Sociālās aprūpes dienestu, turpina grāmatu piegādi mājās cilvēkiem ar kustību traucējumiem un vecāku gadagājumu lasītājiem. Kā arī paši bibliotēku darbinieki grāmatu un preses izdevumu apmaiņu pēc pieprasījuma veic arī bibliotēkas lietotāju apkalpošanu dzīves vietās.

2017.gadā publisko bibliotēku skaits Pierīgas reģionā, kuras var izmantot cilvēki ar funkcionāliem traucējumiem un jaunās māmiņas, ir 22 bibliotēkas – Babītes novada pašvaldības bibliotēka, Babīte novada pašvaldības filiālbibliotēka Salas pagastā, Baldones novada bibliotēka (no 2017.gada), Carnikavas novada bibliotēka, Garkalnes novada Upesciema Tautas bibliotēka, Inčukalna novada bibliotēka, Krimuldas bibliotēka, Krimuldas novada Inciema bibliotēka, Krimuldas novada Atmodas bibliotēka, Ķekavas pagasta bibliotēka, Ķekavas novada Daugmales pagasta bibliotēka, Ķekavas novada Katlakalna bibliotēka, Mālpils novada bibliotēka, Mārupes novada Domes Mazcenās bibliotēka, Olaines novada Gaismu bibliotēka, Ropažu novada bibliotēka (no 2017.gada), Ropažu novada bibliotēkas Zaķumuižas filiālbibliotēka, Salaspils novada bibliotēka, Sējas novada Pabažu

bibliotēka, Siguldas novada bibliotēka, Siguldas novada Jūdažu bibliotēka un Stopiņu novada Sauriešu bibliotēka.

Pakalpojumi un pasākumi atsevišķām lasītāju mērķgrupām vai interešu grupām – īss situācijas raksturojums

Ik gadu rūpīgi tiek domāts par bibliotēku lietotāju daudzveidīgajām interesēm un pasākumu norišu kopu, ne vienmēr noteiktai lietotāju grupai, bet gan interesentu lokam ar vienojošu tēmu.

Pārskata periodā bibliotēkas rīkoja daudzveidīgus pasākumus dažādām interešu un vecuma grupām. Par tiem iedzīvotāji informēti ar afišu, izdales lapiņu palīdzību, publicējot informāciju vietējā novada pašvaldības vietnē, kā arī informējot individuāli.

Aktualizējoties pieprasījumam, bibliotēkās tika papildināta pieejamā informācija mērķgrupai – nestrādājošām personām – pievienoti jauni uzskates materiāli mapēs uz publisko datoru darbvirsām un izdrukas formā lasītavā. Darba meklētāji tika nodrošināti ar informāciju un paraugiem: aizpildītām un tukšām veidlapu sagatavēm CV un motivācijas vēstuļu rakstīšanai, noformēšanai. Šis pieprasījums saglabājas jau vairākus gadus. Mērķgrupā lielākoties ietilpst jaunieši bez darba pieredzes, ilgstoši bezdarbnieki, cilvēki pirmspensijas vecumā, arī bijušie ieslodzītie (piem, Olainē atrodas ieslodzījuma vieta – *Olaines cietums*).

Darbā ar darba meklētājiem novērots, ka, lai sekmētu iespējas nestrādājošām personām iekļauties darba tirgū, nepieciešams veikt konsultatīvo darbu ilgtermiņā, kas paredz regulāru situatīvo apmācību nodrošināšanu par dažāda veida jautājumiem, sākot ar pamatprasmēm. Ikdienas darbā tas paredz saskarsmi ar visdažādāko līmeņu informācijpratību bibliotēku apmeklētāju un lietotāju vidū. Šo prasmju pilnveidošana norisinās ilgtermiņā, mācību procesa gaitā vairākkārt lietotājam saņemot konsultācijas un pakāpeniski turpinot darbu daļēji vai pilnībā patstāvīgi.

Vecāka gadagājuma cilvēkiem, mājsaimniecēm u.c. individuāli tika sniegtas konsultācijas darbā ar datoriem: par informācijas meklēšanu, CV un citu dokumentu elektronisko noformēšanu (rakstīšanu un nosūtīšanu), e-pasta lietošanu u.c. interesējošiem jautājumiem.

E-prasmju nedēļas laikā, visas nedēļas garumā bibliotekāri interesentiem (īpaši senioriem) sniedz konsultācijas par informācijas meklēšanu elektroniskajos katalogos un datubāzēs, kā arī apmāca veikt rēķinu apmaksu. Lietotājus iepazīstināti bibliotēkās pieejamiem e – pakalpojumiem.

2017.gadā **Mālpils novada bibliotēka** iekļāvās Mālpils pašvaldības īstenotajā ES finansētā Erasmus+ programmas projektā „Sociālā iekļaušanās caur digitālo prasmju apguvi un starppaaudžu mācīšanos (SINDI)”. Bibliotēkas telpās notika senioru apmācība, un bibliotēkas dalībnieki palīdzēja apmācības īstenošanā.

Ropažu novada bibliotēka gada sākumā organizēja pasākumu „Gada lasītājs”, kurā godina labākos un čaklākos lasītājus, kā arī atbalstītājus un ziedotājus.

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēka

Novada bibliotekāru kopa ik gadu aprīlī, dzejnieka dzimšanas dienā dzimtajās mājās „Kalēji”, piedalās talkā. Talka un tradicionālie bibliotekāru profesijas darba svētki šoreiz kopā pulcē novada bibliotēku astoņas darbinieces un viņu ģimenes locekļus. Precīzāk, notiek labo darbu enerģijas apmaiņa un vienojamies kopīgam mērķim – Dzejas dienu norises vietas sakārtošana. Darba rīki lielo talcinieku rokās jau ir ierasta lieta un prieks, ka arī jaunai paaudzei ātri „skola rokās”. Lepojamies ar šo iedibināto talkas tradīciju – bibliotekāru kopa savas vides kultūrainavā.

Viens no iecienītākajiem tematiskajiem pasākumiem lasītāju grupām ir teātru izrāžu apmeklējumi. Pārskata periodā apskatītas, pārrunātas un izvērtētas četras dažāda rakstura

teātra izrādes - angļu rakstnieces Šarlotes Brontē pasaulslavenā romāna „Džeina Eira” iestudējums Valmieras teātrī, Jaunā Rīgas teātra politiskās izrādes „Kārkli” apmeklējums, Valmieras drāmas teātra izrādes „Rudenīgais blūzs” kolektīvs apmeklējums un labi lasītā, vērtētā Ingas Ābeles romāna „Klūgu mūks” iestudējums Nacionālajā teātrī.

Uzziņu un informācijas darbs – īsi, aprakstoši (situācijas apraksts, vērtējums)

Pierīgas bibliotēku informacionālās darbības priekšnoteikums ir organizēts uzziņu aparāts – tradicionālo un elektronisko uzziņu un bibliogrāfisko izdevumu kopums, kuru izmanto lasītāju apkalpošanā viņiem nepieciešamās informācijas meklēšanā. Uzziņu avoti bibliotēkā pēc satura, tiptiem un tematikas ir ļoti daudzveidīgi.

Uzziņu darbā galvenais uzdevums ir nodrošināt bibliotēkas lietotājiem informācijas pieejamību un attīstīt informāciju meklēšanas prasmes. Darbs organizēts atbilstoši interesentu pieprasījumiem un vajadzībām. Uzziņas sniegtas par bibliotēkas krājumu un krājumā esošo saturu, par bibliotēkas pakalpojumiem un to pieejamību, par informācijas meklēšanu dažādos informācijas resursos. Lietotāji izmanto iespēju sev interesējošo informāciju saņemt telefoniski.

Bibliotēkas apmeklētājiem pieejami bezmaksas interneta pakalpojumi, kā arī WiFi. „Kultūras informācijas sistēmu centra” projekta „Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām” ietvaros tiek nodrošināta pieeja resursiem Letonika.lv un Lursoft laikrakstu bibliotēka.

Uzziņu darbā tiek izmantots bibliotēkas uzziņu literatūras krājums, abonētie preses izdevumi, elektroniskais kopkatalogs un novadpētniecības datubāze. Lietotāji tiek apmācīti darbam ar bibliotēkā pieejamajām datubāzēm, kā arī ar Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) veidotajiem resursiem: LNB Analītikas datubāze, kurā tiek meklēti gan tematisko uzziņu informācijas avoti, gan materiāli izstādēm un novadpētnieciska satura literatūra, gan tajā pievienotā saite uz Lursoft laikrakstu bibliotēkas pilntekstiem, LNB digitālā bibliotēka, īpaši datubāzes „Zudusī Latvija”, Periodika.lv. Atsevišķu bibliotēku apmeklētājiem ir pieejama abonētā datubāze „Britannica”.

Attīstot informācijpratību, tiek organizētas bibliotekārās stundas. Neatkarīgi no lasītāja statusa, bibliotekārs joprojām ir konsultants un palīgs informācijas pasaulē, kurš norāda pareizo informācijas meklēšanas ceļu. Grūtāku, nezināmu terminu izzināšanā tiek izmantots plašais nozaru skaidrojošo vārdnīcu klāsts. Pieprasījumi arvien ir interesanti, atbildes meklējot darbiniekiem reizēm nākas ieguldīt daudz laika, lai nokļūtu pie vēlamā rezultāta. Tas saistīts ar bibliotēkas apmeklētāju un lietotāju vajadzību un interešu jautājumu lielāku komplicētību, plašāka spektra konsultāciju nepieciešamību, nereti konsultējot vairākkārt.

Lietotāji tiek rosināti kritiski izvērtēt dažādu portālu un mediju pieejamo informāciju. Joprojām interese par vēsturiskām personām, notikumiem, procesiem, piem. par caru Nikolaju II. Pastiprināta interese pēc TV rādītā seriāla „Lieliskais gadsimts” par Osmaņa impēriju. Liela grupa uzziņu saistās ar veselīgu dzīvesveidu - vingrošanu, ēšanu, kustību, par maoru mākslu, kā uzsākt savu biznesu, someljē profesiju, meditāciju kristīgajā izpratnē, hormonu līdzsvaru u.c. Joprojām liela interese par speciālo pedagoģiju bērniem ar īpašām vajadzībām.

Visaktīvāk uzziņu materiāli tiek izmantoti meklējot materiālus zinātniski pētnieciskajiem darbiem: vēsturē, mākslas un kultūras vēsturē, dabaszinātnēs, novada vēsturē, objektu izpētē.

Joprojām bibliotekāriem bieži nākas konsultēt, sameklēt, un palīdzēt lietot i – banku, nopirkt biļetes, atvērt e – pastu, aizpildīt un nosūtīt anketas, elektroniski reģistrēt apmeklētāju pie ārsta, meklēt darbu, veikt teksta formatēšanu, ievietot sludinājumus u.c. Joprojām tiek sniegtas konsultācijas elektronisko pakalpojumu veikšanai portālos: EDS (Valsts ieņēmumu dienests), Latvija.lv, Latvenergo.lv, e-parvaldnieks.lv.

Darbojoties interneta vidē, tiek iepazītas arī ar novadu / pagastu saistītās interneta vietnes.

Bibliotēkas izglītojošā darbība

2017.gadā bibliotēkās tika organizētas vairākas bibliotekārās stundas skolēniem, kad sākumskolas un vidusskolas vecuma bērni apmeklēja bibliotēku. Bibliotekāro stundu mērķis ir iepazīstināt ar bibliotēku un stiprināt piederības sajūtu novadam, dzimtajai vietai. Bibliotekāro stundu darba metodes ietver vairākas sadaļas: stāstījumu par bibliotēkas vēsturi, krājuma izvietojumu, pieejamajiem novadpētniecības materiāliem un interneta resursiem; diskusijas – jautājumu atbilžu veidā noskaidrojot jauniešu viedokli par bibliotēku, zināšanas un izpratni par pārrunātajiem tematiem; izglītojošās aktivitātes – ekskursijas pa bibliotēkas telpām, aplūkojot un izziņas procesā pētot krājumā pieejamos izdevumus.

Šī laikmeta pārmaiņas bibliotēku darbā ir tālejošas un sabiedrību motivējošas, piesaistot ikviena uzmanību. Veidojot sadarbību ar pārējām izglītības un kultūras iestādēm, citām institūcijām novadā / pagastā – bibliotēkām, kā zināšanu un literatūras mantojuma mājvietai, ir iespējas sniegt lielu devumu sabiedrībai, aktīvi veidojot daudzpusīgu informācijas saturu, organizējot tematiskas, izzinošas aktivitātes.

Ādažu bibliotēkā pārskata periodā (februārī) pirmo reizi norisinājās *Ēnu diena*, kurā 4 Ādažu vidusskolas skolēni varēja izzināt un sekot līdz dinamiskam darbam bibliotēkā.

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācijas pieejamība iedzīvotājiem

Bibliotēkas nodrošina pieeju tiešsaistē publicētajiem novadu pašvaldību, valsts institūciju, nevalstisko un dažādu sabiedrisko organizāciju informatīvajiem materiāliem. Uz vietas bibliotēkās drukātā formā pieejama novada pašvaldības un tās struktūrvienību, iestāžu sagatavotā un publicētā informācija – novada pašvaldības gada publiskie pārskati, attīstības plāni un programmas, vietējie laikraksti, izglītības iestāžu bukleti, informatīvas skrejlapas u.tml.

Pašvaldības, valsts institūciju un nevalstisko organizāciju informācija pieejama jebkuram interesentam. Savas kompetences ietvaros bibliotekāri palīdz un konsultē apmeklētājus par iespējām veikt dažādas aktivitātes interneta vietnēs, palīdz veikt maksājumus, aizpildīt VID dokumentus, izmantot vietnē www.latvija.lv piedāvātos pakalpojumus.

Baldones novada bibliotēkā 2017.gada 9.augustā tika atklāts Valsts un pašvaldību vienotā klientu apkalpošanas centrs (VPVKAC), kas vietējiem iedzīvotājiem nodrošina piekļuvi VPVKAC pakalpojumiem. Mērķis - nodrošināt iedzīvotājiem iespējas klātienē pieteikt Valsts ieņēmumu dienesta, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras un Lauksaimniecības datu centra pakalpojumus, un saņemt savas pašvaldības pakalpojumus. Atverot VPVKAC, bibliotēkai tika piešķirti – dators, eID lasītājs, multifunkcionālā iekārta darbam ar apmeklētājiem.

Elektroniskais katalogs kā pakalpojums

Pierīgas reģionā 3 publiskās bibliotēkas strādā BIS ALISE: Salaspils novada bibliotēka, Ķekavas novada Baložu pilsētas bibliotēka un Siguldas novada bibliotēka.

Elektroniskais katalogs nodrošina iespēju meklēt vajadzīgo izdevumu pēc dažādiem atlases kritērijiem (autors, nosaukums, priekšmets, sērija, izdošanas gads u.c.), noskaidrot izdevuma pieejamību konkrētā bibliotēkā. Katalogā atspoguļotā informācija ir aktuāla, ar augstu ticamības un precizitātes pakāpi. Elektroniskais katalogs regulāri tiek papildināts ar ziņām par jaunieguvumiem.

Tabula „BIS ALISE izmantošana”

Reģions/ Pilsēta/ Novads	Bibliotēku skaits	Cik bibliotēkas strādā ar BIS ALISE un ALISE-i	Strādā ar moduļiem			Autorizēti lietotāji (2017)	Pasūtīts (Web) eksemplāru (2017)
			Cirkulācija	SBA	Komplektēšana		
Salaspils novads	5	BIS ALISE-1 BIS ALISE-i - 4	5	3	5	240	1592
Ādažu novads	1	1	1	1	1	96	99
Babītes novads	3	3	2	2	2	44	294
Baldones novads	2	2	2	1	2	25	81
Carnikavas novads	1	1	1	1	1	4	58
Garkalnes novads	3	3	3	2	3	28	8
Inčukalna novads	4	4	2	2	4	17	42
Krimuldas novads	7	7	5		6		
Mālpils novads	3	2	2	1	2	2	
Mārupes novads	5	5	2	1	4	25	262
Olaines novads	3	3	3	3	3	120	181
Ropažu novads	4	4	3	2	4	6	52
Saulkrastu novads	2	2	2	1	2	53	84
Sējas novads	3	2			2		
Stopiņu novads	4	4	3	2	4	52	148
Ķekavas novads	8	BIS ALISE -1 BIS ALISE-i - 7	6	4	8	834	883
Siguldas novads	8	BIS ALISE -1 BIS ALISE-i - 7	8	8	8	965	1643
KOPĀ	66	BIS ALISE – 3 BIS ALISE-i - 61	50	34	61	2511	5427

Ieteikumi tabulas izstrādātājiem: jāpilnveido sadaļas – izdalot skolu bibliotēkas (Skolu ALISE-i). Skolu bibliotēku darbs sistēmā (dažos moduļos) būtiski atšķiras no publisko bibliotēku – cirkulācijas modulī tās darbojās aktīvi, bet uz āru/attālināti pakalpojumu nesniedz – apkalpo tikai lokālos klientus. Tādēļ SBA modulis, pasūtījumi (Web) netiek izmantoti, kā arī netiek piešķirti autorizācijas dati.

Veidojās tendence – autorizācijas dati tiek piešķirti, bet pasūtīto eksemplāru skaits Web ir samērā mazs. Secinājumi:

- pakalpojuma veids netiek *pietiekami* reklamēts/ piedāvāts;
- iespējams, ka bibliotekāri un lietotāji izmanto tradicionālas metodes (izliek jaunieguvumu izstādes uz n-tām dienām un lietotāji pierakstās manuāli uz grāmatām);
- SBA moduli jāturpina pilnveidot, lai tas būtu *draudzīgs/ērts* bibliotekāriem (gan korekti uzrādot izsnieguma ziņas, gan izgūstot Web statistiku);

Tabula „BIS ALISE izmantošana” skolu Alise-i skaits iespaido un veido nepatiesu ainu par SBA, pasūtīto eksemplāru skaitu Web, kā arī autorizēto lietotāju skaitu reģionā/novadā/pilsētā.

➤ Pierīgas novadu bibliotēku virtuālo kopkatalogu veido - **17 novadu 40 publiskās un 26 skolu** bibliotēkas. Virtuālais kopkatalogs nodrošina informācijas meklēšanu/izguvi no Pierīgas novadu bibliotēku elektroniskajiem katalogiem un novadpētniecības datubāzēm.

Salaspils novada bibliotēka veido un ir atbildīga par attiecīgās administratīvās teritorijas bibliotēku krājumu kopkatalogu, kā arī nodrošina bibliotēku un informācijas pakalpojumus un seko datu atbilstībai nozares standartiem, vadlīnijām un normatīvajiem dokumentiem”

- Pierīgas novadu bibliotēku [kopkatalogu](#) veido **15** novadu **30 publiskās** bibliotēkas (bijušais Rīgas rajons) un **18 skolu** bibliotēkas.
- **26** publiskās bibliotēkas un **14** skolu bibliotēkas nodrošina lietotājiem automatizētu krājuma izsniegšanu un saņemšanu.

Pārskata periodā nodrošināts sistēmas darbs BIS ALISE **i-bibliotēkām** - datu apstrāde, kontrole u.c. bibliotekārie darba procesi:

- **veidoti ieraksti** un **pievienoti 984** eksemplāri **2** bibliotēkām (Sējas novada Ainavu bibliotēka, Sidgundas bibliotēka), tām kurām nav BIS ALISE licence;
- **nodrošināta** BIS ALISE pieeja **2 skolu bibliotēkām** (Zaķumuižas pamatskolas bibliotēka, Skultes pamatskolas bibliotēka);
- pēc pieprasījuma veidoti Periodikas fondi u.c.;
- **6** bibliotēkās tika veikta krājuma inventarizācija, lai salīdzinātu krājuma faktisko stāvokli ar bibliotēkas uzskaites dokumentiem (Mārupes pamatskolas, Krimuldas novada Lēdurgas, Inciema, Atmodas un Turaidas bibliotēkās, Saulkalnes filiālbibliotēkā);
- skolu bibliotēkām salīdzināti un pievienoti skolēnu un pedagogu saraksti, lai uzsāktu/turpinātu automatizētu lietotāju apkalpošanu (Baldones vidusskola, Jaumārupes pamatskola, Salaspils 2.vidusskola un Mālpils vidusskola)

Regulāri tiek veikti BIS ALISE daudzveidīgie integritātes testi, kuri palīdz novērst kļūdas.

Skolu bibliotēkas turpina interesēties par sistēmu un pievienoties Pierīgas novadu bibliotēku kopkatalogam. Skolu bibliotēku *vājās vietas* – slikta aprakstu kvalitāte, atšķirīgas prasības krājuma uzskaitē, nesakārtoti krājumi. Viena no lielākajām problēmām – personāls, jo reti tur strādā bibliotēku nozares speciālisti.

Bibliotēkas, kuras strādā BIS Alise-i, atzinīgi vērtē darbu sistēmā, jo tas ļauj kvalitatīvi kontrolēt iespieddarbu izsniegšanas - saņemšanas plūsmu, rezervēt eksemplārus, ievietot rindā, līdz ar to veidot sakārtotas iestādes tēlu arī apmeklētāju skatījumā, lieki netērēt laiku vajadzīgās informācijas noskaidrošanai un sevis interesējošas literatūras meklēšanai, rezervēšanai un saņemšanai. Tāpat atzīstami, ka šis modulis dod iespēju ietaupīt laiku bibliotekāram - konkrētam lasītājam izsniegtās grāmatas visas uzreiz saņemt vai pagarināt grāmatu lietošanas termiņu. Lasītājiem tiek izsniegts čeks, kurā redzami paņemtie iespieddarbi un norādīts atdošanas termiņš. Tiek piešķirti autorizācijas dati. Lietotāji iecienījuši WebPac Mobilo versiju, kurā saskarne pielāgota visiem viedtālrunu veidiem: iPhone, Android, Windows Phone. Ievadot konkrētas bibliotēkas WebPac kataloga adresi, notiek automātiska klienta ierīces veida noteikšana, no telefona/planšetes var skatīties katalogu vai autorizēties un skatīt savu kontu, lasīšanas termiņus, pasūtīt, pagarināt grāmatu.

Šo iespēju bibliotēkas apmeklētāji novērtējuši pozitīvi, jo izvēli izdarot mājās, tiek ietaupīts laiks, uz bibliotēku jāatnāk jau pēc rezervētā eksemplāra. Arī bibliotekāru darbs atvieglots, caur BIS Alise-i lietotāji par grāmatu rezervāciju informēti saņemot ziņu e – pastā.

2009.gadā darbu BIS Alise-i uzsāka Salaspils 1.vidusskolas un Salaspils 2.vidusskolas bibliotēkas. 2010.gadā - Baldones vidusskolas, Krimuldas vidusskolas un Vangažu vidusskolas bibliotēkas, 2011.gadā - Mālpils vidusskolas un Garkalnes novada Bergu mūzikas un mākslas pamatskolas bibliotēkas, 2012. gadā – Ulbrokas vidusskolas un Inčukalna pamatskolas bibliotēkas, 2013. gadā – Saulkrastu novada Zvejniekiema vidusskolas bibliotēka, 2015.gadā – Stopiņu novada Upesleju internātpamatskola - rehabilitācijas centrs, Garliba Merķeļa Lēdurgas pamatskolas bibliotēka, Mārupes pamatskolas bibliotēka, Ropažu vidusskolas informatīvi metodiskais centrs – bibliotēka, 2016.gadā - Mārupes vidusskolas bibliotēka un Jaunmārupes pamatskolas bibliotēka,

2017.gadā - Ropažu novada Zaķumuižas pamatskolas bibliotēka un Mārupes novada Skultes pamatskolas bibliotēka.

Baložu pilsētas bibliotēkas e-katalogā, kas tiek veidots kopš 2001.gada, datu ievade notiek regulāri, un e-katalogs ir pieejams internetā adresē: <http://balozi.biblioteka.lv>. Lietotājiem e-katalogā iespējama izdevumu attālā pasūtīšana/rezervēšana, lietošanas termiņa pagarināšana.

No 2010.gada Baložu bibliotēkā tiek veidots Ķekavas novada 4 publisko un 4 skolu bibliotēku e-kopkatalogs. Rūpējoties par ierakstu kvalitāti katalogā, jaunus bibliogrāfiskus un autoritatīvus ierakstus e-katalogā veido tikai Baložu bibliotēkas speciālisti. Baložos tiek apstrādāti jaunieguvumi visām novada publiskajām bibliotēkām, ievadot eksemplārus caur Komplektēšanas moduli. Visi bibliotekārie procesi novada publiskajās bibliotēkās noris automatizēti. Publiskās bibliotēkas izmanto visus tabulā minētos BIS ALISE modulius, ieskaitot arī Inventarizācijas moduli. Publiskās bibliotēkas aktīvi reklamē bibliotēku e-kopkatalogu un piedāvā autorizācijas datus saviem lietotājiem, līdzīgi dodot Baložu bibliotēkas izstrādāto bukletu „Palīdzība autorizētiem lietotājiem”. Lasītāji labprāt izmanto e-kopkatalogu, veic izdevumu lietošanas termiņa pagarināšanu (**2017.gadā pieprasīti 2547 pagarinājumi**) un pasūtījumus. **WebPac apmeklējumu kopskaits 2017.gadā sastāda 22009, no tiem autentificējušies lietotāji 2555.**

No skolu bibliotēkām divas strādā pilnībā automatizēti - Daugmales pamatskolas bibliotēka (no 2012.g.) un Ķekavas vidusskolas bibliotēka (no 2016.g.). Divās skolu bibliotēkās -Baložu vidusskolā un Pļavniekkalna sākumskolā Cirkulācija vēl nav uzsākta. Skolu bibliotēkas noslodzes dēļ neizmanto SBA moduli, kā arī neizsniedz autorizācijas datus saviem lietotājiem.

Siguldas novada bibliotēka veido Siguldas novada bibliotēku krājumu kopkatalogu un nodrošina datu atbilstību nozares standartiem un normatīvajiem dokumentiem. Siguldas novada bibliotēku elektronisko kopkatalogu veido – Siguldas novada bibliotēka un 4 filiālbibliotēkas, 3 skolu – Allažu pamatskolas, Laurenču sākumskolas un Siguldas vidusskolas bibliotēka.

2017.gadā nodrošināts sistēmas darbs BIS ALISE i-bibliotēkām – datu apstrāde, ierakstu kvalitāte un konsultāciju sniegšana, kontrole u.c. bibliotekārie darba procesi.

Lietotāju pamatdokuments bibliotēkā ir vienotā novada ID karte.

Digitalizācija – kopaina, īss situācijas apraksts

Digitalizācijas process Pierīgas reģiona bibliotēkās būtu jāaktivizē.

Sadarbībā ar LNB vairākas reģiona bibliotēkas krājumā esošus pašvaldības periodikas izdevumus digitalizē un sūta saglabāšanai.

Salaspils novada bibliotēka - turpināts papildināt Bibliotēkas vēsturi fotogrāfijās – digitālā formātā, kārtojot un glabājot tās uz bibliotēkas ārējā cietā diska. Izmantojot *ABBY Fine Reader* programmu apstrādāta avīze „Salaspils Vēstis” no 1996. līdz 2000.gadam (**236** numuri) ar mērķi nodrošināt elektronisku pieeju e-kioskā no bibliotēkas telpām. 2017.gadā noslēgts trīspusējs līgums (Latvijas Nacionālā bibliotēka, Salaspils novada dome un Salaspils novada bibliotēka) par laikraksta „Salaspils Vēstis” elektroniskās versijas ieviešanu LNB Digitālo objektu pārvaldības sistēmā – DOM. Pārskata periodā sistēmā ievadīti **287** laikraksta numuri (no 2010. līdz 2017.gadam).

Baložu pilsētas bibliotēka digitalizē tikai novadpētniecības materiālus.

Jau vairākus gadus Baložu pilsētas bibliotēka veido novadpētniecības **digitalās kolekcijas** – „**Baloži attēlos**”, šobrīd ievadītas **192** vēsturiskas **fotogrāfijas** par Baložu izveidi, iedzīvotāju ikdienas dzīvi, darbu, izklaidi, un „**Baložu vēsture presē**” šobrīd tiešaistē pieejams **98 digitalizēts avīžu raksts**. Digitalizēti un aprakstīti četri vēsturiski avīžu

raksti par Baložiem. Kolekcijas pieejamas Ķekavas novada bibliotēku kopkataloga sākumlapas saišu sadaļā.

LNB Digitālajā bibliotēkā „Zudusī Latvija” ir ievietoti 76 Baložu bibliotēkas iesūtītie attēli un to apraksti. Sadarbībā ar LNB ir digitalizētas lielformāta fotogrāfijas par kūdras ieguvi Baložu purvā.

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēka ievieto fotogrāfijas un papildina LNB digitālās bibliotēkas projekta „Zudusī Latvija” kolekciju. Uz 2017.gada decembri pavisam pievienota 221 fotogrāfija. 2017.gadā pievienotas 18 fotogrāfijas.

Iekšzemes un starptautiskais SBA

Tabula „SBA rādītāji”

SBA	2015	2016	2017
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	821	814	1263
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	944	908	1377

Starpbibliotēku abonementa galvenā funkcija ir nodrošināt bibliotēkas lietotājiem pieprasīto iespieddarbu, ja tā nav bibliotēkas krājumā, kā arī veikt pieprasītās grāmatas nosūtīšanu uz citām bibliotēkām.

Bibliotēkām ir izveidojusies laba sadarbība ar kaimiņu novada bibliotēkām, šādā veidā operatīvi un ietaupot laiku, nepieciešamā literatūra tiek saņemta tuvāko dienu laikā. SBA sekmē darba kvalitātes paaugstināšanos uzzīņu un informācijas darbā, tās izmantošana ar katru gadu uzlabojās.

Pasūtījumi SBA kārtā tiek veikta, izmantojot arī Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) elektronisko izdevumu pasūtīšanu, ievērojot LNB prasības uz savstarpējo līgumu pamata. SBA kārtā galvenokārt tiek pieprasīta literatūra, kuras pielietojums ir šauram lasītāju lokam, visbiežāk pasūtījumu veic studenti.

Pozitīvi vērtējams arī piedāvātais BIS Alise SBA modulis, ko Pierīgas reģiona bibliotēkas 2017.gadā īpaši aktīvi ir izmantojuša, tādejādi kopkataloga ietvaros bibliotēkām ir iespēja veikt izdevumu eksemplāru apmaiņu uz laiku, nodrošinot darbību pārskatāmību un statistiku.

Pašu bibliotekāru ziņā paliek loģistika – izdevumu piegāde un saņemšana, lai nodrošinātu lietotājus ar viņu interesējošiem izdevumiem.

2017. gadā saņemtas 1263 (+449), bet nosūtītas 1377 (+469) vienības, kopā vienības 2640 (2016. gadā - 1722). *Skatīt Pielikumu Nr.5.*

Elektroniskā dokumentu piegāde – 297 vienības (2016. gadā - 359).

Starptautiskā SBA pakalpojumi nav sniegti, jo nav bijis pieprasījuma.

Problēmas un risinājumi bibliotēkas pakalpojumu un pieejamības jomā

Bibliotēkas pieejamo pakalpojumu efektivitātes rādītāji (precizitāte, ātrums) ir saistīti ar vairākiem faktoriem. Lai veiktu operatīvu apmeklētāju un lietotāju apkalpošanu BIS ALISE-i, nepieciešams sistēmas darbības nepārtraukts nodrošinājums un pietiekami jaudīgs interneta ātrums. Tiklīdz nav pieejams vai pasliktinās kāds no šiem faktoriem, tiek traucēta darba norise, kas būtiski ietekmē pakalpojumu sniegšanas ātrumu un iespējas. Aizvadītajā gadā tika fiksēti vairāki gadījumi, kuru ietvaros darbu BIS ALISE-i nācās uz laiku pārtraukt, jo nebija pietiekams interneta ātrums vai traucējumi BIS ALISE-i darbībā. Risinājums – datu pārraides lielāka ātruma nodrošinājums.

Baložu pilsētas bibliotēkā 2015.gadā tika uzsākts darbs pie lifta izbūves izpētes darba. Lifta izbūves iespēju sarežģī tehniski apstākļi, tāpēc kultūras centrā tika plānots iegādāties kāpurķēžu invalīdu pacēlāju. Izmēģinot praksē, atklājās, ka tā darbināšana gan tehniski, gan fiziski ir neiespējama. Tiek meklēts risinājums lifta izbūvei.

Mālpils novada Sidgundas bibliotēka – problēma, ar kuru bibliotēkai ir jāsaskaras katru dienu ir vajadzība mainīt bibliotēkas atrašanās vietu, jo patlaban telpas atrodas daudzīvokļu mājas otrajā stāvā. Sidgundas bibliotēka ir palikusi vienīgā Mālpils pašvaldības institūcija Sidgundā. Joprojām nav atrastas citas telpas, kuras būtu plašākas, ērtākas un atrastos pirmajā stāvā.

Olaines bibliotēkai plašākas telpas krājuma izvietojumam un apmeklētāju un lietotāju darba vietām, nodrošināta piekļuve Bibliotēkai pilsētas un novada iedzīvotājiem ar pārvietošanās grūtībām (uzbrauktuves, lifti u.tml.) sniegtu iespēju bibliotēkas pakalpojumus sniegt brīvākā, ērtākā formā tās saņēmējiem. Pašlaik bibliotēkas krājums ir izvietots divās atsevišķās ēkās – Zemgales ielā 24 izvietots pamatkrājums, Kūdras ielā 16 – bērnu literatūras nodaļa un tās krājums. Situācijas risinājums – bibliotēkas atrašanās vienā ēkā un plašākās telpās.

6. Krājums

Krājuma komplektēšanas politika un organizācija

Krājuma veidošana nebeidzas tikai ar dokumentu atlasi, tas paredz fonda strukturēšanu, izvietojumu un krājuma popularizēšanu. Komplektēšanai ir nozīme, ja tā kļūst par neatņemamu visas bibliotēkas darba daļu, kas skar visus bibliotēkāros procesus un galveno uzdevumu sasniegšanu - bibliotēkas lietotāju informacionālo vajadzību apmierināšanu.

Bibliotēkas krājums tiek komplektēts, balstoties uz pašvaldību publisko bibliotēku darbību reglamentējošiem un saistošiem dokumentiem, ņemot vērā lietotāju intereses, vajadzības un pieprasījumu. Krājuma komplektēšana Pierīgas reģiona publiskajās bibliotēkās balstās uz Krājuma attīstības un komplektēšanas politikas dokumentu un 30.03.2010. MK noteikumiem Nr.317 „Nacionālā bibliotēku krājuma noteikumi”. Vadoties pēc Krājuma attīstības un komplektēšanas politikas, bibliotēku galveno krājuma kodolu veido daiļliteratūra un nozaru literatūra, gan bērniem, gan pieaugušajiem un periodiskie izdevumi.

Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums ir pietiekams un atļauj iegādāties bibliotēkas komplektēšanas politikai atbilstošu literatūru.

Bibliotēkas krājumi tiek papildināti regulāri, tematiski un ar dažādiem dokumentu veidiem, ņemot vērā novada iedzīvotāju un bibliotēkas lasītāju sastāva analīzi. Kā atzīst bibliotēku darbinieki, pieprasījums audzis pēc literatūras svešvalodās, pēc nozaru literatūras un latviešu daiļliteratūras, līdz ar to arī šis aspekts tiek ņemts vērā komplektējot krājumu.

Krājumu komplektēšanas pamatprincipi ir sekojoši:

- **Kvalitāte** – bibliotēkas krājuma veidošana atbilstoši lietotāju vajadzībām un interesēm – bērnu, jauniešu un pieaugušo
- **Daudzveidība** – iespējami plašs dokumentu un elektronisko izdevumu klāsts dažādām lasītāju grupām un zināšanu līmeņiem
- **Aktualitāte** – regulāra krājuma papildināšana ar jaunākajiem izdevumiem
- **Valodas aspekts** – pamatā resursi tiek komplektēti latviešu un krievu valodā. Minimālā apmērā arī citās valodās
- **Izdevuma kvalitāte** – pēc iespējas grāmatas cietajos vākos; labi mākslinieciski noformētas
- **Cena**

Komplektēto dokumentu veidi – grāmatas, periodiskie izdevumi, tiešsaistes datubāzes, novadpētniecības materiālu krājums.

Komplektēšanas galvenie avoti – pirkumi, abonēšana, dāvinājumi.

Atlases principi – jaunākie pieejamie daiļliteratūras izdevumi, lasītāju pieprasīti izdevumi, nozarēm aktuāli izdevumi

Krājuma komplektēšanas pamatprincipi un galvenie uzdevumi ir radīt apstākļus dinamiskam, mūsdienīgam, tematiski daudzveidīgam iespieddarbu krājumam bibliotēkā un veicināt latviešu un citu pasaules tautu literatūras izcilāko darbu popularizēšanu un pieejamību.

Kvalitatīva krājuma komplektēšana prasa arī sistemātiski sekot līdzi izdevniecību jaunumiem. Informācija par jaunākajām grāmatām tiek meklēta izdevniecību mājaslapās. Krājuma komplektēšanā svarīgas individuālās sarunas ar bibliotēkas apmeklētājiem. Apkopojot lietotāju vēlmes pēc konkrēta iespieddarba vai tēmas, vieglāk komplektēt vajadzīgo literatūru.

Bibliotēku krājumu komplektēšanas koncepcijas mērķis - radīt kvalitatīvu lietotāju pieprasītu krājumu, pievēršot uzmanību mainīgajām lietotāju vajadzībām. Ar bibliotēkas krājumu veicināt izglītības iespējas, konkurētspēju darba tirgū un saturīgu brīvā laika izmantošanu. Iepērkot dažādus iespieddarbus, tiek vērtēts, lai tie būtu lasītāju pieprasīti, jaunākais un aktuālākais daiļliteratūrā, un dažādās nozarēs.

Tabula „Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2015	2016	2017
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	213154	213814	226472
<i>t.sk. grāmatām</i>	158683	160938	169751
<i>t. sk. bērnu grāmatām*</i>	-	-	-
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	52732	52124	55978
Finansējums krājumam uz 1 iedz. <u>Pierīgas reģionā</u> (pašvaldības finansējums)	1,11	1,10	1,14
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	213154	213814	226472

* Finansējums bērnu grāmatām nav uzrādīts, jo statistikas veidlapā tas nav atspoguļots.

Prioritātes 2017.gadā – pārskatāmi sistematizēt krājuma izvietojumu, izvērtējot fizisko kvalitāti un saturisko atbilstību, rekomplektējot nepieprasīto krājuma daļu, kā arī papildināt krājumu ar oriģinālliteratūras, tulkotās daiļliteratūras, mākslas un citu jaunāko nozaru literatūru, kā arī literatūru svešvalodās.

Finansējums krājumam ir stabils, 2017.gadā pieaugums ir neliels - par 6 % jeb 12 658 EUR. Arī grāmatām paredzētās finanses gadu no gada palielinās, pieaugums ir stabils, salīdzinot ar 2016.gadu par 8813 EUR vairāk jeb 5%. Finansējums uz 1 Pierīgas reģiona (197823) iedzīvotāju ir 1,14 EUR.

Analizējot krājuma komplektēšanas proporcionalitāti, vērojama sabalansēta un stratēģiski izvērtēta visa veida izdevumu iegāde. Proporcioniāli $\frac{2}{3}$ no finansējuma krājumam tiek atvēlēts grāmatu iegādei, $\frac{1}{3}$ - periodikas iegādei, savukārt bērnu literatūras iegādei tērēti ~ 30% no kopējā finansējuma.

Rekatalogizācija

2017.gadā rekatalogizācijas procesu pabeidza Mālpils novada bibliotēka, bet turpināja 2 bibliotēkas - Sējas novada bibliotēka un Sējas novada Pabažu bibliotēka.

Mālpils novada Sidgundas bibliotēka un Sējas novada „Ainavas” bibliotēka krājuma rekatalogizāciju veic ar Salaspils novada bibliotēkas palīdzību – reģiona galvenajai bibliotēkai tiek sūtīti jaunieguvumu un rekatalogizējamo grāmatu saraksti.

Pārējās 36 Pierīgas reģiona bibliotēkas rekatalogizācijas procesu ir pabeigušas un lasītājus apkalpo automatizēti.

Krājuma pārbaude (inventarizācija)

Pierīgas publiskajās un skolu bibliotēkās inventarizācijas process tiek plānots un saskaņots ar vietējām pašvaldībām. Informācijas un resursu nodaļas darbinieki brauc uz bibliotēku ierādīt darbu ar inventarizācijas programmu, kā arī pēc nepieciešamības nodrošina ar portatīvajiem datoriem un svītrkodu lasītājiem. Šī ir pozitīva prakse, jo nostiprina praktiskās iemaņas un novērš iespējamās kļūdas. Inventarizācijas rezultāti tiek apkopoti.

Problēmas turpina sagādāt rezultātu salīdzināšana ar bibliotēkas SUG 3.daļu, grāmatvedības datu sakrītība ar BIS ALISE krājuma stāvokli un vēl arvien Inventarizācijas akta formas aizpildīšana.

6 bibliotēkās tika veikta krājuma inventarizācija, lai salīdzinātu krājuma faktisko stāvokli ar bibliotēkas uzskaites dokumentiem - Mārupes pamatskolas, Krimuldas novada Lēdurgas, Inciema, Atmodas un Turaidas bibliotēkas, Saulkalnes filiālbibliotēkās.

Krājuma rādītāji

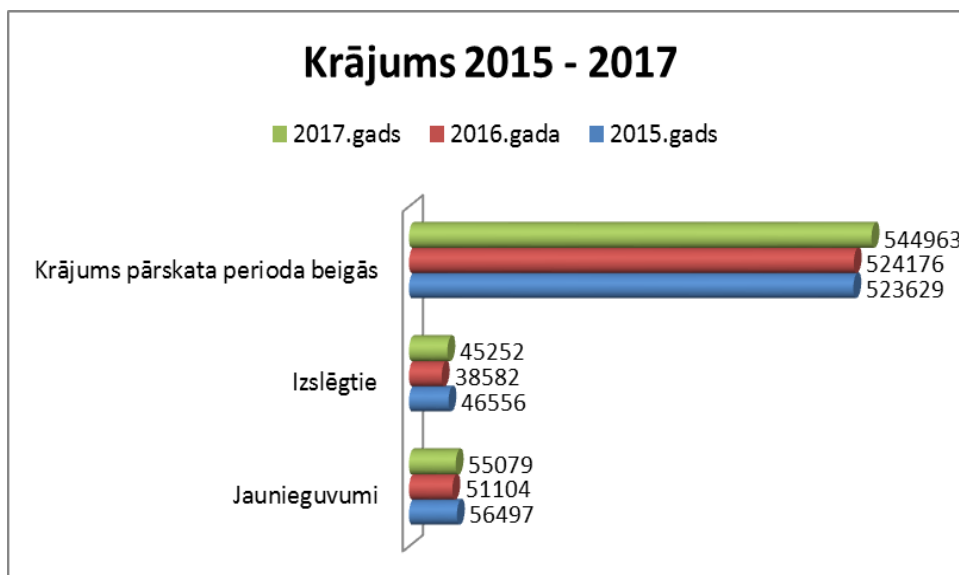
Tabula „Krājuma rādītāji”

	2015	2016	2017
Jaunieguvumi kopā	56497	51104	55079
<i>t.sk. grāmatas</i>	25113	22573	24674
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	6276	5427	4566
<i>t. sk. bērniem</i>	8643	7958	8934
Seriālizdevumi	30635	27812	30254
Izslēgtie dokumenti	46556	38582	45252
Krājuma kopskaits	523629	524176	544963
Grāmatu krājuma apgrozība	0,88	0,91	0,89
Periodisko izdevumu apgrozība	2,51	2,28	2,41

2017.gadā vērojams periodisko izdevumu apgrozības kāpums, tā ir iecienīta literatūra bibliotēkas apmeklētāju vidū. Tas skaidrojams gan ar laikmeta iezīmi – gūt ātru, īsu informāciju par aktualitātēm, gan arī ar preses izdevumu sadārdzināšanos un iedzīvotāju zemo pirktspēju. Izsnieguma samazinājums sekmē arī grāmatu apgrozības kritumu. Ir pastiprināti izvērtēti krājumi - kvalitāte, atbilstība un laikmetīgums – tie uzskatāmi par atslēgas posmiem grāmatu krājuma apgrozības pieaugumam.

Grāmatu krājuma apgrozība samazinājusies par 0,02, periodisko izdevumu apgrozība palielinājusies par 0,13. Katru gadu bibliotēkas īpašu vērību pievērš krājuma kvalitātes nodrošināšanai, līdz ar to bibliotēkas apmeklētājiem tiek piedāvāts aktuāls, lietotāju prasībām atbilstošs krājums. Veiksmīga un daudzpusīga krājuma analīze ir iespējama, izmantojot BIS ALISE modulūsus. *Skatīt Pielikumus Nr.6 un Nr.7.*

2017. gadā bibliotēkas savus krājumus papildinājušas ar 55079 jaunieguvumiem, par 3975 eksemplāriem jeb 7% vairāk nekā iepriekšējā gadā, savukārt latviešu daiļliteratūra iepirkta par 861 jeb 19% mazāk, savukārt bērnu literatūra par 976 jeb 10% vairāk.

Publisko bibliotēku galvenais finansējuma avots krājuma papildināšanai ir vietējās pašvaldības apstiprinātais budžets. *Skatīt Pielikumu Nr.2.* Pārējie krājuma papildināšanas avoti ir dāvinājumi.

Dokumentu skaits uz vienu lasītāju 18,15.

Krājuma komplektēšanā tiek ievērots plānveidīgums, sistemātiskums un koordinācijas princips. Jaunās grāmatas komplektētas no 1x mēnesī – 1x ceturksnī, jauno grāmatu dienas tiek organizētas pēc jaunieguvumu apstrādes.

Bibliotēkas krājuma papildināšanai izdevumus komplektē galvenokārt grāmatu bāzēs (piem., Latvijas grāmata), izdevniecību bāzēs, pērkot no individuālajiem komersantiem, izdevējiem vai to izplatītājfirmu pārstāvjiem, vai saņemot dāvinājumus no biedrībām vai sabiedriskām organizācijām.

Datubāzes

Bibliotēkās pieejamās abonētās elektroniskās datubāzes ir Letonika.lv un Lursoft laikrakstu bibliotēka News.lv. Pieeja šīm datubāzēm tiek nodrošināta ar Valsts aģentūras „Kultūras informācijas sistēmu centrs” projekta „Trešais tēva dēls” finansiālu atbalstu. Datubāzes tiek popularizētas un izmantotas bibliogrāfisko uzziņu un literāri tematisko izstāžu materiālu atlasē. Daudznozaru datubāzes ir būtisks faktors darbā ar informācijas ieguvu un izpēti.

Izglītības iestāžu studentu un interešu izglītības, tostarp mūžizglītības ietvaros dažādu pētījumu vajadzībām, kā arī ikvienam lietotājam – interesentam, bibliotēkās tiek piedāvātas abonēto datubāzu skatīšanas iespējas un individuālas konsultācijas to lietošanā klātienē vai saziņā pa telefonu un elektroniski e-pastā.

Darbā ar lietotāju uzziņām noder datubāzes, kuru brīvpieeju lokāli (no publisko bibliotēku datoriem vai lietojot bibliotēku wi-fi) nodrošina Valsts vienotā bibliotēku informācijas sistēma (VVBIS) jeb Gaismas tīkls, ko finansē Latvijas valsts un Eiropas Reģionālās attīstības fonds. Tie ir:

- LNB digitālās kolekcijas: grāmatu, laikrakstu, attēlu, karšu, skaņu ierakstu, kā arī citi digitalizētie materiāli – <https://www.lnb.lv/lv/digitala-biblioteka>.
- Nacionālā Kino centra (NKC) virtuālā platforma Filmas.lv (<https://www.filmas.lv>), kas piedāvā Latvijas kino un Latvijā radīto filmu katalogu un aktuālāko Latvijas filmu nozares informāciju, t.sk. portālā ir skatāmas visas 12 Kultūras kanonā iekļautās Latvijas filmas (saraksts pieejams: <https://www.filmas.lv/kulturas-kanona-filmas-portala-filmas-lv/>)

➤ Latvijas digitalizēto video un audio ierakstu piekļuves portāls (<http://www.diva.lv>), kurā bez maksas iespējams noskatīties digitalizētos Latvijas Televīzijas raidījumus un ierakstus (1963.-2012.gadam) un noklausīties digitalizētos Latvijas Radio raidījumus un ierakstus (1940.-2004.gadam). Daļu no digitalizētajiem materiāliem, kuru piekļuvei nav ierobežota piekļuve no autortiesību turētāju puses, iespējams noskatīties un noklausīties ārpus Bibliotēkas.

Noderīgs rīks – datubāze tematisko uzziņu sniegšanā ir publiski pieejamā Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) Nacionālās bibliogrāfijas datubāze (<https://lnb.lv/lv/katalogi-un-datubazes/nacionala-bibliografija>).

Pieejamo datubāzu pieprasījums atkarīgs no vairākiem faktoriem. Lielākoties pieprasījums palielinās, sākoties mācību gadam izglītības izstādēs, kā arī mācību gada vidū un tuvojoties tā noslēgumam. Analītiskie resursi, piemēram, LNB Nacionālās bibliogrāfijas datubāze, noder, meklējot informāciju pēc vairākiem parametriem vienlaikus.

Tāpat noderīga ir LNB digitālā grāmatu kolekcija gadījumos, ja bibliotēkās nav pieejams kāds nozaru literatūras izdevums, no kura nepieciešams skatīt tikai atsevišķu nodaļu vai tās fragmentu. Tādā gadījumā bibliotēkas lietotājam tiek ieteikts digitālais resurss, lai operatīvi atrastu un iepazītos ar nepieciešamo informāciju, vajadzības gadījumā teksta fragmentu citējot.

Gadījumos, kad nepieciešama papildus informācija, bibliotēkas izmanto arī EBSCO un Britannica, kā arī starptautiskās tiešsaistes datubāzes Krugosvet.ru un Onelook.com. Tiek izmantotas arī Latvijas Nacionālās bibliotēkas un citu bibliotēku veidotās datubāzes. Abonēto tiešsaistes datubāzu izmantošana, pēdējo gadu laikā, pieaug. Bibliotēkās ikdienā ar portālu Latvija.lv vistiešāk saskaras projekta 3TD datoru lietotāji. Tāpat ikdienas darbā tiek popularizēts un izmantots mašintulkošanas serviss HUGO.lv (www.hugo.lv), Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas Letonica projekts „Zudusī Latvija”.

Datubāzes tiek izmantotas uzziņu sagatavošanai, informācijas meklēšanai un atlasei skolēnu projektu darbu izstrādē. Bibliotēkas izmanto datubāzes izstāžu materiālu sagatavošanā.

Tabula „Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Datubāze	2014	2015	2016	2017
Letonika*	2309	4134	7839	6721

*KISC dati

Attīstot informācijpratību, tiek organizētas bibliotekārās stundas. Terminu meklēšanā un tulkošanā tika izmantotas: termini.lza.lv, tezaurs.lv, vvc.gov.lv terminu datubāze.

Pašu veidotās elektroniskās datubāzes ir elektroniskais kopkatalogs, Analītikas datubāze un novadpētniecības materiālu datubāze „Novads”.

Atsevišķas bibliotēkas resursu daudzveidībai pašvaldību mājaslapā Bibliotēku sadaļā piedāvā norādes uz portāliem, kas saistīti ar Latvijas kultūrvēsturi – Latvijas Kultūras kanona informāciju, Aspazijas un Raiņa virtuālo muzeju Lugaņo, Raiņa un Aspazijas muzeja mājaslapu, Latvijas Nacionālās bibliotēkas datubāzi „Zudusī Latvija”, portāliem Filmas.lv un kinostudijas Mosfilm datubāzi.

Krājuma un datubāzu popularizēšana

Krājuma un datubāzu popularizēšana tiek veikta:

- ievietojot informāciju pašvaldības tīmekļa vietnē un novadu informatīvajā izdevumā,
- pasākumu ietvaros informējot lietotājus par dažādu resursu pieejamību bibliotēkā,
- individuāli lietotāju kārtēja apmeklējuma reizē.

Bibliotēkas katru mēnesi izliek literatūras un/vai tematiskās izstādes, kas lietotājiem sniedz informāciju par noteiktu tēmu, personu, notikumu. Sagatavotie materiāli tiek glabāti mapēs, un pēc lietotāju pieprasījuma tie izmantojami kā uzziņu avots. Materiālu sagatavošanā bibliotēkas izmanto gan bibliotēkas krājumu, gan abonētās datubāzes, gan brīvpieejas resursus.

Piemēram,

Olaines bibliotēka, vērsot apmeklētāju uzmanību krājumā pieejamajiem izdevumiem un jaunieguvumiem, kā arī uzsverot nozīmīgo jubilejas notikumu novada dzīvē – 2017. gadā Olaine atzīmēja 50. pilsētas dibināšanas gadadienu –, pārskata periods Olaines bibliotēkā vadīts ar vairākām aktivitātēm daudzpusīgu izstāžu un īpaši sagatavotas grāmatzīmju akcijas zīmē. Salīdzinot ar iepriekšējiem pārskata periodiem, 2017.gadā tika plaši izmantoti bibliotēkas krājumā esošie novadpētniecības materiāli un dažādas tematiskās mapes, veidojot izstāžu ciklu, kas veltīts pilsētas jubilejai. Tostarp bibliotēkas apmeklētājiem un lietotājiem tika popularizēts tieši ar novadu un tā iedzīvotājiem saistītais literārais mantojums, piemēram, novada iedzīvotāju – dzejnieku izdotās dzejas grāmatas, monogrāfijas par Olaini, publikācijas par Olaines vēsturi un apdzīvotās vietas mainīgumu laika griežos (plašāk skatīt sadaļā par novadpētniecības materiālu popularizēšanu).

Apmeklētāju un lietotāju plašāku interesi lielākoties saistīja vairāki komponenti: koši akcenti izstāžu noformējumā, uzrunājoši fragmenti no publikācijām vai atsevišķi izcelti citāti, plašs eksponēto izdevumu klāsts, kuru vidū arī salīdzinoši nesen, pēdējo piecu gadu laikā izdotās grāmatas, materiālu pieejamība ērti aizsniedzamā un pārskatāmā izvietojumā.

Tiešsaistes publikāciju un grāmatu informācijpratības sekmēšanai izstāde „Virtuālās piezīmes” *E-prasmju nedēļas 2017* (27.marts – 2.aprīlis) ietvaros. Izstādē pieejamajos materiālos tika izlikta arī apkopota informācija par bibliotēkā pieejamajām abonētajām datubāzēm, LNB veidotajām datubāzēm un digitālajām kolekcijām. Par aktivitāti un radošu pieeju e-prasmju veicināšanas projektā Olaines Bibliotēka saņēma pateicību par dalību un pārsteiguma balvu no *E-prasmju nedēļas* organizatoriem.

Darbs ar parādniekiem

Bibliotēkās darbs ar lasītājiem – parādniekiem tiek veikts saskaņā ar katras bibliotēkas lietošanas noteikumiem. Darbs ar lasītājiem - parādniekiem ir veicams regulāri un sistemātiski. Gadījumos, kad izdevumi tomēr netiek laikā atgriezti, tad bibliotēku darbinieki (attiecīgi darbinieks abonementā un darbinieks lasītavā) sazinās ar parādnieku telefoniski vai ar e-pasta starpniecību, atgādina nodošanas termiņu un vienojas par atgriešanas laiku. Problēmas rodas, ja lasītājam ir mainījusies kontaktinformācija un ar viņu sazināties nav iespējams, nereti šāda situācija rodas ar ilgstošiem parādniekiem (izdevumu/us bibliotēkā nav atgriezuši ilgāk par vienu gadu). Novērojumi liecina, ka izdevumus vieglāk atgūt, ja lasītājs atgādinājumu saņem ar nelielu nokavēšanas termiņu.

Kopš lietotājiem pieejama iespēja attālināti izmantot elektronisko kopkatalogu, daudzi veic izdošanas termiņa pagarinājuma pieprasījumu attālināti, kā arī izmanto iespēju sazināties elektroniski e-pastā vai telefoniski.

Bibliotēkas piedāvā arī akcijas, kad aizmārsīgie lasītāji, kuri nav savlaicīgi nodevuši grāmatas, nodot tās, nemaksājot kavējuma naudu. Bibliotēku darbinieces aicina izmantot šo iespēju.

Ar bibliotēkas krājumu saistītās problēmas un to risinājumi, vajadzības

Palielinoties bibliotēkas lietotāju skaitam, palielinās arī populārāko grāmatu aprite bibliotēkā, kas savukārt veicina grāmatu fizisko nolietošanu. Tā kā atkārtoti iegādāties šīs grāmatas ne vienmēr iespējams, tad bibliotēku darbinieki iespēju robežās cenšas šīs grāmatas labot. Atsevišķi izdevumi (ļoti vērtīgi un pieprasīti), tiek nodoti restaurācijai.

Kā atzīst dažas bibliotēkas, kuras izvietotas šaurās telpās, galvenā problēma ir telpu plašuma trūkums, ko krājums plauktos kārtots ļoti saspiesti, ir grūti rīkot pasākumus un nav iespējams izvietot plašākas izstādes.

Piemēram, Olaines bibliotēkā grāmatu krājuma paplašināšanu būtiski ietekmē telpu trūkums. Tieši šis ir ierobežojošs faktors, lai bibliotēkas krājums tiktu vēl vairāk papildināts ne tikai ar iepirktajiem izdevumiem, bet arī ar individuālo dāvinātāju grāmatām. Risinājums – jaunas, plašākas telpas, kurās bibliotēka un tās bērnu literatūras nodaļa būtu vienā ēkā, nodrošinot iespēju izmantot piedāvātos pakalpojumus ikvienam un ērtāk.

Problēmas sagādā arī grāmatu loģistika, ja tā SBA kārtā tiek pieprasīta no kādas bibliotēkas.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Darba ar bērniem un jauniešiem raksturojums un vispārīgie rādītāji Jūsu bibliotēkas sistēmā

Darbā ar bērniem galvenie uzdevumi ir nodrošināt neierobežotu piekļuvi kvalitatīvai informācijai, veicināt lasīšanu, nodrošināt saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas, izkopt iemaņas un prasmes informācijas tehnoloģiju apguvē.

Pierīgas reģionā **17** novadi un **41** publiskās bibliotēkas.

Vadoties pēc pārskatiem var secināt, ka vietējas nozīmes publiskām bibliotēkām ir izveidojusies laba sadarbība ar apkārtnē esošām skolām un pirmsskolas izglītības iestādēm un tāpēc bērni un jaunieši bieži vien ir aktīvākie apmeklētāji.

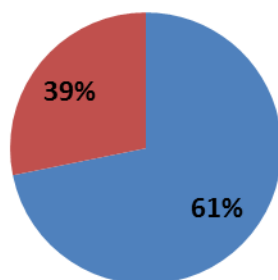
Aizvadītajā gadā aktīvi tika organizēti dažādi pasākumi un dalība Latvijas mēroga projektos:

- **4** Pierīgas publiskās un **9** skolu bibliotēkas piedalās LNB Skaļās lasīšanas sacensībās. 2017.gadā Pierīgas reģionā īstenots konkursa pirmais solis – notikuši vietēja mēroga pusfināli.
- **16** Pierīgas publiskās un **18** skolu bibliotēkas piedalās Lasīšanas veicināšanas programmā *Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija*;
- **2** Pierīgas publiskās bibliotēkas (Baložu pilsētas un Saulkrastu novada bibliotēkas) piedalās lasīšanas veicināšanas programmā *Grāmatu starts*
- **22** Pierīgas publiskās un **4** skolu bibliotēkas organizēja Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas (13.11.-19.11.) pasākumus;
- **10*** bibliotēkas - Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācijas un LR Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas organizētajā pasākumā „E-prasmju nedēļa Latvijā” (*dati ņemti no mājaslapas www.e-prasmes.lv);
- **2**** Pierīgas publiskās bibliotēka organizēja izglītojošus pasākumus Drošāka interneta dienas ietvaros (**dati ņemti no mājaslapas www.drossinternets.lv) (vēl 5 bibliotēkas, kuras nav reģistrējušas dalību mājaslapā www.drossinternets.lv).

Bibliotēku ikdienas darbā, kā arī plānojot pasākumus un tematiskās izstādes, tiek ņemti vērā gan valstī, gan novadā, gan pilsētā nozīmīgi notikumi. Tiek domāts, lai bibliotēka būtu saistoša ne tikai pasākumu apmeklētājiem, bet arī ikdienas bibliotēkas lietotājiem, jo tieši ikdienas darbs bibliotekāriem ir ļoti nozīmīgs – spēt radīt vidi, piedāvājot kvalitatīvu grāmatu krājumu, palīdzēt informācijas meklēšanā, tās izvērtēšanā un pielietojumā.

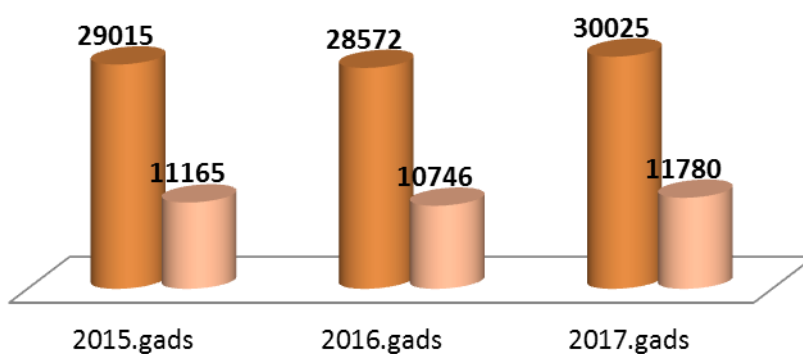
Lasītāju sastāvs 2015 - 2017

■ Lasītāju skaits ■ t.sk. bērni un jaunieši

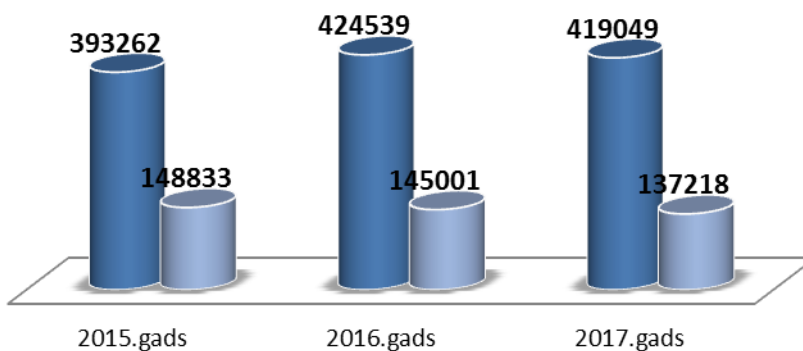
Lasītāju skaits 2015 - 2017

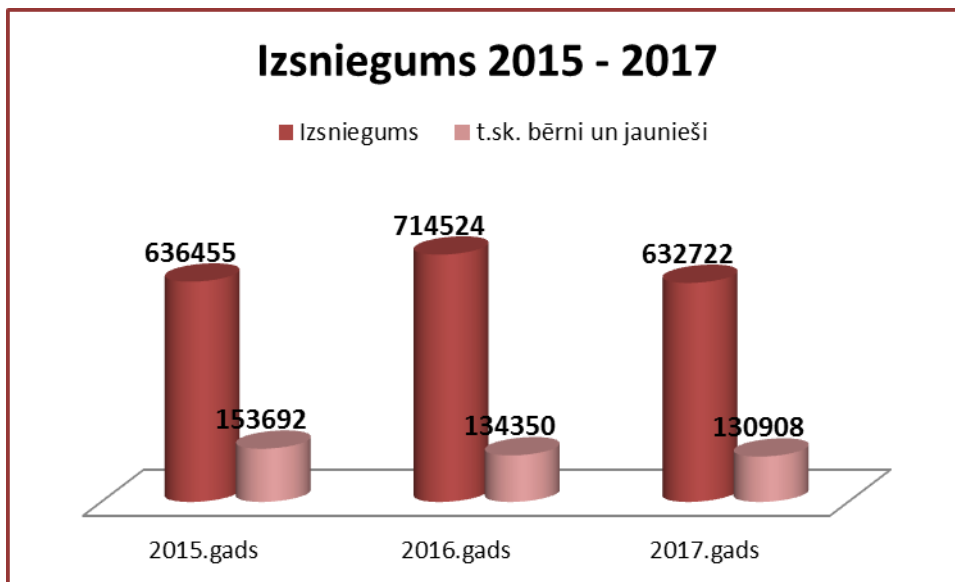
■ Lasītāju skaits ■ t.sk. bērni un jaunieši

Apmeklējums 2015 - 2017

■ Apmeklējums ■ t.sk. bērni un jaunieši

Analizējot statistikas rādītājus, redzams, ka **lasītāju skaits** ir audzis par **9,6%**. Bērni un jaunieši veido ievērojamu daļu lasītāju **39%** no reģistrētajiem lasītājiem.

Apmeklējumu skaits atskaites gadā ir **137218** un **izsniegums** sastāda **130908** vienību. Salīdzinot ar aizvadīto gadu apmeklējuma skaitliskie rādītāji ir kritušies par **5,3%** un izsnieguma rādītāji - par **2,5%**.

Pēdējos gados Pierīgā ir ievērojami palielinājies iedzīvotāju skaits, izņemot atsevišķus novadus (Sējas, Krimuldas, Mālpils), tam par iemeslu ir skolu tīklu optimizācija vai slēgšana, kas veicinājusi cilvēku aizbraukšanu no šīm vietām. Līdz ar to bibliotēku skaitliskie rādītāji ir ļoti atšķirīgi - vienā palielinās, otrā krītas.

Lai radītu bērnos interesi par grāmatām un attīstītu lasītprasmi, kā arī vēlmi savu brīvo laiku pavadīt bibliotēkā, bibliotēkas ir gājušas gan tradicionālo ceļu, gan meklējušas jaunus risinājumus. Skaitliskie rādītāji pieaug tām bibliotēkām kuras organizē vairāk pasākumus un nodarbības. Pēc atskaitēm redzams, ka arvien vairāk bibliotēkas apmeklē pirmsskolas vecuma bērni un to sekmē rīkoti pasākumi šai auditorijai. Bērni un jaunieši labprāt apmeklē bibliotēku, lai pavadītu savu brīvo laiku – spēlētu galda spēles, izmantotu sociālos tīklus un spēļu aplikācijas savos viedtālrunos, tomēr aktuāla ir arī vispārējā tendence, ka bērni lasīt vēlas aizvien mazāk. Tas varētu būt risināms ar daudzveidīgāku un mūsdienīgāku pieeju lasīšanas mācīšanai un veicināšanai gan skolā, gan ģimenē.

Metodiskā un konsultatīvā darba organizācija attiecībā uz šo darba virzienu

Sadarbojoties ar Pierīgas reģiona bibliotēkām, tiek sniegtas nepieciešamās konsultācijas par darbu ar bērniem. Piedāvājam ieteikumus un priekšlikumus krājuma sistematizēšanā pa vecuma grupām un novietojumu BIS Alise sistēmā. Tiek sniegtas konsultācijas un atbalsts – gan par bibliotēkārā darba organizatoriskajiem jautājumiem, gan par BIS Alise problēmsituācijām, moduļu jauninājumiem un papildinājumiem.

Salaspils novada bibliotēka koordinē 2017.gadā uzsākto Latvijas Nacionālās bibliotēkas iniciēto konkursu Nacionālā Skalās lasīšanas sacensība. Kopumā ir pieteikušās 14 skolu un publiskās bibliotēkas. 2018.gada pavasarī (aprīlī) notiks Pierīgas reģiona fināls.

Tika piedāvāta ceļojošā foto izstāde “*Bērns – grāmata – bibliotēka*”, kura tika izveidota 2016.gadā ar mērķi pievērst uzmanību grāmatai, uzsvērt bibliotēkas nozīmi un veicināt lasīšanas tradīcijas ģimenē (tika eksponēta Ropažu novada, Stopiņu novada Sauriešu, Babītes novada pašvaldības bibliotēkās un Salaspils 1. vidusskolā).

Bibliotēku krājuma veidošana un papildināšana, jaunieguvumu proporcionalitāte, salīdzinot iegādāto pieaugušo un bērnu un jauniešu literatūru un lasītāju sastāvu, alternatīvo lietu komplektēšana (spēles, puzzles, diski u.c.)

Bibliotēkās krājums ir universāls un tiek veidots tā, lai maksimāli apmierinātu šīs mērķauditorijas vajadzības. Pamatuzdevums ir saglabāt, pilnveidot un daudzveidot krājumu, lai būtu kvalitatīva tēmu, materiālu, formātu un valodu dažādība.

Komplektējot bērnu grāmatas, tiek domāts par visām vecuma grupām, lai krājums būtu daudzpusīgs un interesants gan mazākiem, gan lielākiem bērniem.

Regulāri tiek sekots līdzi gan jaunākajam Latvijas izdevniecībās, gan pašu lasītāju interesēm un pieprasījumam. Bibliotēkas cenšas iepirkt kvalitatīvāko, labāko literatūru no šobrīd pieejamā izdevniecību piedāvājuma. Iegādājas latviešu rakstnieku oriģināldarbus, ārzemju autoru tulkojumus, populāras atkārtoti izdotas grāmatas, daiļliteratūru angļu valodā. Kā arī neliels skaits bibliotēkas piekomplektē audiovizuālo materiālus. Ievērojams papildinājums grāmatām un žurnāliem 2017.gada sākumā bija Ķekavas novada fonda konkursā „Savam novadam” projektā „Spēles un rotaļas bibliotēkas grāmatu vidē - lasīšanas veicināšanas instruments” iegūtas galda spēles un attīstošās rotaļlietas 350 EUR vērtībā.

Īpaša uzmanība tiek veltīta skolēnu ieteicamās literatūras sarakstos esošo iespieddarbu nodrošinājumam. Komplektējot daiļliteratūru bērniem un jauniešiem, tiek ņemti vērā skolotāju ieteikumi, kuras grāmatas vasarā bērniem būs lasīšanai ieteicamas. Iegādājoties šīs grāmatas, tiek iepirkti vairāki šo izdevumu eksemplāri.

Ir arī bibliotēkas, kas, sadarbojoties ar vietējās skolas skolotājiem, cenšas pēc iespējam nodrošināt literatūru, kas nepieciešama arī mācību procesā. Bibliotēkas, kuras piedalās lasīšanas veicināšanas programmā *Bērnu un jauniešu žūrija* atvēl līdzekļus šī projekta grāmatu kolekcijas iegādei. Bibliotēkās tiek abonēti preses izdevumi, kas ir saistoši un aktuāli bērniem un jauniešiem.

Analizējot krājuma komplektēšanas proporcionalitāti, vērojama sabalansēta un stratēģiski izvērtēta visa veida izdevumu iegāde. Pēdējos gados dokumentu iegādes lielāko daļu procentuāli sastāda daiļliteratūra.

Uzziņu darbs, pakalpojumi, prasmju un iemaņu attīstīšana, pasākumi dažādām vecuma grupām

Uzziņu darbs, informācijas pakalpojumi, informācijas prasmju un iemaņu attīstīšana darbā ar bērniem un jauniešiem ir ikdienas darbs, kad tiek sniegtas dažādas uzziņas referātiem, pētniecisko darbu izstrādei un interešu izglītības pilnveidošanai.

Veicot uzziņu un informācijas darbu, tiek izmantoti visi bibliotēkā pieejamie resursi - uzziņu fonds, dažādi interneta resursi un abonētās datubāzes.

Vajadzības gadījumā bibliotēkas darbinieces apmāca un konsultē skolēnus vajadzīgās informācijas meklēšanā internetā, bibliotēkas e-katalogā un abonētajās datubāzēs, tādējādi veicinot informācijas izguves prasmes. Daudzveidīgākus informācijas pakalpojumus skolēni galvenokārt izmanto projektu nedēļu laikā. Tad tiek pieprasīti novadpētniecības materiāli, uzziņu literatūra, meklētas tēmas internetā.

Ik gadu iesaistoties E-prasmju nedēļas aktivitātēs, ar bērniem un jauniešiem tiek runāts par informācijas meklēšanu, tās ticamību, drošību interneta vidē, popularizētas gan bibliotēkā abonētās, gan brīvpieejas datubāzes, kurās pieejama informācija, lai nodrošinātu viņu informacionālās vajadzības izglītības un atpūtas nolūkā.

Veiksmīgākās lasīšanas veicināšanas aktivitātes

- Tiek piedāvātas un labi apmeklētas ir tradicionālās bibliotēkārās stundas „*Iepazīsim bibliotēku*” un „*Pirmā tikšanās ar bibliotēku*”. Šo tikšanos rezultātā mazākajos apmeklētajos veidojas gan interese par grāmatām un lasīšanu, gan tiek uzsākta sadarbība ar bibliotēku kā tās lasītājam, kā arī tiek nostiprināta sadarbība ar pirmsskolas izglītības iestādēm un atsevišķām grupiņām.

- Pasākumi pašiem mazākajiem:
 - Baložu pilsētas bibliotēka piedāvā - „**Ķiparu piparu rītus**”, kas ir ikmēneša tradīcija bibliotēkā, kur mazuļi kopā ar mammām vai auklītēm rotaļājas, skatās grāmatīņas, kā arī bibliotekāres izlasa kādu fragmentu, iekļaujot arī uzskates materiālu (rotaļlietas utt.). Par konkrēto tēmu ir arī radoša darbošanās (līmēšana, zīmēšana utt.).
 - Ķekavas pagasta bibliotēkā darbu turpina grāmatu klubīš „**Grāmatu Tārpiņš**” bērniem vecumā no 0 līdz 5 gadiem, kas notiek reizi mēnesī. Jāteic, ka pieaug tendence, ka uz klubiņu tiek vesti aizvien mazāki bērni, 2 gadi un jaunāki bērni. Šī tendence prasa jaunas iemaņas no bibliotekāra, jo katram vecumam ir savas īpatnības, kas jāņem vērā veidojot nodarbības.
 - Kā vienu no veiksmīgākajiem lasītveicināšanas projektiem 2017.gadā, Ropažu novada bibliotēka min „**Pūka skolu**”. Šajā projektā piedalās pirmsskolas bērni ar kopā vecākiem. Caur pasaku, spēlēm un radošām aktivitātēm mazie bērni iepazīst Vinniju Pūku un viņa draugu (5 nodarbības, katra mēneša pēdējā sestdienā).
 - Baložu pilsētas un Saulkrastu novada bibliotēkas piedalās lasīšanas veicināšanas projektā „**Grāmatu starts**”.

- Bibliotēku darbā nozīmīgu pozīciju ieņem lasīšanas veicināšanas programma **Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija**. Tiek rīkotas dažādas aktivitātes:
 - **ekskursijas** – apmeklēta Jūrmalas pilsētas Dubultu bērnu bibliotēka - leļļu meistare, aktrise Inguna Radziņa un muzejs - Aspazijas māja (Ādažu bibliotēka), Jelgavas Svētās Trīsvienības tornis, Karameļu darbnīca, mini zoo (Baložu pilsētas bibliotēka), Amatu māja Līgatnē - papīra liešana (Krimuldas bibliotēka), Rīgā „Annas Tehnokambari” (Ķekavas pagasta bibliotēka), Latvijas Nacionālā bibliotēka un Rīgas lidosta (Jaunolaines bibliotēka), Ropažu novada bibliotēkas un Zaķumuižas filiālbibliotēkas čaklākie lasītāji devās kopīgā braucienā uz kino, Saulkrastu novada bibliotēka noorganizēja braucieni uz teātra izrādi „Toma Sojera piedzīvojumi”.
 - Olaines bibliotēkā - **noslēguma sarīkojums „Lasīprieks nav zudis”**. Pasākumu kuplināja žūrijas ekspertu iestudēts un bibliotēkas darbinieku režisēts *Pētera Brūvera* dzejoļa „Restorānā” uzvedums. Skatītājiem pavērās pavāru un viesmīļu aktīvā darbošanās pirms Pārtikas un veterinārā dienesta pārbaudes ierašanās, steidzot klientiem piedāvāt savdabīgus ēdienus, piemēram, ar gaisu pildītus baklažānus, žurku astītes ar svaigu pagraba smaku, dzīva čūska, ķiploks.

Pēc izrādes par sava brīvā laika nodarbošanos pastāstīja viena no jauniešu žūrijas ekspertēm – 7. klases skolniece *Elīna Bērziņa*. Viņa ne tikai lasa grāmatas, bet par tām arī raksta savā blogā – <http://gramatulaiks.blogspot.com/>.

- Ar atraktīvu pasākumu „**Dīvaino ausu svētki**” Babītes novada pašvaldības bibliotēkā noslēdz lasīšanas veicināšanas programma *Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2016*. Sarunas par grāmatām nomainīja stāsts par Bezausi un Divausi un dīvaino ausu izgatavošana, rotaļas un spēles, kā arī dažādi citi uzdevumi, ko vadīja Zaķis ar savu palīgu Lācēnu. Visi eksperti saņēma pateicību par piedalīšanos, piemiņas balvas – interesantas saspraudes-grāmatzīmes un veselīgu našķi.

- Siguldas novada bibliotēkas „Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijas” lasīšanas ekspertiem bija iespēja tikties ar mākslinieci, grāmatu ilustratoru Unu Leitāni. Mākslinieces veidotā **izstāde „Mamma un tētis kūrortā”** sniedza ieskatu par ilustrāciju tapšanu šāda nosaukuma Māras Zālītes grāmatai.

• 2017.gadā Latvijas Nacionālā bibliotēka uzsāka **Skalās lasīšanas sacensību**, kur 11 – 12 gadus veci 5. un 6. klašu skolēni visā valstī tika aicināti piedalīties pirmās kārtas konkursam savās skolās un bibliotēkās. Kopumā piedalījās 14 skolu un publiskās bibliotēkas. 2018.gada pavasarī (6.aprīlī) notiks Pierīgas reģiona fināls.

- Īpašāki kļūst tie pasākumi, kad tajos piedalās kāda radoša personība:

Ādažu bibliotēkā tika noorganizēta tikšanās ar Latvijas Dabas muzeja ornitologu **Dmitrijs Boiko**, Babītes novada pašvaldības bibliotēka tikšanās ar RIO paraolimpisko spēļu dalībnieku **Rihardu Snikus**, Saulkrastu novada bibliotēkā tikšanās ar rakstnieci un dzejnieci **Ievu Samausku** un rakstnieku **Diniju Arvīdu Deģi**, Vangažu pilsētas bibliotēkā Dzejas dienu ietvaros tikšanās ar **Inesi Zanderi**, Zaķumuižas filiālbibliotēka, turpinot regulāru sadarbību ar Zaķumuižas pamatskolu un pirmsskolu, noorganizēja bērniem tikšanos ar rakstnieci **Eviju Gulbi** un **rakstnieku Juri Zvirgzdiņu**.

- Citi interesanti pasākumi bibliotēkās:

Babītes novada pašvaldības bibliotēka sadarbībā ar biedrību „Radošais laiks” notika 3 dienu aktivitātes. Ikvienam, neatkarīgi no vecuma un priekšzināšanām, bija iespēja piedalīties radošajās darbnīcās. Mākslinieces Elitas Vansovičas vadībā varēja gleznot uz molberta, izmēģinot dažādas gleznošanas tehnikas, apdrukāt kreklus vai kādus citus apģērba gabalus, lietojot paša izgatavotus trafaretus. Keramiķe Iveta Bude piedāvāja apgūt vienkāršas keramikas tehnikas māla darbnīcā. „Radošā laika” simbols ir pulkstenis, tāpēc pulksteņu gatavošanas darbnīcā tapa dažādi dekoratīvie pulksteņi. Radošās darbnīcas palīdzēja atklāt jaunus talantus un iemācīties jaunas lietas. Darbojoties radošajās darbnīcās, bija iespēja saprast, cik gan reizēm vienkārši, gan sarežģīti top lietas. Darbnīcās nav noteikumu, pēc kuriem būtu jāvadās, viss ir ikviena dalībnieka izdomas rokās. Tieši šīs aktivitātes bērniem un pieaugušajiem veicina radošo domāšanu.

Bibliotēkā notika arī biedrības „Radošais laiks” plenēru sērijas „Novadu zīmē” noslēguma pasākums, kuru vadīja māksliniece Elita Vansoviča. Plenēru sērija bija veltīta Latvijas simtgadei. Pasākuma laikā notika radošā piparkūku darbnīca bērniem skolotājas Ivetas Budes vadībā. Bērniem bija iespēja pašiem veidot un glazēt piparkūkas. Kamēr bērni cepa piparkūkas, pieaugušajiem bija iespēja kopīgi dziedāt Imanta Kalniņa dziesmas ar dziesminieci Intu Pauļuku un Zani ģitāru pavadījumā. Pasākuma beigās E.Vansoviča rādīja foto no visiem plenēriem, apbalvoja čaklākos dalībniekus un runāja par turpmākajiem mērķiem.

Otrs ļoti veiksmīgs pasākums ir sākotnēji veidota grāmatu izstāde par godu Helovīna dienai. Grāmatu izstāde ar spoku un mošķu grāmatām tiek izvietota melnajā kastē ar uzrakstu „BĪSTAMS LASĪŠANAI”. Vēlāk uz šīs izstādes bāzes top virkne pasākumu, kopumā to apmeklē vairāk nekā 100 bērnu. Galvenā pasākuma ideja ir apspēlēt domu, ka bērniem patīk „būdas” un lasīt zem segas ar lukturīti. No segām izveidojam bērnu telpā būdu un bibliotekārs ar lukturīti lasa bērniem priekšā grāmatiņu. Šim nolūkam lieliski noder D.Kuzmenko „Mazliet balta piķa melnā grāmata”. Šī grāmata lieliski noder, lai veidotu sarunu ar bērniem par

noslēpumaino mums apkārt, kā arī dažādu fragmentu lasīšanai. Šis pasākums apstiprina apgalvojumu par to, ka viss ģeniālais ir vienkāršs. Ideja nostrādā simtprocentīgi un sagādā lielu prieku gan darbiniekiem, gan bērniem.

Par tradīciju tapis arī pasākums Dzejas Dienām. Aicinām bērnus un jauniešus uz akciju „Mans ir Tavs”, kuras laikā ar krītiņiem uz asfalta tiek rakstīti sev mīļi dzejoļi.

Saulkrastu novada bibliotēkā notika brīnišķīgs pasākums „Pielaiko grāmatu”. Tā mērķis bija veicināt lasīšanu skolēnu vidū, ieinteresēt ar grāmatām. Uzdevums - skolēniem atrast bibliotēkas grāmatu plauktos grāmatu un nofotografēties ar izvēlēto izdevumu.

Sākoties jaunajam mācību gadam, Saulkrastu novada bibliotēka aicināja skolēnus iesaistīties kampaņā „**Mazais 100-gades pilsonis**”. Bibliotēkas organizētajos pasākumos skolēni izspēlēja interaktīvu spēli, kuras laikā bērniem vajadzēja aktīvi domāt, spriest un pierādīt savu viedokli. Aktivitātes mērķis bija izglītēt Saulkrastu novada skolu skolēnus par pilsonisko sabiedrību un iesaistīšanās iespējām nevalstiskajās organizācijās, kā arī informēt par pilsoniskām aktivitātēm, kurās var iesaistīties ikviens, sagaidot Latvijas 100-gadi. Uz Latvijas 100 gadu jubileju Saulkrastu novadā par pilsoniskām aktivitātēm izglītoti vismaz 165 jaunieši.

Kopumā jauniešu noskaņojums, lai gan bieži orientēts uz problēmām, ir vērsts arī uz iespēju pašiem mainīt un uzlabot vidi sev apkārt.

Kampaņas īstenošana norit saskaņā ar Latvijas Republikas Kultūras ministrijas konkursa „Par atsevišķu valsts pārvaldes uzdevumu veikšanu pilsoniskās sabiedrības attīstības un starpkultūru dialoga jomā” rezultātiem. Finansējuma avots ir Latvijas Republikas valsts budžets.

Jauka ideja tika realizēta Garkalnes novada Upesciema Tautas bibliotēkā – pie bibliotēkas tika izveidots **Dzejas koks**. Tajā tika iekārtas lapiņas ar dzejoļiem, kurus bija izvēlējušies skolas lielākie dzejasmīļi – šoreiz 2. klase skolēni kopā ar savu audzinātāju. Krāsainās lapiņas bija ielaminētas un iekārtas plūmītē pie bibliotēkas. Garāmgājēji labprāt apstājās, lai izlasītu dzejoļus. Saulainās dienās bibliotekāre aicināja gan lielus, gan mazus garāmgājējus nostāties zem Dzejas koka un norunāt no galvas kādu dzejoli. Cilvēki to arī labprāt darīja. Koks rotāja Upesciemi līdz pat novembrim. Bija ieplānots dzejas vakars „Tikšanās pie Dzejas koka”, bet lietus diemžēl izjaucis šo nodomu.

Siguldas novada bibliotēkā tika noorganizēts izziņošs **lasītveicināšanas pasākums „Mūžīgais racējs”**. Pasākuma laikā bērni tika iepazīstināti ar iemīļoto bērnu grāmatu varoni – kurmi, izstādē varēja skatīt populārākās bērnu autoru grāmatas par šo savdabīgo dzīvnieciņu. Bērni bija sagatavojuši kurmīšu maskas un izspēlēja interesantas situācijas no „Mūžīgā racēja” – kurmja dzīves, spēlēja leļļu teātri, notika lasījums skanēja arī dziesmas akordeona pavadijumā. Interessants fakts: ar izstādi speciāli iepazīties atnāca arī laulāts pāris, kuri viens otru ikdienas dzīvē uzrunā „Kurmis”.

Bibliotēku nedēļas ietvaros, tradicionāli, visdažādākās aktivitātes saviem apmeklētājiem piedāvā arī Bērnu literatūras nodaļa. 2017.gadā kā īpašs, tieši tos vecākus, kuru bērni neapmeklē pirmsskolas izglītības iestādes un vēl arī nav apmeklējuši bibliotēku, uzrunājošs pasākums bija **akcija „Atved savu bērnu uz bibliotēku!”**. Šī akcija savā programmā piedāvāja skaļās lasīšanas rītu, iepazīstinot mazos bērnus ar grāmatu pasauli bibliotēkā, rotaļāties un zīmēt, kā jau svētkos - bija arī pārsteigumi. Visas dienas garumā – atvērto durvju diena, orientēšanās spēle pa bibliotēku, mīklu minēšana, galda spēļu spēlēšana ģimenēm. Katram bērnam, kurš šīs akcijas rezultātā 1. reizi tika reģistrēts bibliotēkā tika izsniegta īpaša Lasītāja karte – kā simboliska piemiņa no šīs dienas un balons.

Siguldas novada bibliotēkā, visa mēneša garumā, ļoti apmeklēta bija **ceļojošā izstāde „Lielas zivis, mazas zivis”**. Tās ietvaros interaktīvās nodarbības tika organizētas sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldes speciālistiem.

Izstādē varēja ne vien skatīt zivju attēlus un lasīt aprakstus, bet arī likt lietā atjautību, liekot kopā lauznīšus, nosakot zivju svaru, mikroskopā pētīt zivs zvīņas, izspēlēt dažādas spēles par zivīm un iesaistīties citās nodarbībās. Zivju ēdienu cienītāji mājup varēja doties ar dažādām, iespējams, vēl neizmēģinātām, zivju ēdienu receptēm. Izstāde veidota sadarbībā ar Latvijas Dabas muzeja atbalsta biedrību un ar Zivju fonda finansiālu atbalstu.

Bibliotēkas sadarbības tīkls bērnu un jauniešu apkalpošanā, nozīmīgākie partneri, sadarbības vērtējums

Bibliotēkas veiksmīgi praktizē sadarbību ar pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēm un skolām.

Sadarbība veidojas, galvenokārt, organizējot literatūru un lasīšanu popularizējošus pasākumus atbilstoši vecumposmiem, arī lasītprasmei un lasīt vēlmei. Sadarbībā ar skolu, skolēnu grupām pēc pieprasījuma tiek veiktas ekskursijas pa bibliotēku, iepazīstināšana ar bibliotēku darbību un informācijas tehnoloģijām, pakalpojumiem, pieejamo informāciju.

Sadarbība veidojas pēc savstarpējās ieinteresētības. Pateicoties vienas vai otras puses iniciatīvai un entuziasmam.

Bibliotēku darbinieku tālākizglītības vērtējums specializācijā

Regulāri tiek apmeklēti profesionālās pilnveides kursi un semināri.

Salaspils novada bibliotēka organizē profesionālās pilnveides pasākumus Pierīgas reģiona publisko un skolu bibliotēku darbiniekiem.

Regulāri tiek apmeklēti Tieto Latvia organizētie padziļinātie kursi BIS Alise, kā arī zināšanas papildinātas LNB Kompetenču attīstības centra organizētajos semināros. Pārskata periodā Bibliotēkas darbinieki piedalījušies septiņos Salaspils novada bibliotēkas organizētajos semināros un pieredzes apmaiņas braucienā.

Problēmas bibliotēku darbā ar bērniem un jauniešiem, to iespējamie risināšanas ceļi

Situācija darbā ar bērniem ir ļoti dažāda.

– Vairākas bibliotēkas kā problēmu min bibliotēku šaurās telpas, kurās nav iespējams rīkot plašus pasākumus bērniem un jauniešiem.

– Dažas bibliotēkas kā vienu no būtiskām problēmām min bērnu skaita samazināšanos pagastā un līdz ar to arī skolās, kā arī skolu slēgšanu, kas ietekmē bibliotēkas lietotāju skaitu.

– Kaut arī internets ir viens no informācijas un zināšanu ieguves veidiem, tas samērā maz tiek lietots tieši mācību procesa vajadzībām.

– Grūtības sagādā neapzinīgie bibliotēkas lietotāji, kuri neatnes savlaicīgi paņemtās grāmatas.

– Aktuāla ir arī vispārējā tendence, ka bērni lasīt vēlas aizvien mazāk.

– Bērniem nepārtraukti ir nepieciešamas dažādas novitātes un interesanti piedāvājumi, kas spētu noturēt viņu uzmanību, pievērstu uzmanību lasīšanai un spēlēm, nevis datoram un telefonam.

– Nereti bibliotēka kalpo kā dienas centrs, vieta, kur bērni gaida autobusu un pavadā brīvo laiku pēc skolas.

– Joprojām aktuāls jautājums ir bērnu un jauniešu uzvedības problēmas bibliotēkā.

– Pēdējos gados ir strauji audzis bērnu un jauniešu īpatsvars, kuri izmanto internetu savos viedtālrunos. Tā ir kļuvusi par aktuālu problēmu bibliotēkā, jo tā viņi izmanto bibliotēkas telpas lai pavadītu laiku kopā ar draugiem, taču tajā brīdī viņi ir skaļi un aizmirst par uzvedības normām.

– Nepieciešami metodiskie materiāli darbā ar bērniem un jauniešiem, kuros būtu interesantu, netradicionālu pasākumu, literatūru un lasīšanu popularizējošu aktivitāšu ideju apkopojums. Turklāt diferencētas metodes atbilstoši bērnu un jauniešu vecumiem.

– Galvenā problēma darbā ar bērniem un jauniešiem ir apmeklētība.

– Nepieciešama ciešāka sadarbība un lielāka ieinteresētība no literatūras pasniedzēju puses.

8. Novadpētniecība

„Izzināt sava pagasta vēsturi, savākt pēc iespējas vairāk materiālu un uzkrāt tos bibliotēkā - tas jau kļuvis par darba neatņemamu sastāvdaļu”, Lēdurgas bibliotēka

Novadpētniecības darba virzieni un pakalpojumi, pārskata perioda prioritātes

2017.gadā aktīvi turpināts darbs ar novadpētniecības darba pamatuzdevumiem – izzināt, fiksēt, apkopot, saglabāt un popularizēt novadu un novadniekus.

Novadpētniecības darbs veikts, vadoties pēc „Pierīgas novadu bibliotēku novadpētniecības koncepcijas (2015-2020)” un Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centra izdotajām „Latvijas bibliotēku novadpētniecības darba vadlīnijām” (2017).

Turpināts vākt, apstrādāt, sistematizēt un darīt pieejamu novada cilvēku, vietējās dzīves un kultūras mantojuma dokumentētās liecības drukātajos, elektroniskajos u.c. medijos.

Jau vairākus gadus (no 2015.gada) visās Pierīgas reģiona bibliotēkās ir aktualizēts novadpētniecības darbs, daudzas bibliotēkas pievēršušas uzmanību materiālu atspoguļojumam BIS Alise Novadpētniecības datubāzē, tādejādi darot materiālus pieejamus attālināti. Pastiprināti pievēršot uzmanību šim darba aspektam, Novadpētniecības datubāzē tiek pievienoti jauni analītiskie apraksti un rediģēti iepriekš izveidotie.

Notiek regulāra sadarbība ar Pierīgas publiskajām bibliotēkām (sarakste e-pastā, telefoniski un apmeklējot bibliotēkas). 17.maijā Salaspils novada bibliotēkā tika organizētas atkārtotas mācības Ādažu, Upesciema, Garkalnes, Ropažu un Carnikavas novadu bibliotekāriem. Tika analizētas tipiskākās kļūdas BIS Alise aprakstos. 24.maijā organizēta apaļā galda diskusija 6 Pierīgas novada bibliotēkām: Salaspils, Baldones, Baložu, Olaines, Stopiņu, Siguldas. Apspriedi jautājumi par novadpētniecības darbu katrā no bibliotēkām, kā arī par vienotiem principiem apraksta veidošanā, pārejas posmā no MARC21 uz RDA katalogizācijas noteikumiem. Babītes un Mārupes kolēģes apmācītas darbā BIS Alise Novadpētniecības datubāzē.

Savukārt reizi gadā Pierīgas reģiona publisko bibliotēku darbiniekiem sadarbībā ar kādu no Pierīgas novadu bibliotēkām tiek rīkots izbraukuma novadpētniecības seminārs. 2017.gada maijā Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēka organizēja Pierīgas novada bibliotēku novadpētniecības seminārā, kurā bija iespēja iepazīties ar seno māju un viensētu izpēti Latvijā un projektu „Senās mājvietas Stopiņu novadā” kā arī apmeklēt atsevišķas projekta apzinātās mājas: dzejnieka P.Brūvera mājas „Kalēji” un mājas „Krīvi”. Māju saimnieki semināra dalībniekus iepazīstināja ar senām lietām un stāstiem par savu māju un dzimtu vēsturi. Tā bija lieliska iespēja iegūt jaunu pieredzi un smelties iedvesmu novadpētniecības darba daudzveidībai. *Skatīt Pielikumu Nr.10.*

Novadpētniecības krājums

Novadpētniecība ir nozīmīgs bibliotēku darbības virziens, kas ietver novadpētniecības resursu komplektēšanu, glabāšanu, apkopošanu un pieejamību.

Pierīgas reģiona bibliotēkās novadpētniecības materiālu krājumu veido:

✓ novadpētniecības materiālu kopas – mapes ar publikāciju kopijām no preses izdevumiem par novadu / pilsētu / pagastu, notikumiem, novada iedzīvotājiem, iestādēm un uzņēmumiem u.tml.; mapēs materiāli ir kārtoti apgriezti hronoloģiskā secībā, tajās ietverta arī nekonvencionālā jeb „pelēkā literatūra”;

✓ iespieddarbi – grāmatas par novadu un novadniekiem, grāmatas ar autogrāfiem no rakstnieku viesošanās reizēm bibliotēkā;

✓ pašvaldības informācijas un publiski pieejamos dokumentus – pilsētas / novada / pagasta attīstības plāni un programmas, teritorijas plānojumi, novada domes publiskie gada pārskati u.c. dokumenti, vietējie laikraksti (bezmaksas izdevumi). Tāpat arī informatīvi bukleti par iestādēm novadā / pagastā, to piedāvātajiem pakalpojumiem, izglītības iestādēm un pašvaldībā apstiprinātajiem saistošajiem noteikumiem iedzīvotājiem;

✓ tematiskās mapes par rakstniekiem, sabiedriskajiem un kultūras darbiniekiem, kultūras dzīves aktualitātēm un vēsturiskiem notikumiem;

✓ kvalifikācijas darbi, fotoalbumi ar aprakstiem rokrakstā un attēli ar aprakstiem u.c. materiāli.

Novadpētniecības krājums ir izvietots atsevišķi no pārējā bibliotēkas krājuma, lasītājiem pieejamā vietā. Tas regulāri tika papildināts ar publikāciju kopijām no preses izdevumiem (laikraksti un žurnāli latviešu un krievu valodās); ievērojot izveidoto tematisko

dalījumu. Nepieciešamības gadījumā, ja materiāls ir cietis (ieplēsts, locījuma vietās grūti salasāms teksts), tas tiek kopēts un atvietots.

Novadpētniecības krājumā esošo materiālu nozīmība digitalizācijai tiek izvērtēta. Sadarbībā ar Latvijas Nacionālo bibliotēku tiek digitalizēts (atsevišķās reģiona bibliotēkas) krājumā esošais pašvaldības periodikas izdevums mūžsaglabāšanai un pieejamībai Latvijas Nacionālās bibliotēkas elektroniskajā katalogā. Aktīva novadpētniecības materiālu digitalizācija nav uzsākta.

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēka ik pa laikam ievieto fotogrāfijas un papildina LNB digitālās bibliotēkas projekta „Zudusī Latvija” kolekciju. Uz 2017.gada decembri pavisam pievienota 221 fotogrāfija. 2017.gadā pievienotas 18 fotogrāfijas.

Novadpētniecības darba popularizēšana

Bibliotēkas ikdienas darbā novadpētniecības materiāli nereti tiek izmantoti izstāžu veidošanā vai papildināšanā, pasākumu organizēšanā. Netiešu novērojumu rezultātā secināts, ka biežāk novadpētniecības materiālu krājumu izmanto skolotāji (mācību stundu materiālu bagātināšanai un pasākumu organizēšanā), skolēni (projektiem un referātiem), bibliotekāri uzziņu sniegšanā un vietējie iedzīvotāji – interesenti, kuri vēlas uzzināt konkrētu informāciju.

Novadpētniecības materiāliem ir izzinošs un praktisks pielietojums. Bibliotēkas novadpētniecības resursi tiek popularizēti un izmantoti dažādos veidos: novadpētniecības tematiskajos pasākumos, e-prasmju apmācībās piemēri un uzdevumi tiek izraudzīti saistībā ar DB „Novads”, vācot dzīvesstāstus, veidojot viktorīnas un konkursus, tiek iekļauti ar novadpētniecības resursiem saistīti jautājumi. Skolēni un individuāli interesenti izmanto novadpētniecības materiālus, meklējot informāciju par sev aktuālām tēmām.

Novadpētniecības materiālu popularizēšanas veidi:

- ✓ izstādēs par novadniekiem, kultūras objektiem un kultūrvēsturiskajiem pieminekļiem;
- ✓ bibliotekārajās stundās;
- ✓ informācijas stendos;
- ✓ bibliotēkas nedēļas pasākumos;
- ✓ konkursos;
- ✓ projektu nedēļās;
- ✓ rakstos vietējā pašvaldības presē, pašvaldības tīmekļa vietnē, sociālajos tīklos (facebook, twitter);
- ✓ bibliotēkas abonementa vai lasītavas krājumā ar novadpētniecības tēmām saistītajiem iespaiddarbiem tiek pievienotas atšķirīgas uzlīmes (piem., zaļas) par piederību novadpētniecībai.

Iedzīvotāji par esošo novadpētniecības krājumu, kā arī tā nepieciešamību papildināt ar viņu līdzdalību, tiek informēti gan ikdienas komunikācijā, gan pasākumos.

Olaines bibliotēka, godinot pilsētu tās dibināšanas 50. jubilejā, izmantojot novadpētniecības materiālu krājumu, tika veidots ceturkšņu izstāžu cikls „Olaines raksts”. Tajā uzsvāru liekot uz telpu („ielas un nami”), kultūras daudzveidību („kultūras satvars”), priekšstatiem par Olaini kā „ķīmijas galvaspilsētu” („Teiksma par ķīmiju”) un pilsētas veidotājiem – novadniekiem („Cilvēki rada notikumus”). Gada laikā tika veidotas arī atsevišķas izstādes kā papildinājums aktivitātei un pasākumam, piemēram, akcijas „Olaīne – bibliotēka – cilvēks” (Zemgales ielā 24) un aktivitātes „Mēle mežgās Olainē” (Kūdras ielā 16) gaitā ikvienam bija iespēja veltīt pilsētai vēlējumu mēlesmežģa formā; rezultāts tika atspoguļots izstādēs. Arī pasākumu „Dižojas Olaīne”, Olaines novada svētku ietvaros, papildināja tematiskā izstāde Olaines bibliotēkā.

Ulbrokas bibliotēkā tiek turpināts 2016.gada iesāktais Stopiņu novada kultūras kanons rakstu zīmēs faktu apkopojums un stāstu izstrāde. Pārskata periodā divas liecības - materiālu kopa par Ulbrokas bibliotēkas jubilejas gadu – vēsturiskās rakstu liecības, bibliotēku vadītāji un publiskā darbība; otra – Stopiņu novada tautastērps – idejas autori, rakstu zīmes.

Pirmo reizi Pierīgas reģiona publisko bibliotēku bibliotekāru novadpētniecības darba semināra „Stopiņu novads Latvijas kultūrtelpā” organizēšana.

Sadarbība novadpētniecības jomā

Reģiona bibliotēkām sadarbības partneri novadpētniecības darbā un materiālu krājuma papildināšanā, informācijas un resursu apzināšanā par pilsētas un novada vēsturi ir vietējās novada institūcijas, organizācijas, skolas, skolotāji, vietējie iedzīvotāji.

Bibliotēkām izveidojusies veiksmīga sadarbība ar vietējiem muzejiem, piemēram, Baldones muzejs rīkoja pasākumu Baldones Sanatorijai 220, kurā piedalījās arī Baldones novada bibliotēka un izmantoja savus Novadpētniecības materiālus, lai informētu iedzīvotājus par materiālu klāstu. Tika izveidota fotoizstāde, uz projektora varēja aplūkot fotogrāfijas no aizgājušajiem laikiem.

Baložu pilsētas bibliotēka novadpētniecības jomā sadarbojas ar SIA Pindstrup Latvia, dzelzceļa entuziastu biedrību „Bānīša draugu klubs”, LNB, Ķekavas novadpētniecības muzeju, Baložu vidusskolu. Kopā ar SIA Pindstrup Latvia un dzelzceļa entuziastu biedrības „Bānīša draugu klubs” pārstāvjiem 2017.gadā tika organizēta ekskursija bijušajiem Baložu kūdras rūpnīcas darbiniekiem un citiem interesentiem uz tagadējo kūdras pārstrādes uzņēmumu Baložos SIA Pindstrup Latvia.

Jauninājumi novadpētniecības darbā

Atrast laiku definēt sava novada vērtības un pētniecisko pieredzi ir ne tikai bibliotekāru attieksmes un atbildības jautājums, bet galvenokārt novada kultūras institūciju sadarbības redzējums kopumā. Tas ir nemitīgs ceļš laikā. Pārdomu, piederības un sajūtu lēmums tieši tad, kad nejutamies tik stipri, skaisti un vareni, bet gan tad, kad trauslums un robeža starp būt un nebūt liekas jaušama. Tieši tad lietām ir jāpalīdz parādīties un atklāties jaunā kvalitātē.

Sējas novada bibliotēkas vadītāja sākot ar 2017.gada septembri, reizi mēnesī veido interviju ciklu ar Sējas novadā dzīvojošiem, ievērojamiem, godājamiem un interesantiem cilvēkiem, kas devuši ieguldījumu novada attīstībā un izaugsmē. Interviju materiāli tiek publicēti informatīvajā izdevumā „Sējas Novada Ziņas”.

Sējas novada Pabažu bibliotēkas vadītāja 2017. gada pavasarī aktīvi iesaistījās fotoalbuma veidošanā par godu Latvijas simtgadei. Albumā būs aptvertas visas sētas Sējas novadā.

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēka sadarbībā ar tūrisma aģentūras „Impro” organizē vienas dienas ceļojums Stopiņu novadā kopā ar Janīnu Kursīti, kas iekļauj kultūras kanona vērtību un personību kopumu, tika novadītas divām interesentu grupām.

Novadpētniecības darba problēmas un to risinājumi

Digitālo resursu veidošanai nepieciešama rūpīga materiālu atlase un izvērtēšana, paredzot tālāku novadpētniecības nozīmību un vērtību ilgam laika posmam, kā arī nepieciešamas papildināt zināšanas un prasmes, lai digitalizācijas darbs būtu kvalitatīvs.

Patlaban ir sarežģīta meklēšana BIS Alise Novadpētniecības datubāzē, jo Webpac katalogā tā neparādās kā atsevišķa sadaļa, kas neveicina lietotājiem tās izmantošanu un popularitāti.

Bibliotekāri, lai padziļinātu savas zināšanas par novadpētniecības darbu, regulāri apmeklē ar novadpētniecību saistītos seminārus un konferences. Apmeklējot šādus pasākumus tika secināts, ka bibliotēkas uzdevums ir sniegt informāciju apmeklētājiem par to, kur un

kādos avotos un resursos, t.sk. interneta resursos var meklēt informāciju par novada vēsturi, par ievērojamiem novadniekiem.

Jāiesaista iedzīvotāji un bibliotēkas lietotāji, veidojot novada hroniku vai dokumentu vākšana par noteiktu notikumu, laika posmu utt., jo patlaban tam netiek pievērsta pietiekama uzmanība.

Galvenie secinājumi pārskata periodā, nākotnes prognozes, vajadzības

Vadoties no „Pierīgas novadu bibliotēku koncepcija (2015-2020)” formulētajiem ieteikumiem darbam ar Novadpētniecības datubāzi, ir panākta zināma ierakstu vienveidība Pierīgas reģiona virtuālajā katalogā.

Turpmāk vairāk jāstrādā pie novadpētniecības popularizēšanas pasākumiem un publicitātes vietējā laikrakstā un novada tīmekļa vietnē, kā arī sadarbības ar atmiņu institūcijām, kā arī jāmeklē jaunas darbības iespējas ar novada iedzīvotājiem un vietējiem novadpētniecības entuziastiem.

Tuvākās nākotnes izaicinājumi ir aktīvi turpināt darbu pie novadpētniecības materiālu krājumā esošo dokumentu aprakstu veidošanas BIS Alise datubāzē „Novads”, novadpētniecības darba un tā rezultātu popularizēšana. Nepieciešams rast risinājumu novadpētniecības materiālu izmantošanas uzskaitēi.

Jāturpina pakāpeniska Pierīgas reģiona bibliotēku iesaiste novadpētniecības datubāzes veidošanā un papildināšanā. Turpinot sadarbību, apmācības un konsultācijas, attīstīt novadpētniecības darba kvalitāti Pierīgas reģionā.

Veidojot novadpētniecības materiālu analītikas aprakstus, svarīgi ir veidot kvalitatīvu autoritatīvo ierakstu datubāzi personām, institūcijām un ģeogrāfiskiem objektiem, kā arī lietot lokālos atslēgvārdus, tādā veidā nodrošinot pēc iespējas pilnīgāku un kvalitatīvāku novadpētniecības datubāzes izmantošanu.

Turpmāk – darbs pie drukāto materiālu aprakstīšanas, kā nākamās paredzot video, audiovizuālos un attēlu novadpētniecības materiālus.

9. Projekti

Tabula “Projektu apkopojums”

Projekta nosaukums	Finansētājs	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (īss kopsavilkums)	Atbalstīts/ neatbalstīts
Ādažu novada bibliotēka kā sadarbības partneris „Vietējās sabiedrības veselības veicinošas aktivitātes Ādažu novadā 2017-2019”	Ādažu novada dome un Centrālā finanšu un līgumu aģentūras līdzfinansējums	114336 EUR	Sabiedrības veselības pamatnostādnes veselības veicināšanā Ādažu novada iedzīvotājiem, it īpaši sociālās atstumtības un nabadzības riska pakļautajām iedzīvotāju grupām.	Atbalstīts
Baložu pilsētas bibliotēka „Grāmatu starts”	LNB Atbalsta biedrība, Baložu kultūras centrs	375 EUR 250EUR	Ģimenes pasākuma laikā iesaista lasīšanā, piedāvā radošas un attīstošas nodarbības. Katram mazajam dalībniekam tiek dāvināts īpaši veidots „Grāmatu starta” pūču komplektiņš – mugursoma, lasāmgrāmata, mīļlietiņa un noderīgs materiāls vecākiem par lasīšanu. „Grāmatu starts” rosina, lai arī turpmāk bibliotēku durvis visjaunākajiem lasītājiem ir atvērtas.	Atbalstīts

Baložu pilsētas bibliotēka „Spēles un rotaļas bibliotēkas grāmatu vidē - lasīšanas veicināšanas instruments”	Ķekavas novada fonda	350 EUR	Pārskata periodā tika realizēts atbalstu guvušais Ķekavas novada fonda konkursa „Savam novadam” projekts „Spēles un rotaļas bibliotēkas grāmatu vidē - lasīšanas veicināšanas instruments” iegūtās galda spēles un attīstošās rotaļlietas.	Atbalstīts un realizēts
Daugmales pagasta bibliotēka „Teritorijas labiekārtošana un ierakumu restaurācija Nāves salā”	Biedrība „Daugavas Savienība”; līdzfinansētājs – Ķekavas novada pašvaldība	605,00 EUR	Gada garumā veikti vairāki labiekārtošanas darbi un regulāras sakopšanas talkas Nāves salā. Sadarbībā ar Latvijas nacionālajiem bruņotajiem spēkiem veiktas ierakumu restaurācijas. Novadītas 2 izglītojošas ekskursijas.	Atbalstīts
Mālpils novada bibliotēka kā sadarbības partneris „Sociālā iekļaušanās caur digitālo prasmju apguvi un starppaaudžu mācīšanos (SINDI)”	Mālpils pašvaldība		ES finansētā Erasmus+ programmas projekts „Sociālā iekļaušanās caur digitālo prasmju apguvi un starppaaudžu mācīšanos (SINDI)”. Bibliotēkas telpās notika senioru apmācība un bibliotēkas dalībnieki palīdzēja apmācības īstenošanā.	Atbalstīts
Olaines bibliotēka kā sadarbības partneris „Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs”	Olaines novada pašvaldība		Bibliotēka no jūlija sākuma līdz augusta beigām kā partneris piedalījās Nodarbinātības valsts aģentūras organizētajā un Olaines novada pašvaldības atbalstītajā pasākumā „Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs”. Bibliotēkas darbinieku uzraudzībā dažādus uzdevumus veica 12 skolēni.	Atbalstīts
Saulkrastu novada bibliotēka „Lasītava krustojumā”	VKKF	1000 EUR (VKKF)	Projekta mērķis ir kopā ar grāmatu autoriem popularizēt latviešu oriģinālliteratūru bērniem un jauniešiem, piesaistot mērķauditorijas uzmanību bērnu literatūrai, lasīšanai, kā arī veicināt viņu lasītprasmi un interesi par iespieddarbiem.	Atbalstīts
Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēka „šis rudens mūs par atmiņu krustcelēm padarījis” P.Brūveris	Stopiņu novada dome	450,00 EUR	Klausītājs ir iepazīstināts ar Pētera Brūvera paveikto dzejas un atdzejojumu laukā. Izcelti Baltu vienotības dienas vēsturiskie notikumi. Radīta interese par latviešu un lietuviešu rakstniecības pārstāvjiem. Ir kopta literatūras gaume, prasmes un intereses novada personību izpētē.	Atbalstīts – dalībnieku skaits 87

10. Publicitāte

Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Reģiona bibliotēkas regulāri strādā pie bibliotēku tēla popularizēšanas un sabiedrības informēšanas par bibliotēku pakalpojumiem un organizētajiem pasākumiem. Sabiedrības informēšana par bibliotēkas darbības funkcijām, pakalpojumiem ir sistemātisks darbības atainojums arī sava novada informatīvajā izdevumā. Informācija par bibliotēku tiek ievietota gan internetā, gan afišu veidā uz ziņojumu dēļiem. Atsevišķiem pasākumiem tiek veidoti speciāli ielūgumi un sagatavotas nelielas informācijas – „skrejlapīņas”, ko piedāvā ikvienam lasītājam. Tās ir ērti ielikt kabatā, makā vai grāmatā, un labi noder kā atgādinājums par konkrēto pasākumu.

Bibliotēkas aktīvi iesaistās arī sava novada / pagasta pasākumos un tā ir svarīga kultūras dzīves sastāvdaļa. Tām ir sava loma novada ikdienā un dažādās sabiedriskajās norisēs, vēšot savu darbu uz to, lai veicinātu piederības izjūtu Latvijas un sava novada kultūras telpai, kā arī sekmēt līdzvērtīgus dzīves apstākļus visiem novadā dzīvojošiem, piedāvājot kvalitatīvu komunikāciju un publiskos pakalpojumus, būt par atbalstu radošumam un zināšanu apguvei.

Bibliotēkas tēla veidošana notiek arī ikdienas darbā, komunicējot ar lietotājiem, nodrošinot viņiem sniegtos pakalpojumus, organizējot dažādas radošas aktivitātes. Vietējā sabiedrība tiek informēta par bibliotēkas funkcijām, pasākumiem, grāmatu iepirkumiem u.c.

Bibliotēkas informācija tīmeklī

- ✓ bibliotēkas tīmekļa vietne (mājaslapa)

Salaspils novada bibliotēkas mājaslapa www.biblioteka.salaspils.lv, kurā regulāri tiek atspoguļotas Salaspils novada bibliotēkas un Pierīgas reģiona bibliotēku aktualitātes, kā arī pēc nepieciešamības papildināta informācija bibliotēkas mājaslapas sadaļās.

Mājaslapa izveidota arī Saulkrastu novada bibliotēkai, kura tīmekļa vietnē www.saulkrastubiblioteka.lv sistemātiski aktualizē informāciju par dažādiem bibliotēkārā darba aspektiem.

Pārējās reģiona bibliotēkas izmanto iespēju informāciju izvietot pašvaldības mājaslapā, atsevišķā sadaļā par bibliotēku

- ✓ sociālie tīkli

Arvien vairāk bibliotēku aktīvi strādā sociālos tīklos, piem., 2017.gadā profilus sociālajā tīklā Facebook izveidojušas Garkalnes novada bibliotēka, Garkalnes novada Upesciema Tautas bibliotēka, Mālpils novada bibliotēka, Siguldas novada bibliotēka un Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēka.

Ādažu bibliotēka, Ropažu novada bibliotēka un Saulkrastu novada bibliotēka ņem vērā sociālo tīklu nozīmību un arī aktīvi darbojas www.facebook.com izveidotajos bibliotēku kontos. Ādažu bibliotēka informāciju ievieto arī <https://twitter.com/Adazubiblioteka>.

Baložu pilsētas bibliotēkai ir izveidots savs profils sociālajos tīklos: <http://www.draugiem.lv/balozubiblioteka/>, <https://www.facebook.com/balozubibl/timeline>. Te atrodama bibliotēkas aktuālā un kontaktinformācija. Informācijai sociālajos tīklos ir ļoti augsts skatījumu rādītājs. Pamatinformācija par Bibliotēku un aktualitātes tiek atjaunotas arī bibliotēku portālā <http://www.biblioteka.lv/libraries/balozu-pilsetas-biblioteka/default.aspx>. Portālā ir saite uz bibliotēkas mājaslapu.

Pateicoties aktualitāšu izvietojumam tieši sociālajā tīklā facebook.com, bibliotēka ir uzrunājusi un ieinteresējusi jaunos, līdz šim bibliotēku neapmeklējušos lietotājus. Uz bibliotēkas pasākumiem, īpaši ikmēneša „Ķīparu piparu rīta stundām” ir ieradušies jauni cilvēki.

Siguldas novada bibliotēkai ir savs **twitter** konts: twitter.com/Siguldas_biblio. Tajā popularizētas bibliotēkas aktivitātes: lasītveicināšanas pasākumus, izstādes un grāmatu jaunumi, kā arī operatīvi ievietotas ziņas par aktualitātēm, kopumā ievietotas 115 tvīti jeb ziņas. Gadā laikā bijuši nepilni 1809 apmeklējumu, 197 sekotāji. Vidēji mēnesī profils apmeklēts 150 reizes.

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēka aktivitātes atspoguļojas sociālajos tīklos Facebook, Twitter (lietotājvārds - Ulbrokas bibliotēka) un Youtube kanālā (lietotājvārds - Ulbrokas bibliotēka). Lai gan tīmekļa vietnē Twitter.com informācija tiek ievietota daudz īsākā formātā, tomēr tai ir pietiekoši liels sekotāju skaits – 217. Tīmekļa vietnē Youtube tiek ievietoti bibliotēkas un ar bibliotēku saistītie videoklipi, kas vēsta par Dzejas dienu pasākumiem, Stopiņu māju stāstiem un citiem pasākumiem, kuros piedalās vai kurus organizē bibliotēka.

✓ citas tīmekļa vietnes

Bibliotēkas savā pamatdarbībā orientējas uz vietējo iedzīvotāju interešu apmierināšanu, tādēļ informācija par bibliotēku pirmkārt atrodama pašvaldības mājaslapā sadaļā Kultūra. Regulāri tiek sekots līdzi, lai ievietotā informācija vienmēr būtu aktuāla un korekta.

Darbā ar sabiedrību, lai nodrošinātu informācijas pieejamību tīmeklī, bibliotēkas izmanto Latvijas Bibliotēku portāla www.biblioteka.lv platformu, kurā regulāri un sistemātiski publicē aktuālu informāciju par darba laika izmaiņām, pasākumiem – afišas un atskatus uz pasākumiem, tematiskajām izstādēm, grāmatu jaunumiem bibliotēkā u.tml. Sabiedrības informēšanai tiešsaistē Olaines bibliotēka, Saulkrastu novada bibliotēka, Siguldas novada bibliotēka un Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēka aktīvi izmanto tieši Latvijas Bibliotēku portāla platformas vietni.

Veiksmīgākie bibliotēku popularizējošie pasākumi

Veiksmes stāsts ir bibliotēku darbinieku pārskata periodā padarītais – ieguldītais darbs un gūtās atsauksmes. Tas veido ķēdes reakciju – mudina un motivē radoši darboties – organizēt pasākumus, tematiskās izstādes un aktivitātes, sadarboties; mudina pilnveidot darbu tur, kur tas nepieciešams, uzlabot un paplašināt komunikācijas formas un kanālus.

Babītes novada pašvaldības bibliotēka

➤ Literāri muzikāla kompozīcija „Mūsu vēstures cildenās lappuses” - Patriotu nedēļas ietvaros jauni, līdz šim noklusēti fakti par izcilākajiem valstsvīriem – K. Ulmani, Z.A. Meierovicu u.c. Ar rakstnieka Jāņa Ūdra un pianistes Ingūnas Grīnbergas piedalīšanos.

➤ Gleznotāja, grafiķa, karikatūrista Daiņa Breikša personālizstādes atklāšana- mākslinieku un viņa viesus ar muzikāliem klavieru, ģitāras un kokles skaņdarbiem priecēja Babītes mūzikas skolas audzēknes.

➤ Latvijas simtgadei veltītā izstāžu cikla „Latvijai-100” 2.izstādes „LATVIJAS ETNOGRĀFIJA” atklāšanas pasākumu ar muzikāliem sveicieniem kuplināja sieviešu koris „Daugavas Vanadzis”. Atklāšanas laikā notika dalībnieku apgleznoto apģērbu skate ar vadītājas komentāriem. Interesentiem bija iespēja aptaustīt tērpus un uzdot interesējošus jautājumus. Vadītāja V.Jansone demonstrēja savas veidotās rotas no koka un dzintara.

Krimuldas novada bibliotēka – kad septembra vakarā tika atklāta renovētā domes ēkas fasāde, kurā atrodas arī Krimuldas bibliotēka, apmeklētājiem tika uzdots netradicionāls uzdevums - apmeklēt 9 pieturas, kas simbolizē 9 *ābolīšus* novada ģerbonī. Bibliotēkā – Lasīšanas pietura. Bibliotēkas telpās varēja iepazīties ar novadnieces Māras Ozolas aizraujošajām grāmatām, tikties ar autori un iedvesmoties no I.Ziedoņa darbiem, kas iespējams tapuši tepat dzejnieka vasarnīcā Murjāņos, kā arī ar rakstāmmašīnu uzrakstīt novēlējumu novadam. Rakstīšana ar rakstāmmašīnu pavadīja jautri smieklī un komentāri, kļūdoties tika meklēts ierastais Delete

taustiņš. Jāsaka, ka arī pārējo pieturu apmeklējumi bija saistoši un interesanti, kaut kas jauns un interesants.

Mālpils novada bibliotēkā viens no pārskata perioda interesantākajiem pasākumiem notika aprīlī - „Tālais ceļš uz Pita salu”, kur mālpilieši - pasaules apceļotāji ar velosipēdiem dalījās savos piedzīvojumos. Pasākumu apmeklēja ļoti daudz jauniešu, jo ceļotāji ir viņu vienaudži un lielākajai daļai arī skolasbiedri.

Mārupes novada Domes Mazcenas bibliotēkai kā īpašs veiksmes stāsts popularitātes veicināšanā jāizceļ Grāmatu maiņas punkta „Lasītājs lasītājam” izveide un aktivitātes, kas tapa sadarbībā ar Mārupes jauniešiem. Pirmais maiņas punkts tika izveidots Mārupes novada rīkotā pasākuma „Balto galdautu svētku” ietvaros. Nākamās grāmatu maiņu galdus arī tika organizēti Mārupes novada Kultūras nama rīkoto pasākumu ietvaros. Pasākums izraisīja lielu iedzīvotāju interesi un atsaucību, kā arī veicināja bibliotēkas publicitāti un sabiedrības ieinteresētību par bibliotēkas darbu un pakalpojumiem.

Olaines bibliotēka pārskata periodā kā veiksmes stāstus atzīmē:

➤ Olaines pilsētas 50 gadu jubilejas aktivitātes un izstādes, kas piesaistīja ne tikai pastāvīgo Bibliotēkas apmeklētāju un lietotāju uzmanību, bet arī pilsētas iedzīvotājus, skolotājus un skolēnus. Bibliotēka piedāvāja *tematisko izstāžu ciklu „Olaines raksts”*, atsevišķas izstādes pilsētas svētku mēnesī un novada svētku ietvaros – *„Dižojas Olaine”* - pasākums par Olaines novada vizuālo identitāti un ar to saistītiem pašvaldības veidotiem suvenīriem . Kā arī pasākumi un aktivitātes visu vecumu Bibliotēkas apmeklētājiem un lietotājiem, uzsvāru liekot uz valodu: grāmatzīmes Olainei ar vēlējumu – mēlesmežģi *akcijā „Olaine – bibliotēka – cilvēks”*; *aktivitāte – vārdu spēle „Mēle mežģās Olainē”*, kuras ietvaros ikviens bija aicināts uz īpašām sagatavēm uzrakstīt savu izdomātu mēlesmežģi par vai saistītu ar Olaini.

Bibliotēkas organizētie pasākumi un aktivitātes, izstādes sabiedrības informācijas telpā rezonē plašāk, ja ir cieši saistītas ar vietējā kopienā aktuāliem notikumiem (pilsētas svētkiem, tās vēsturi un dibināšanu), to norises laiks ir ilgāks kā dažas nedēļas, kā arī ja šo aktivitāšu un pasākumu forma ir interaktīva, vizuāli spilgta, dinamiska.

➤ Tāpat pozitīvu publicitāti veidoja *Dzejas dienu 2017* ietvaros organizētie pasākumi Olaines bibliotēkā un tās bērnu literatūras nodaļā – „Dzejas ekspresī Inga Pizāne” un „Mazās Dzejas dienas”.

Dzejas ekspresī viesojās jaunā latviešu dzejniece un dzejoļu krājuma „Tu neesi sniegs” autore Inga Pizāne ar dzejas priekšlasījumiem un atbildēm uz klātesošo jautājumiem. Pasākums noritēja liriskās noskaņās, dzejniece sarunās, dalījās ar savu pieredzi un „dzejnieces ceļu”, kas aktuālāks bija jaunākajiem pasākuma dalībniekiem – vidusskolas skolēniem. Dzejnieci izdevās pārsteigt ar momentizstādi „Inga Pizāne lasa...”, kurā bija izliktas viņas minētās grāmatas tiešsaistē un intervijās.

➤ Savukārt bibliotēkas bērnu literatūras nodaļā *pasākumā „Mazās dzejas dienas”* pulcējās Olaines 1.vidusskolas 4.b klases skolēni un interesenti, lai līdzdarbotos dzejas uzvedumā „Labā gaisma” skolotājas S.Silāres vadībā. Pasākums izvērtās aizraujošs un ar negaidītiem pārsteigumiem, ko bija sagādājuši paši pasākuma apmeklētāji – skolēni, kuri vasaras brīvdienā laikā apgūtos dzejoļus deklamēja viens otram un citiem pasākuma apmeklētājiem atraktīvā veidā, kopīgi radot „labo – dzejas – gaismu”.

Sējas novada Pabažu bibliotēkā interesants izvērtās Saimnieču dienas pasākums „Sēnes”, kur jau divas nedēļas iepriekš, interesenti meklēja bibliotēkā kādu jaunu ēdiena recepti saistībā ar sēnēm. Pateicoties pasākumam, bibliotēkā pieteicās jauni lietotāji.

Siguldas novada bibliotēka 2017. gads bijis bagāts ar izstādēm un pasākumiem.

Martā ļoti apmeklēta (~200 bērni) bija **ceļojošā izstāde „Lielas zivis, mazas zivis”** un tās ietvaros interaktīvās nodarbības tika organizētas sadarbībā ar Dabas aizsardzības pārvaldes speciālistiem. Tā sniedza plašu ieskatu par Latvijas jūras piekrastē un saldūdeņos sastopamo zivju populāciju, ļāva uzzināt par šo zivju uzbūvi, vairošanos, ēdienkarti un dzīvesveidu.

20.aprīlī Bibliotēku nedēļā organizēta aktuāla **diskusija „Bibliotēka un sabiedrība: Sadarbība lasītveicināšanas jomā”** ar mērķi rast jaunas idejas un efektīvus sadarbības veidus un formas ar sabiedrības pārstāvjiem, izglītības iestādēm, uzņēmējiem, skolotājiem un citiem interesentiem..

21.aprīlī Bibliotēkā notika **tematiskā pēcpusdienu „Mūsējie garākajā ceļā uz tālāko vietu”**. Stāsti par ekspedīciju uz Pita salu Jaunzēlandē. Bibliotēkā viesojās ekspedīcijas dalībnieki Dainis Pudelis un Ivars Brencis. Kopš 2015.gada oktobra Siguldas novada bibliotēka sadarbībā ar jauniešu vecākiem veidoja interaktīvu izstādi „Mūsējie ceļā uz Pita salu” un sekoja trijiem mūsu jauniešiem – ekspedīcijas dalībnieku gaitām.

Bibliotēka jau otro gadu rīkoja **akciju „Atved savu bērnu uz bibliotēku!”** un 22. aprīlī akcijas laikā vecāki bija aicināti atvest bērnus iepazīt bibliotēku un grāmatu pasauli. Pasākuma ietvaros notika **„Skalās lasīšanas rīts”**. Tāpat apmeklētāji varēja iesaistīties orientēšanās spēlē pa bibliotēku, risināt mīklas, spēlēt galda spēles un darboties radošajās aktivitātēs.

Lasītavā bija sagatavota **izstāde „Skan dzeja daudzās valodās”** veltīta Dzejas dienām, kuru piedāvājam iepazīt vidusskolas klasēm. Pasākumā teatrāli izspēlāti dažus jauno autoru dzejoļi, piemēram, „Kā pasniegt dzeju?”, lasot oriģināldzeju svešvalodās un tās atdzejojumus latviski. Papildu izstādes iepazīšanai piedāvājam klausīties angļu un amerikāņu dzeju angļu valodā, kuru lasīja uz pasākumu uzaicinātais viesis - tulkotājs Jānis Frišvalds.

6.oktobrī bibliotēkā tika atklāta **kaligrāfijas izstāde „Dzimtas koks”**, kura tapusi, noslēdzoties vienam no Siguldas pašvaldības finansētajiem kultūras projektiem – papīrmākslas darbnīcas „Viktora vēstules” organizētajiem kaligrāfijas kursiem, kas notika no jūlija līdz septembrim un kurus vadīja māksliniece Zinaīda Ceske. Izstādē bija aplūkojami deviņu dažādu autoru darbi, katrs atšķirīgs stilistikā un iecerē, taču tos vieno tas, ka katrā darbā atrodama gan kaligrāfijas māksla, gan pētniecība, apkopojot un mākslinieciski vizualizējot materiālu par kādas konkrētas dzimtas koku.

No 23.oktobra līdz 11.novembrim Bibliotēkā bija skatāma un ļoti apmeklēta mākslinieces Zandas Pučes **izstāde „Sveicieni no Siguldas”**. Izstādē bija aplūkojamas Siguldas ainavas digitālās foto kolāžas tehnikā, kuru pamatā ir dažādos laikos tapušas pastkartes un pastmarkas, kā arī Siguldas bērnu un jauniešu konkursā „Mana pastkarte un pastmarka” veidotie darbi. 4.novembrī notika konkursa **„Mana pastkarte un pastmarka”** laureātu apbalvošana un tikšanās ar mākslinieci, izstādes „Sveicieni Siguldai” autori Zandu Puči. Izstādi apmeklēja ievērojams skaits bibliotēkas apmeklētāju, skolu audzēkņu un pilsētas viesu, kopumā 420.

Gada nogalē veidotā filma **„Siguldas novada bibliotēkas stāsts”** lieliski popularizē bibliotēku. Filmā ir gan vēsturisks ieskats, gan ieskats par mūsdienu bibliotēkas darbu, pakalpojumu piedāvājumu un daudzveidību visām lasītāju grupām, ņemot vērā, ka šodien bibliotēka savu darbību organizē atbilstoši ģimenes bibliotēkas modelim, nodrošinot visai ģimenei piemērotu un kvalitatīvu bibliotēkas pakalpojumu pieejamību un daudzveidību, īpaši uzmanību pievēršot uz ģimeni vērstām aktivitātēm.

Novadpētniecības izstāde **„Siguldas novada bibliotēkai – 90”**. Šī izstāde ir bibliotēkas 2017.gada leņums. Tajā ieguldīts liels darbs gada garumā, apkopojot, meklējot,

precizējot informāciju un faktus par Siguldas novada, pirms tam Siguldas pilsētas bibliotēkas izveidošanos un vēsturi.

Ulbroka bibliotēka - publicitāte un informēšana par bibliotēkas darbības funkcijām ir BALTĀ GALDAUTA SVĒTKI Stopiņu novadā. Tēma: **Zināšanu un radošuma bibliotēka** jeb literāras personības dzīvesstāsts.

Dažādu uzdevumu veidā interesents tiek iepazīstināts ar novada dzejnieka un atdzejotāja – **60 gadadienas jubilāra Pētera Brūvera (1957-2011)** paveikto dzejas, tulkojumu, atdzejojumu un dziesmu tekstu vidē. Ar dažiem uzdevumiem Svētkos piedalās arī Ulbrokas bibliotēkas logo jeb atpazīstamības zīme - grāmatu bruņurupucītis. Dalībniekiem pasniegta pateicība - svētku konfektes ar grāmatu bruņurupucīti un kartiņa ar dzejnieka un atdzejotāja Pētera Brūvera dzimtajām mājām „Kalēji”!

Ar publicitātes darbu saistītās problēmas un to risinājumi

Ar katru gadu aktuālāka kļūst komunikācija ar sabiedrību, izmantojot tiešsaistes rīkus – mājaslapa, e-pasts, specializētas elektroniskās saziņas sistēmas – bibliotēku elektroniskais katalogs, sociālie tīkli u.c. Līdz ar to arī paplašinās informācijas lauks – klātienē un tiešsaistē –, kurā jāatspoguļo un jāuztur bibliotēku kā unikālas kultūras un izglītības iestādes tēls. Vairākas reģiona bibliotēkas atzīst, ka 2017.gadā tika pievērsta pastiprināta uzmanība informācijas sagatavošanai, vizuālam tās noformējumam pirms publicēšanas tīmeklī.

Publicitātes veidošanai nepieciešams laiks un resursi, bet bibliotēkās nav speciāli tam paredzēti darbinieki, tādējādi, jo vairāk veic publicitātes pasākumus, tiek atrauts laiks no pamatdarbiem. Šodien bibliotēkas jau ir secinājušas, ka publicitāte ir nepieciešama gan izstādēm, gan pieejamiem resursiem un pasākumiem. Tehnoloģiju laikmets strauji attīstās un bibliotēkai tam jāiet līdzi. Jāpiesaista lasītāji arī plašāk sociālajos tīklos (facebook, instagram, whatsapp u.c. vietnēs).

Izaicinājums ir saglabāt pozitīvu bibliotēkas tēlu mainīgajā sabiedrībā un informācijas pārbagātībā, turpināt mērķtiecīgu sabiedrības informēšanu par bibliotēku unikālajiem pakalpojumiem gan uz vietas bibliotēkās (klātienē), gan tiešsaistes resursos. Uzmanību piesaistoša tēla un vizuāli uztveramas informācijas publicēšana sniedz iespēju arī piesaistīt jaunus apmeklētājus un lietotājus. Turklāt bibliotēkas apmeklētāju un lietotāju skaits ir viens no nozīmīgākajiem bibliotēkas darba statistiskajiem rādītājiem.

Vairākām bibliotēkām lielākās problēmas sagādā telpu šaurība, liedzot izvietot krājumu lietotājiem ērti pieejamu (t.sk. pieeju bibliotēkai un tās krājumam cilvēkiem ar pārvietošanās grūtībām), veidot plašākas lasītāju un interneta lietotāju vietas. Šī telpu šaurība apgrūtina arī bibliotēku, tās pakalpojumu, krājumu, pasākumu un aktivitāšu popularizējošas informācijas izvietojšanu.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Sadarbība ar pašvaldību un pašvaldības institūcijām

Bibliotēkas sadarbība ar pašvaldību, vietējo kopienu un institūcijām palīdz īstenot labvēlīgu uz zināšanām, informācijas un interešu izglītības balstītu pakalpojumu īstenošanu.

Bibliotēkām izveidojusies laba sadarbība ar republikas mēroga nozares iestādēm Kultūras informācijas sistēmu centru, LNB Atbalsta biedrību, LNB Bērnu literatūras centru, Rīgas Centrālo bibliotēku un tās filiālēm, Tieto Latvia, Unesco LNK, reģiona galveno bibliotēku (Salaspils novada bibliotēku), Pierīgas reģiona bibliotēkām un citām radniecīgām partnerinstitūcijām.

Informācijas apmaiņas līmenī laba sadarbība minama arī ar sava novada / pagasta pašvaldības institūcijām – pagasta pārvaldi, pirmsskolas izglītības iestādēm, novada publiskajām un skolu bibliotēkām, Dienas centriem, Pensionāru biedrību, Represēto biedrību, Kultūras namiem, novada muzeju, daudz bērnu ģimeņu biedrību u.c. organizācijām un iestādēm.

Sadarbojoties ar vietējās pašvaldības sociālo dienestu un dienas centru, apzinot informācijas iegūšanas grūtības cilvēkiem ar veselības problēmām un īpašām vajadzībām, kā arī, lai veicinātu jauno māmiņu, bezdarbnieku socializāciju un dzīves kvalitātes pozitīvu ievirzi, piedāvāti bibliotēkas resursi. Invalīdi un lasītāji, kuri dažādu iemeslu dēļ nevar atnākt uz bibliotēku, tiek apkalpoti mājās. Bibliotēkās pamazām krājas pieredze darbam ar sociāli sensitīvās un riska grupās iespējami esošiem cilvēkiem.

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēka - novada publiskās un skolu bibliotēkas īsteno jaunu darba formu profesionālās darbības sadarbībai un pilnveidei – novada bibliotekāru diena „Kalēju” mājas pagalmā - talka un radošais vakars.

Citi sadarbības partneri reģionā un Latvijā, veiktās sadarbības aktivitātes

Babītes novada pašvaldības bibliotēkā viesojās Limbažu un Alojās novadu bibliotēku darbinieki. Bibliotēkas apskate tika iekļauta bibliotekāru sezonas noslēguma – izbraukuma semināra programmā.

Mārupes novada Domes Mazcenas bibliotēkā pieredzes apmaiņā viesojās Saldus un Brocēnu bibliotēku bibliotekāri, Pļaviņu novada bibliotekāri un Rīgas Centrālās bibliotēkas Zemgales filiālbibliotēkas pārstāvji.

Siguldas novada bibliotēkai īpaši veiksmīga sadarbība izveidojusies, kas būtībā ir kā viens no pozitīvākajiem piemēriem kā bibliotēkai jāsadarbojas ar bērnodārzu, ir ar Siguldas novada Jaunrades centra harmoniskās attīstības grupu „Kastanītis”. Sadarbības pamatā notiek kopīgi pasākumi, bērni gatavojas apgūst kādu tēmu, tad nāk uz bibliotēku, kopīgi lasa grāmatu, muzicē, spēlē teātri, veido maskas un iepazīstas ar bibliotekāra stāstījumu par tēmu, grāmatām.

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas sadarbības partneris ir Valkas Centrālās bibliotēkas kolektīvs. Šai sadarbībai ir novadpētniecības raksturs - gan Stopiņu novads, gan Valka Pēteru Brūveri uzskata par savu novadnieku. Viesojoties pie kolēģēm apzināta novadpētniecības darba iestrādes un kolēģi aicināti uz dzejnieka jubilejas/piemiņas pasākumiem Stopiņu novadā.

Pārrobežu sadarbība, starptautiskā sadarbība

Nav veikta.

Bibliotēku interešu aizstāvības darbs

Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēka - Latvijas Nacionālās bibliotēkas Kompetenču attīstības centra Tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmu īstenošanā dažāda līmeņa profesionālo prasmju lekciju kursā bibliotēkas vadītāja D.Brigmane lasa

lekcijas par tēmu Bibliotēkas un informācijas institūcijas vadība. Kursa klausītāji ir profesionālās tālākizglītības un profesionālās pilnveides izglītības programmas publisko, zinātnisko, speciālo un izglītības iestāžu bibliotēku darbinieki no dažādām mērķgrupām.

12. Metodiskais un konsultatīvais darbs

Salaspils novada bibliotēkas veikto metodisko un konsultatīvo darbu skatīt Salaspils novada bibliotēkas atskaites 12.nodaļā.

Arī Baložu pilsētas bibliotēka un Siguldas novada bibliotēka veic pārraudzību pār sava novada publiskajām un skolu bibliotēkām. Bibliotēkas sava novada bibliotēkām veido elektronisko kopkatalogu. Lai sekmētu bibliotēku darba kvalitāti, tās regulāri organizē semināru, apmācības un pieredzes apmaiņas braucienus. *Vairāk skatīt bibliotēku atskaites 12.nodaļā.*

Izmantojot Pierīgas reģiona
bibliotēku atskaites, apkopojā:
Evita Gleizde
galv.bibliotekāre-metodiķe

Inita Siņica
Bērnu un jauniešu apkalpošanas
nodaļas valdītāja

Pielikumi

Pielikums Nr.1 Izdevumi

N.p.k.	Bibliotēka	Izdevumi kopā	Kārtējie izdevumi	t.sk. atalgojums	t.sk. krājuma komplekt.	t.sk. preces un pakalpojumi	t.sk. inform. tehn. pakalpojumi	t.sk. pārējie kārtējie izd.	Kapitālie izdevumi
1.	Salaspils novads	357692	352171	209573	19298	43330	3927	10096	5521
2.	Salaspils novada bibliotēka								
3.	Dienvidu filiālbibliotēka								
4.	Saulkalnes filiālbibliotēka								
4.	Ādažu bibliotēka	75701	74832	36105	4346	23253	380	2656	869
5.	Babītes novads	189429	182136	106051	20716	13828	370	9724	7293
6.	Babītes novada pašvaldības b-ka filiāle Salas pagastā								
7.	Baldones novada bibliotēka	72884	71532	39483	10440	8430	369	2448	1352
8.	Carnikavas novada bibliotēka	43326	43326	23981	7748	4947	0	0	0
9.	Garkalnes novads	64997	64897	33654	8282	9588	723	3562	100
10.	Garkalnes novada bibliotēka	32991	32991	15527	4037	5895	0	3126	0
10.	Upesciema Tautas bibliotēka	32006	31906	18127	4245	3693	723	436	100
11.	Inčukalna novads	104408	96623	49405	18375	10062	7738	2331	7785
12.	Inčukalna novada bibliotēka								
12.	Vangažu pilsētas bibliotēka								
13.	Krimuldas novads	71337	70341	39420	11740	4667	1660	4194	996
14.	Krimuldas bibliotēka	47119	46621	26934	7550	2013	996	3294	498
15.	Inciema bibliotēka								
15.	Turaidas bibliotēka								
16.	Lēdurgas bibliotēka	24218	23720	12486	4190	2654	664	900	498
17.	Atmodas bibliotēka	18139	17641	9726	2572	2393	332	501	498
17.	Atmodas bibliotēka	6079	6079	2760	1618	261	332	399	0
18.	Ķekavas novads	256691	253660	164037	27487	7182	2435	5734	3031
19.	Baložu pilsētas bibliotēka	130313	128648	88135	7592	1243	2435	2677	1665
20.	Ķekavas pagasta bibliotēka	61617	60599	37500	8007	2734	0	1813	1018
21.	Katlakalna bibliotēka	45026	44678	25479	8074	3205	0	1244	348
21.	Daugmales pagasta bibliotēka	19735	19735	12923	3814	0	0	0	0
22.	Mālpils novads	40668	40441	21638	6534	3308	369	1347	227
23.	Mālpils novada bibliotēka	28336	28109	15060	4344	2489	369	527	227
23.	Sidgundas bibliotēka	12332	12332	6578	2190	819	0	820	0
24.	Mārupes novada Mazcenas b-ka	60809	60361	31219	10160	9111	0	887	448
25.	Olaines novads	187140	183894	97358	20025	21946	1107	14488	3246
26.	Olaines bibliotēka	133230	132142	74111	11896	13565	379	9943	1088
27.	Gaišmu bibliotēka	25924	25924	11482	3636	6115	365	1113	0
27.	Jaunolaines bibliotēka	27986	25828	11765	4493	2266	363	3432	2158
28.	Ropažu novads	114742	112490	56842	16286	18450	0	6548	2252
29.	Ropažu novada bibliotēka	96435	94183	46066	12505	17338	0	6398	2252
29.	Zaķumuižas filiālbibliotēka	18307	18307	10776	3781	1112	0	150	0
30.	Saulkrastu novada bibliotēka	81714	77678	41179	7897	9094	490	4715	4036
31.	Sējas novads	42527	42527	17332	6200	9986	1069	2664	0
32.	Sējas novada bibliotēka	16305	16305	6815	2543	4049	369	700	0
33.	Ainavas bibliotēka	13883	13883	6809	1474	1159	350	1964	0
33.	Pabažu bibliotēka	12339	12339	3708	2183	4778	350	0	0
34.	Siguldas novads	191033	186580	106604	23321	13507	3219	7563	4453
35.	Siguldas novada bibliotēka	109929	108535	65890	12086	3904	1883	4403	1394
36.	Siguldas pagasta bibliotēka	17856	16473	8751	3882	540	332	644	1383
37.	Jūdažu bibliotēka	29203	29203	13239	2583	7580	332	1482	0
38.	Mores pagasta bibliotēka	14552	13776	7752	1670	1273	332	334	776
38.	Allažu pagasta bibliotēka	19493	18593	10972	3100	210	340	700	900
39.	Stopiņu novads	95326	94333	56849	7617	8766	738	4082	993
40.	Sauriešu bibliotēka	30532	29539	16871	3084	1861	369	1598	993
40.	Ulbrokas bibliotēka	64794	64794	39978	4533	6905	369	2484	0
	KOPĀ	2050424	2007822	1130730	226472	219455	24594	83039	42602

N.p.k.	Bibliotēka	Ieņēmumi kopā	t.sk. Pašvaldību līdzekļi	no tiem citi ieņēmumu veidi
	Salaspils novads	357692	334817	22875
1.	Salaspils novada bibliotēka			
2.	Dienvidu filiālbibliotēka			
3.	Saulkalnes filiālbibliotēka			
4.	Ādažu novada bibliotēka	75701	75701	0
	Babītes novads	189429	188651	778
5.	Babītes novada pašvaldības b-a			
6.	filiāle Salas pagastā			
7.	Baldones novada bibliotēka	72884	72884	0
8.	Carnikavas novada bibliotēka	43326	42706	620
	Garkalnes novads	64997	64997	0
9.	Garkalnes novada bibliotēka	32991	32991	0
10.	Upesciema Tautas bibliotēka	32006	32006	0
11.	Inčukalna novads	104408	103308	1100
11.	Inčukalna novada bibliotēka			
12.	Vangažu pilsētas bibliotēka			
	Krimuldas novads	71337	71337	0
13.	Krimuldas bibliotēka	47119	47119	0
14.	Inciema bibliotēka			
15.	Turaidas bibliotēka			
16.	Lēdurgas bibliotēka	24218	24218	0
17.	Atmodas bibliotēka	18139	18139	0
		6079	6079	0
	Ķekavas novads	256691	255747	944
18.	Baložu pilsētas bibliotēka	130313	129803	510
19.	Ķekavas pagasta bibliotēka	61617	61429	188
20.	Katlakalna bibliotēka	45026	44780	246
21.	Daugmales pagasta bibliotēka	19735	19735	0
22.	Mālpils novads	40668	40426	242
22.	Mālpils novada bibliotēka	28336	28109	227
23.	Sidgundas bibliotēka	12332	12317	15
24.	Mārupes novada Mazcenas b-a	60809	60332	477
	Olaines novads	187140	187030	110
25.	Olaines bibliotēka	133230	133120	110
26.	Gaismu bibliotēka	25924	25924	0
27.	Jaunolaines bibliotēka	27986	27986	0
	Ropažu novads	114742	114742	0
28.	Ropažu novada bibliotēka	96435	96435	0
29.	Zakumuižas filiālbibliotēka	18307	18307	0
30.	Saulkrastu novada bibliotēka	82489	80431	2058
	Sējas novads	42527	42527	0
31.	Sējas novada bibliotēka	16305	16305	0
32.	Ainavas bibliotēka	13883	13883	0
33.	Pabažu bibliotēka	12339	12339	0
	Siguldas novads	191033	190786	247
34.	Siguldas novada bibliotēka	109929	109772	157
35.	Siguldas pagasta bibliotēka	17856	17820	36
36.	Jūdažu bibliotēka	29203	29187	16
37.	Mores pagasta bibliotēka	14552	14530	22
38.	Allažu pagasta bibliotēka	19493	19477	16
	Stopiņu novads	95326	95198	128
39.	Sauriešu bibliotēka	30532	30476	56
40.	Ulbrokas bibliotēka	64794	64722	72
	KOPĀ	2051199	2021620	29579

Pielikums Nr.3 Krājuma komplektēšana

N.p.k.	Bibliotēka	Krājuma komplektēšanai	t.sk. grāmatām	t.sk. periodiskajiem izdevumiem	t.sk. elektroniskiem dokumentiem	t.sk. citi dokumenti
1.	Salaspils novads Salaspils novada bibliotēka	19298	14249	4801	0	248
2.	Dienvidu filiālbibliotēka					
3.	Saulkalnes filiālbibliotēka					
4.	Ādažu novada bibliotēka	4346	2849	1497	0	0
5.	Babītes novads Babītes novada pašvaldības b-ka filiāle Salas pagastā	20716	17225	3491	0	0
6.						
7.	Baldones novada bibliotēka	10440	8904	1536	0	0
8.	Carnikavas novada bibliotēka	7748	5870	1878	0	0
9.	Garkalnes novads Garkalnes novada bibliotēka	8282	5926	2356	0	0
10.	Upesciema Tautas bibliotēka					
11.	Inčukalna novads Inčukalna novada bibliotēka	18375	15415	2960	0	0
12.	Vangažu pilsētas bibliotēka					
13.	Krimuldas novads Krimuldas bibliotēka	11740	8394	3346	0	0
14.	Inciema bibliotēka					
15.	Turaidas bibliotēka					
16.	Lēdurgas bibliotēka	4190	3195	995	0	0
17.	Atmodas bibliotēka	2572	1900	672	0	0
18.	Ķekavas novads Baložu pilsētas bibliotēka	27487	21581	5906	0	0
19.	Ķekavas pagasta bibliotēka					
20.	Katlakalna bibliotēka					
21.	Daugmales pagasta bibliotēka					
22.	Mālpils novads Mālpils novada bibliotēka	6534	4220	2314	0	0
23.	Sidgundas bibliotēka					
24.	Mārupes novada Mazcenas b-ka	10160	8364	1796	0	0
25.	Olaines novads Olaines bibliotēka	20025	13996	6029	0	0
26.	Gaismu bibliotēka					
27.	Jaunolaines bibliotēka					
28.	Ropažu novads Ropažu novada bibliotēka	16286	8753	7533	0	0
29.	Zaķumuižas filiālbibliotēka					
30.	Saulkrastu novada bibliotēka	7897	6000	1897	0	0
31.	Sējas novads Sējas novada bibliotēka	6200	4557	1643	0	0
32.	Ainavas bibliotēka					
33.	Pabažu bibliotēka					
34.	Siguldas novads Siguldas novada bibliotēka	23321	17755	5086	480	0
35.	Siguldas pagasta bibliotēka					
36.	Jūdažu bibliotēka					
37.	Mores pagasta bibliotēka					
38.	Allažu pagasta bibliotēka					
39.	Stopiņu novads Sauriešu bibliotēka	7617	5693	1909	10	5
40.	Ulbrokas bibliotēka					
	KOPĀ	226472	169751	55978	490	253

Pielikums Nr.4 Bibliotēku izmantošana

N.p.k.	Bibliotēka	Aktīvo lietotāju kopskaits	t.sk. bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	Fizisko apmeklējumu kopskaits	t.sk. pieaugušie	t.sk. bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	Virtuālais apmeklējums	Sociālo tīklu apmeklējums	Izsniegumu skaits	t.sk. grāmatas	no tām bērnu grāmatas	t.sk. seriālizdevumi	t.sk. bērniem un jauniešiem līdz 18 gadiem
1.	Salaspils novads Salaspils novada bibliotēka	3794 3077	1534 1304	40403 33016	25583 20789	14820 12227	21956 21956	0 0	65828 54085	48956 40394	14812 12768	13876 10781	15017 12768
2.	Dienvidu filiālbibliotēka	412	132	4192	2995	1197	0	0	6557	4632	1024	1911	1172
3.	Saulkalnes filiālbibliotēka	305	98	3195	1799	1396	0	0	5186	3930	1020	1184	1077
4.	Ādažu novada bibliotēka	1405	679	16200	9633	6567	2646	2678	27231	17457	5718	9604	5813
5.	Babītes novads Babītes novada pašvaldības b-a	2340 2109	935 861	86675 78898	58880 52615	27795 26283	16896 16896	22987 22987	84832 75494	47466 41484	13312 12215	27491 24135	29072 27933
6.	filiāle Salas pagastā	231	74	7777	6265	1512	0	0	9338	5982	1097	3356	1139
7.	Baldones novada bibliotēka	934	367	10382	7094	3288	2085	565	19265	13293	3041	5909	3095
8.	Carnikavas novada bibliotēka	930	329	24050	16994	7056	1615	972	17222	12455	2608	4760	1516
9.	Garkalnes novads Garkalnes novada bibliotēka	559 249	223 93	5371 1915	3970 1727	1401 188	1261 919	0 0	11368 3200	8172 1685	567 482	3196 1515	1222 248
10.	Upesciema Tautas bibliotēka	310	130	3456	2243	1213	342	0	8168	6487	85	1681	974
11.	Inčukalna novads Inčukalna novada bibliotēka	2652 1708	810 505	40215 22648	32362 19131	7853 3517	2664 1652	2462 2102	42229 28166	28237 18483	4768 2770	13907 9683	4206 2201
12.	Vangažu pilsētas bibliotēka	944	305	17567	13231	4336	1012	360	14063	9754	1998	4224	2005
13.	Krimuldas novads Krimuldas bibliotēka	824 188	250 62	9723 2401	6133 1706	3590 695	221 58	0 0	17069 4215	12141 2531	3045 441	4928 1684	3334 829
14.	Inciema bibliotēka	173	41	1296	1066	230	105	0	3390	2123	242	1267	200
15.	Turaidas bibliotēka	122	8	779	752	27	11	0	1682	599	10	1083	21
16.	Lēdurgas bibliotēka	280	105	4340	2230	2110	47	0	6890	6240	2162	650	2000
17.	Atmodas bibliotēka	61	34	907	379	528	0	0	892	648	190	244	284
18.	Ķekavas novads Baložu pilsētas bibliotēka	3682 1537	1785 739	37603 19264	22458 9172	15145 10092	9873 5296	20133 20048	92867 48982	65457 34518	20222 12696	25514 12747	24474 17269
19.	Ķekavas pagasta bibliotēka	1232	520	10923	7524	3399	2442	0	26589	18286	4595	8135	4257
20.	Katlakalna bibliotēka	725	467	4983	3516	1467	1934	85	13300	10138	2738	3154	2850

21.	Daugmales pagasta bibliotēka	188	59	2433	2246	187	201	0	3996	2515	193	1478	98
	Mālpils novads	745	281	8885	5823	3062	0	26	11619	6446	480	5173	1858
22.	Mālpils novada bibliotēka	647	256	7890	5297	2593	0	26	10442	6206	410	4236	1762
23.	Sidgundas bibliotēka	98	25	995	526	469	0	0	1177	240	70	937	96
24.	Mārupes novada Mazcenas b-a	1809	623	9272	6800	2472	0	0	21340	17110	5181	4185	3337
	Olaines novads	2158	969	35767	26269	9498	9051	377	60102	32206	7383	27883	9368
25.	Olaines bibliotēka	1611	738	24755	17484	7271	8431	0	44575	24780	6308	19782	7257
26.	Gaismu bibliotēka	242	60	6257	5424	833	0	147	9439	3122	649	6317	1066
27.	Jaunolaines bibliotēka	305	171	4755	3361	1394	620	230	6088	4304	426	1784	1045
	Ropažu novads	2042	754	24650	12573	12077	139	2498	26294	14908	5829	11383	4967
28.	Ropažu novada bibliotēka	1490	507	17600	9084	8516	139	2498	17241	9681	2979	7557	2261
29.	Zaķumuižas bibliotēka	552	247	7050	3489	3561	0	0	9053	5227	2850	3826	2706
30.	Saulkrastu novada bibliotēka	1445	500	15998	10631	5367	96	454	26555	15779	343	10776	3868
	Sējas novads	592	215	7035	3781	3254	514	0	9171	4416	1256	4755	1389
31.	Sējas novada bibliotēka	325	99	3106	1735	1371	242	0	4257	2862	586	1395	703
32.	Ainavas bibliotēka	67	26	845	567	278	0	0	636	294	118	342	134
33.	Pabažu bibliotēka	200	90	3084	1479	1605	272	0	4278	1260	552	3018	552
	Siguldas novads	3026	1102	35326	25037	10289	1230	2476	79754	48474	10182	31055	14936
34.	Siguldas novada bibliotēka	2005	757	22875	16417	6458	927	1909	55525	36527	8528	18837	13056
35.	Siguldas pagasta bibliotēka	421	113	3489	2528	961	250	567	11983	5442	788	6541	941
36.	Jūdažu bibliotēka	177	53	2519	1902	617	0	0	4036	1934	240	2102	373
37.	Mores pagasta bibliotēka	153	93	4202	2566	1636	7	0	2712	1486	308	1162	266
38.	Allažu pagasta bibliotēka	270	86	2241	1624	617	46	0	5498	3085	318	2413	300
	Stopiņu novads	1088	424	11494	7810	3684	10222	2448	19976	14529	4606	5307	3436
39.	Sauriešu bibliotēka	377	134	4834	3302	1532	1296	0	8673	6036	1761	2567	1137
40.	Ulbrokas bibliotēka	711	290	6660	4508	2152	8926	2448	11303	8493	2845	2740	2299
	KOPĀ	30025	11780	419049	3E+05	137218	80469	58076	632722	407502	1E+05	209702	130908

Pielikums Nr.5 SBA

N.p.k.	Bibliotēka	SBA	t.sk. saņemti	t.sk. nosūtīti	Dokumentu elektroniskā piegāde
	Salaspils novads	536	250	286	70
1.	Salaspils novada bibliotēka	343	109	234	70
2.	Dienvidu filiālbibliotēka	40	15	25	0
3.	Saulkalnes filiālbibliotēka	153	126	27	0
4.	Ādažu novada bibliotēka	266	137	129	0
	Babītes novads	19	11	8	0
5.	Babītes novada pašvaldības b-ka	19	11	8	0
6.	filiāle Salas pagastā	0	0	0	0
7.	Baldones novada bibliotēka	8	0	8	0
8.	Carnikavas novada bibliotēka	10	1	9	0
	Garkalnes novads	59	36	23	0
9.	Garkalnes novada bibliotēka	32	20	12	0
10.	Upesciema Tautas bibliotēka	27	16	11	0
	Inčukalna novads	423	67	356	0
11.	Inčukalna novada bibliotēka	303	12	291	0
12.	Vangažu pilsētas bibliotēka	120	55	65	0
	Krimuldas novads	38	19	19	0
13.	Krimuldas bibliotēka	5	2	3	0
14.	Inciema bibliotēka	4	2	2	0
15.	Turaidas bibliotēka	0	0	0	0
16.	Lēdurgas bibliotēka	15	8	7	0
17.	Atmodas bibliotēka	14	7	7	0
	Ķekavas novads	467	241	226	0
18.	Baložu pilsētas bibliotēka	200	111	89	0
19.	Ķekavas pagasta bibliotēka	134	92	42	0
20.	Katlakalna bibliotēka	102	32	70	0
21.	Daugmales pagasta bibliotēka	31	6	25	0
	Mālpils novads	10	9	1	0
22.	Mālpils novada bibliotēka	10	9	1	0
23.	Sidgundas bibliotēka	0	0	0	0
24.	Mārupes novada Mazcenas b-ka	1	0	1	0
	Olaines novads	28	14	14	4
25.	Olaines bibliotēka	11	7	4	4
26.	Gaismu bibliotēka	9	2	7	0
27.	Jaunolaines bibliotēka	8	5	3	0
	Ropažu novads	82	62	20	0
28.	Ropažu novada bibliotēka	36	34	2	0
29.	Zaķumuižas filiālbibliotēka	46	28	18	0
30.	Saulkrastu novada bibliotēka	191	71	120	146
	Sējas novads	50	27	23	0
31.	Sējas novada bibliotēka	13	8	5	0
32.	Ainavas bibliotēka	22	14	8	0
33.	Pabažu bibliotēka	15	5	10	0
	Siguldas novads	124	96	28	73
34.	Siguldas novada bibliotēka	17	17	0	18
35.	Siguldas pagasta bibliotēka	36	32	4	55
36.	Jūdažu bibliotēka	0	0	0	0
37.	Mores pagasta bibliotēka	20	20	0	0
38.	Allažu pagasta bibliotēka	51	27	24	0
	Stopiņu novads	328	222	106	4
39.	Sauriešu bibliotēka	226	206	20	2
40.	Ulbrokas bibliotēka	102	16	86	2
	KOPĀ	2640	1263	1377	297

Pielikums Nr.6 Bibliotēku krājumi

N.p.k.	Bibliotēka	Jaunieguvumi	Izslēgtie dokumenti	t.sk. grāmatas	Krājums pārskata perioda beigās	t.sk. gramatas	t.sk. seriālizdevumi
	Salaspils novads	5455	3104	1990	83381	65755	16793
1.	Salaspils novada bibliotēka	3521	1545	1276	64615	49416	14481
2.	Dienvidu filiālbibliotēka	808	748	307	9932	8902	977
3.	Saulkalnes filiālbibliotēka	1126	811	407	8834	7437	1335
4.	Ādažu novada bibliotēka	2942	506	66	17672	14858	2758
	Babītes novads	8185	5300	589	39288	33313	5931
5.	Babītes novada pašvaldības b-ka	7256	4204	267	30989	25415	5540
6.	filiāle Salas pagastā	929	1096	322	8299	7898	391
7.	Baldones novada bibliotēka	1894	1346	756	19855	16878	2905
8.	Carnikavas novada bibliotēka	1577	431	104	13475	10218	3190
	Garkalnes novads	1663	1144	69	12860	11066	1775
9.	Garkalnes novada bibliotēka	814	448	69	8061	6668	1392
10.	Upesciema Tautas bibliotēka	849	696	0	4799	4398	383
	Inčukalna novads	3579	3608	2255	35487	33858	1448
11.	Inčukalna novada bibliotēka	1799	1861	1086	18826	18752	0
12.	Vangažu pilsētas bibliotēka	1780	1747	1169	16661	15106	1448
	Krimuldas novads	2785	1912	1461	29346	25895	3424
13.	Krimuldas bibliotēka	579	1234	1134	8197	7564	631
14.	Inciema bibliotēka	564	674	324	6273	5149	1120
15.	Turaidas bibliotēka	768	4	3	5931	4773	1157
16.	Lēdurgas bibliotēka	523	0	0	5853	5537	306
17.	Atmodas bibliotēka	351	0	0	3092	2872	210
	Ķekavas novads	5617	4177	2174	69296	56038	12764
18.	Baložu pilsētas bibliotēka	1950	2037	930	32934	27891	4868
19.	Ķekavas pagasta bibliotēka	1450	1166	668	13686	10946	2445
20.	Katlakalna bibliotēka	1402	514	116	14503	11715	2775
21.	Daugmales pagasta bibliotēka	815	460	460	8173	5486	2676
	Mālpils novads	1535	1786	784	15914	12911	3003
22.	Mālpils novada bibliotēka	896	1012	507	11370	8786	2584
23.	Sidgundas bibliotēka	639	774	277	4544	4125	419
24.	Mārupes novada Mazcenas b-ka	1783	1336	286	15168	13428	1709
	Olaines novads	4068	3141	2214	52132	41395	10643
25.	Olaines bibliotēka	2100	1322	1322	33672	24826	8755
26.	Gaismu bibliotēka	937	759	546	8278	7044	1231
27.	Jaunolaines bibliotēka	1031	1060	346	10182	9525	657
	Ropažu novads	3453	8078	155	23520	18807	4619
28.	Ropažu novada bibliotēka	2368	2240	155	17268	13556	3618
29.	Zakumuižas filiālbibliotēka	1085	5838	0	6252	5251	1001
30.	Saulkrastu novada bibliotēka	1970	1670	525	17490	14462	2972
	Sējas novads	1659	1673	927	23140	19031	4083
31.	Sējas novada bibliotēka	582	0	0	13577	10292	3274
32.	Ainavas bibliotēka	272	235	109	4368	4190	172
33.	Pabažu bibliotēka	805	1438	818	5195	4549	637
	Siguldas novads	5034	4652	543	54745	49522	4844
34.	Siguldas novada bibliotēka	2159	2070	493	30490	27775	2478
35.	Siguldas pagasta bibliotēka	850	607	50	7987	6513	1407
36.	Jūdažu bibliotēka	715	674	0	5406	4791	586
37.	Mores pagasta bibliotēka	584	448	0	3949	3936	0
38.	Allažu pagasta bibliotēka	726	853	0	6913	6507	373
	Stopiņu novads	1880	1388	954	22194	18045	3981
39.	Sauriešu bibliotēka	954	882	448	8570	6890	1635
40.	Ulbrokas bibliotēka	926	506	506	13624	11155	2346
	KOPĀ	55079	45252	15852	544963	455480	86842

Pielikums Nr.7 Jaunieguvumi

N.p.k.	Bibliotēka	Jaunieguvumi	grāmatas	seriālizdevumi	audioviz. dok.	kartogrāfiskie izd.	nošu dok.	attēlizdevumi	pārējie dok.	elektron. dok.
1.	Salaspils novads	5455	3341	2062	44	1	6	0	1	0
	Salaspils novada bibliotēka	3521	2152	1323	38	1	6	0	1	0
2.	Dienvidu filiālbibliotēka	808	456	349	3	0	0	0	0	0
3.	Saulkalnes filiālbibliotēka	1126	733	390	3	0	0	0	0	0
4.	Ādažu novada bibliotēka	2942	2109	826	2	2	1	2	0	0
5.	Babītes novads	8185	2254	5931	0	0	0	0	0	0
	Babītes novada pašvaldības b-a filiāle Salas pagastā	7256	1716	5540	0	0	0	0	0	0
6.		929	538	391	0	0	0	0	0	0
7.	Baldones novada bibliotēka	1894	954	938	0	1	1	0	0	0
8.	Carnikavas novada bibliotēka	1577	766	808	0	0	2	1	0	0
9.	Garkalnes novads	1663	604	1058	0	1	0	0	0	0
	Garkalnes novada bibliotēka	814	279	534	0	1	0	0	0	0
10.	Upesciema Tautas bibliotēka	849	325	524	0	0	0	0	0	0
11.	Inčukalna novads	3579	2000	1575	4	0	0	0	0	0
	Inčukalna novada bibliotēka	1799	1020	775	4	0	0	0	0	0
12.	Vangažu pilsētas bibliotēka	1780	980	800	0	0	0	0	0	0
13.	Krimuldas novads	2785	877	1908	0	0	0	0	0	0
	Krimuldas bibliotēka	579	198	381	0	0	0	0	0	0
14.	Inciema bibliotēka	564	170	394	0	0	0	0	0	0
15.	Turaidas bibliotēka	768	151	617	0	0	0	0	0	0
16.	Lēdurgas bibliotēka	523	217	306	0	0	0	0	0	0
17.	Atmodas bibliotēka	351	141	210	0	0	0	0	0	0
18.	Ķekavas novads	5617	2802	2784	15	6	3	0	7	0
	Baložu pilsētas bibliotēka	1950	967	967	6	2	1	0	7	0
19.	Ķekavas pagasta bibliotēka	1450	757	683	8	2	0	0	0	0
20.	Katlakalna bibliotēka	1402	722	675	1	2	2	0	0	0
21.	Daugmales pagasta bibliotēka	815	356	459	0	0	0	0	0	0
22.	Mālpils novads	1535	478	1057	0	0	0	0	0	0
	Mālpils novada bibliotēka	896	336	560	0	0	0	0	0	0
23.	Sidgundas bibliotēka	639	142	497	0	0	0	0	0	0
24.	Mārupes novada Mazcenas b-a	1783	979	802	2	0	0	0	0	0
25.	Olaines novads	4068	1618	2444	0	1	1	2	0	0
	Olaines bibliotēka	2100	955	1139	0	1	1	2	0	0
26.	Gaismu bibliotēka	937	287	650	0	0	0	0	0	0
27.	Jaunolaines bibliotēka	1031	376	655	0	0	0	0	0	0
28.	Ropažu novads	3453	1090	2363	0	0	0	0	0	0
	Ropažu novada bibliotēka	2368	777	1591	0	0	0	0	0	0
29.	Zaķumuižas filiālbibliotēka	1085	313	772	0	0	0	0	0	0
30.	Saulkrastu novada bibliotēka	1970	1062	895	9	0	0	0	1	3
31.	Sējas novads	1659	502	1155	2	0	0	0	0	0
	Sējas novada bibliotēka	582	188	392	2	0	0	0	0	0
32.	Ainavas bibliotēka	272	146	126	0	0	0	0	0	0
33.	Pabažu bibliotēka	805	168	637	0	0	0	0	0	0
34.	Siguldas novads	5034	2299	2714	13	1	0	1	6	0
	Siguldas novada bibliotēka	2159	1176	962	13	1	0	1	6	0
35.	Siguldas pagasta bibliotēka	850	385	465	0	0	0	0	0	0
36.	Jūdažu bibliotēka	715	259	456	0	0	0	0	0	0
37.	Mores pagasta bibliotēka	584	136	448	0	0	0	0	0	0
38.	Allažu pagasta bibliotēka	726	343	383	0	0	0	0	0	0
39.	Stopiņu novads	1880	939	934	6	0	0	0	1	0
	Sauriešu bibliotēka	954	457	492	4	0	0	0	1	0
40.	Ulbrokas bibliotēka	926	482	442	2	0	0	0	0	0
	KOPĀ	55079	24674	30254	97	13	14	6	16	3

Pielikums Nr.8 Informāciju tehnoloģijas

N.p.k.	Bibliotēka	Datoru kopskaits	t.sk. darbiniekiem	t.sk. lasītājiem	Multifunkc. iekārtas	Printeri	Kopēšanas iekārtas	Skeneri
	Salaspils novads	46	19	27	8	6	0	2
1.	Salaspils novada bibliotēka	39	17	22	5	5	0	2
2.	Dienvidu filiālbibliotēka	4	1	3	1	1	0	0
3.	Saulkalnes filiālbibliotēka	3	1	2	2	0	0	0
4.	Ādažu novada bibliotēka	9	3	6	2	2	0	0
	Babītes novads	23	9	14	9	0	1	1
5.	Babītes novada pašvaldības b-ka filiāle Salas pagastā	17	8	9	7	0	1	1
6.		6	1	5	2	0	0	0
7.	Baldones novada bibliotēka	10	5	5	3	2	0	0
8.	Carnikavas novada bibliotēka	9	3	6	1	0	0	0
	Garkalnes novads	9	2	7	3	0	0	0
9.	Garkalnes novada bibliotēka	7	1	6	1	0	0	0
10.	Upesciema Tautas bibliotēka	2	1	1	2	0	0	0
	Inčukalna novads	24	6	18	2	7	4	3
11.	Inčukalna novada bibliotēka	14	3	11	1	3	1	2
12.	Vangažu pilsētas bibliotēka	10	3	7	1	4	3	1
	Krimuldas novads	30	5	25	7	0	2	0
13.	Krimuldas bibliotēka	7	1	6	2	0	0	0
14.	Inciema bibliotēka	6	1	5	2	0	0	0
15.	Turaidas bibliotēka	4	1	3	1	0	0	0
16.	Lēdurgas bibliotēka	8	1	7	1	0	2	0
17.	Atmodas bibliotēka	5	1	4	1	0	0	0
	Ķekavas novads	36	14	22	3	6	3	2
18.	Baložu pilsētas bibliotēka	14	8	6	0	4	1	1
19.	Ķekavas pagasta bibliotēka	10	3	7	2	0	0	0
20.	Katlakalna bibliotēka	8	2	6	1	1	2	1
21.	Daugmales pagasta bibliotēka	4	1	3	0	1	0	0
	Mālpils novads	13	3	10	2	2	1	1
22.	Mālpils novada bibliotēka	9	2	7	1	2	1	1
23.	Sīdgundas bibliotēka	4	1	3	1	0	0	0
24.	Mārupes novada Mazcenas b-ka	10	3	7	1	2	0	1
	Olaines novads	30	10	20	5	9	3	1
25.	Olaines bibliotēka	19	8	11	3	5	1	1
26.	Gaišmu bibliotēka	4	1	3	1	1	1	0
27.	Jaunolaines bibliotēka	7	1	6	1	3	1	0
	Ropažu novads	15	6	9	5	1	1	0
28.	Ropažu novada bibliotēka	10	5	5	4	1	0	0
29.	Zaķumuižas filiālbibliotēka	5	1	4	1	0	1	0
30.	Saulkrastu novada bibliotēka	10	5	5	2	2	0	0
	Sējas novads	14	3	11	3	1	0	0
31.	Sējas novada bibliotēka	5	1	4	1	0	0	0
32.	Ainavas bibliotēka	2	1	1	1	0	0	0
33.	Pabažu bibliotēka	7	1	6	1	1	0	0
	Siguldas novads	48	16	32	8	6	1	2
34.	Siguldas novada bibliotēka	21	9	12	4	3	0	1
35.	Siguldas pagasta bibliotēka	6	1	5	1	1	1	0
36.	Jūdažu bibliotēka	5	1	4	1	1	0	0
37.	Mores pagasta bibliotēka	8	2	6	1	0	0	0
38.	Allažu pagasta bibliotēka	8	3	5	1	1	0	1
	Stopiņu novads	15	6	9	1	2	2	1
39.	Sauriešu bibliotēka	5	2	3	1	0	1	0
40.	Ulbrokas bibliotēka	10	4	6	0	2	1	1
	KOPĀ	351	118	233	65	48	18	14

Pielikums Nr.9 Darbinieku kopskaits

N.p.k.	Bibliotēka	Darbinieku kopskaits	t.sk. bibliotekārie darbinieki	no tiem ar bib-kāro izgl.	no tiem izgl. citās jomās	no tiem ar vid. izgl.	pārējie darbinieki	Studē
	Salaspils novads	22	15	13	2	0	7	0
1.	Salaspils novada bibliotēka	20	13	11	2	0	7	0
2.	Dienvidu filiālbibliotēka	1	1	1	0	0	0	0
3.	Saulkalnes filiālbibliotēka	1	1	1	0	0	0	0
4.	Ādažu novada bibliotēka	3	3	1	2	0	0	1
	Babītes novads	13	11	4	7	0	2	4
5.	Babītes novada pašvaldības b-ka	11	9	4	5	0	2	4
6.	filiāle Salas pagastā	2	2	0	2	0	0	0
7.	Baldones novada bibliotēka	7	4	3	0	1	3	0
8.	Carnikavas novada bibliotēka	2	2	1	1	0	0	0
	Garkalnes novads	3	2	1	1	0	1	1
9.	Garkalnes novada bibliotēka	1	1	0	1	0	0	1
10.	Upesciema Tautas bibliotēka	2	1	1	0	0	1	0
	Inčukalna novads	6	4	2	2	0	2	1
11.	Inčukalna novada bibliotēka	3	2	1	1	0	1	0
12.	Vangažu pilsētas bibliotēka	3	2	1	1	0	1	1
	Krimuldas novads	5	5	2	2	1	0	0
13.	Krimuldas bibliotēka	1	1	1	0	0	0	0
14.	Inciema bibliotēka	1	1	0	1	0	0	0
15.	Turaidas bibliotēka	1	1	0	0	1	0	0
16.	Lēdurgas bibliotēka	1	1	1	0	0	0	0
17.	Atmodas bibliotēka	1	1	0	1	0	0	0
	Ķekavas novads	14	13	11	2	0	1	0
18.	Baložu pilsētas bibliotēka	8	7	6	1	0	1	0
19.	Ķekavas pagasta bibliotēka	3	3	2	1	0	0	0
20.	Katlakalna bibliotēka	2	2	2	0	0	0	0
21.	Daugmales pagasta bibliotēka	1	1	1	0	0	0	0
	Mālpils novads	3	3	2	1	0	0	0
22.	Mālpils novada bibliotēka	2	2	2	0	0	0	0
23.	Sidgundas bibliotēka	1	1	0	1	0	0	0
24.	Mārupes novada Mazcenas b-ka	2	2	1	1	0	0	0
	Olaines novads	15	10	6	4	0	5	0
25.	Olaines bibliotēka	11	8	4	4	0	3	0
26.	Gaišmu bibliotēka	2	1	1	0	0	1	0
27.	Jaunolaines bibliotēka	2	1	1	0	0	1	0
	Ropažu novads	8	7	3	4	0	1	3
28.	Ropažu novada bibliotēka	6	5	3	2	0	1	1
29.	Zaķumuižas filiālbibliotēka	2	2	0	2	0	0	2
30.	Saulkrastu novada bibliotēka	6	5	3	0	2	1	1
	Sējas novads	3	3	0	2	1	0	0
31.	Sējas novada bibliotēka	1	1	0	1	0	0	0
32.	Ainavas bibliotēka	1	1	0	0	1	0	0
33.	Pabažu bibliotēka	1	1	0	1	0	0	0
	Sīguldas novads	15	13	7	6	0	2	1
34.	Sīguldas novada bibliotēka	9	8	5	3	0	1	1
35.	Sīguldas pagasta bibliotēka	1	1	1	0	0	0	0
36.	Jūdažu bibliotēka	2	1	0	1	0	1	0
37.	Mores pagasta bibliotēka	1	1	1	0	0	0	0
38.	Allažu pagasta bibliotēka	2	2	0	2	0	0	0
	Stopiņu novads	7	6	5	0	1	1	1
39.	Sauriešu bibliotēka	2	2	2	0	0	0	0
40.	Ulbrokas bibliotēka	5	4	3	0	1	1	1
	KOPĀ	134	108	65	37	6	26	13

Gara aristokrāti jeb bibliotekāri Pierīgas reģiona publisko bibliotēku novadpētniecības seminārā Stopiņos

Bibliotekārs – gara aristokrāts un speciālists arī novadpētniecības darbā. Vislabāk pazīst šo pētniecisko kodu un spēj to atslēgt caur terminiem, resursiem, atvērtiem jautājumiem un vietas izpēti kopumā. Cits lietišķāk, cits poētiskāk, kā prazdami, veicot vietējo vēstures izpēti pagātnes, tagadnes, nākotnes uzdevumā. Tieši tik vienkārši un tik neparedzami. Cilvēku rokām dažnedažādi sastrādātais un bibliotekāru apzinātais, sistematizētais un sakārtotais, savu patieso vērtību iegūs laika nogrieznī un tā lietojumā. Lai, cik trausla neveidotos šī sajūta, semināra darbā un pieredzes apmaiņā rodama gaišo un stipro klātbūtne.

Pierīgas reģiona publisko bibliotēku bibliotekāru novadpētniecības semināra darbam **“Stopiņu novads Latvijas kultūrtelpā”** ir Stopiņu novada priekšsēdētāja Jāņa Pumpura uzruna un viesmīlība – maizes klaips un novada ekonomiskais raksturojums, atīstības redzējums un kultūras mantojuma bagātais saturs.

Kultūras mantojums jebkurā apvidū iezīmē noteiktas vērtības. Janīnas Kursītes uzstāšanās par tematu **“Latvieša māja: Stopiņu novads”** ir stāsts par kultūras mantojuma vērtībām kopumā, lai

gan kopumā ne tik ļoti apzināta, ir koka arhitektūra, raksturojošie māju nosaukumi un vēstījums vai stāsts par lietām ar dvēseli.

Stopiņu novadam un bibliotekāru darbam ir savs piemērs un redzīgums, ko raksturo piederība valstij un vietas patriotisms. Pārlietas, kas rodas Stopiņu novadā, radījušas gan savu lietu stāstu, gan novada kontūras leģendu par bruņurupuci, kas “simbolizē garīgu atskārsmi, mātišķo – sargājošo aspektu un ir viens no dievietes Māras dzīvniekiem latviešu folklorā. Bruņurupučus un zalkšus latvieši agrāk baroja ar pienu. Godājot bruņurupuci, stopiņieši, nav brīnums, ka godā arī savas mājas.” J. Kursīte.

Godībā un pagātnes faktu noskaidrošanā un pierakstīšanā, tad arī radies šis unikālais materiālu kopums. Gandrīz katrā mājā ir dzīvas lietas, kas parasti saistītas ar dzimtas nostāstiem. Spilgtas personības un saglabātā lietu pasaule, par ko runā videostāsts “No sētas uz sētu”. Vērtība ir visam - vai tā ir pirmskara dāmu apģērbu kolekcija “Brasliņās”, vai ar raksta zīmi apveltītais pelēkais laukakmens “Lielkājās”, vai dzejnieka Pētera Brūvera rakstītā vārda spēks Dzejas dienām “Kalējos”, vai liktenīgās deportācijas un atkal atgriešanas stāsts “Akācijās”. Labs ticamības un pārdomu avots skolēnu domrakstiem katrā novadā. Te iederas arī rakstnieka Viļa Veldres reiz rakstītais “vecās lietās ir daudz glītuma”.

Vitas Bangas lekcija “Ulbrokas muiža un tās apkārtnē – 20.gs.30. gadu ceļotāju atmiņās” ir kā senatnīga notikumu mozaīka - aristokrātiska un emocionāli spilgta. Minētais vēstures posms ir ceļojums laikā - Ulbrokas muiža un Ziedoņa parks, sākotnējais muižas īpašnieks Ulenbroks, citu baronu un birģermeistaru pārvaldība, vairākas pusmuižas ar dzirnavām un krogiem, zemes

reformas un muižas pārbūves laiks. Viens no populārākajiem Pierīgas ekskursijas maršrutiem trīsdesmitajos gados skaitījās Rīga – Ulbroka – Šeluchina muiža (Līču krogs). V. Banga. Zināmu apsvēruma dēļ dzirdētie fakti netiks pārstāstīti, ļausim tiem noformulēties kādā iespēstā materiālā.

Semināra lekciju daļas noslēgumā Daigas Brigmanes temats “Stopiņu novada kultūras mantojums mūsdienu kultūrtelpā”, kas plašākā nozīmē, ir apliecinājums cilvēka un sabiedrības darbībai kopumā, lai veidotu vērtību, zināšanu un prasmju sistēmu, saglabājot savas identitātes pastāvēšanu. Bibliotēkas kultūrvidē pielīdzināma novada jostas raksturam un seno māju kultūrainaviskajam rokrakstam, atspoguļojot vidi, kas laika gaitā izveidojusies cilvēku un vietu mijiedarbībā. Tas ir process, kas atrodas mainībā un attīstībā, rosinot domu apmaiņu un tālāku darbību. Ikgadējas ir Dzejas dienas un novada bibliotekāru talka dzejnieka un atdzejotāja Pētera Brūvera mājās “Kalēji”, muzeju nakts tematiskie pasākumi norisinās mājās “Krīvi” un “Akācijas”. Tūrisma aģentūras “Impro” izveidots maršruts ir novada viensētās “Lielkājas” un “Krīvi”. Pašvaldības nekustamais īpašums “Rozes” ieguvis jaunu vēsturisku faktu skaidrojumu, savukārt ēka “Līdumnieki”- atzīta par dzīvošanai nederīgu un zaudētu objektu.

Bibliotēkas uzdevums ir fiksēt laikmeta liecības un iegūtos materiālus padarīt pieejamus novadpētniecības resursos, tai skaitā, pētniecības laikā radītam saturam – atmiņu ierakstiem, rokrakstiem un fotogrāfijām. Jauna krājuma daļa ir arī filmas, kas iegūtas pašvaldības atbalstīto projektu rezultātā - “Kalējs kala debesīs” “Rikšiem, bērit, es palaidu.” Pētnieciskā darba saturs un iespējas ir resursu skatāmība un lasāmība sociālajos tīklos: Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas Letonica projekts “Zudusī Latvija”, Stopiņu novada tīmekļa vietne, Twiter konts, Youtube kanāls un Biblioteka.lv. Novadpētniecības izstādes un dažādie pasākumi, kā arī veidotais novadpētniecības materiālu krājums analītiskas datubāzē, šobrīd, atspoguļo 880 ierakstus par novadu.

Esam novadpētniecības datubāzes izveides sākumā, tomēr apzinātais materiālu klāsts ir gan materiālie veidojumi – josta, videostāsts, seno māju projekts, gan nemateriālā kultūras mantojuma daļa – publikācijas, mutvārdu ieraksti un dokumentu digitalizācija.

Novada kultūras mantojuma saglabāšanas uzskatāms piemērs ir divas viensētas “Kalēji”, kas apliecina savas kvalitātes un dzejas lauka enerģijas kopumu, savukārt “Krīvi” semināra dalībniekus pārsteidza ar cira kāta zupu, senu lietu un stāstu daudzveidību, kā arī ar tautas deju raito soli. Pierīgas reģiona publisko bibliotēku 46 bibliotekāru dalība novadpētniecības seminārā Stopiņos ir noslēgusies ar ieinteresētu kolēģu līdzdalību un novadpētniecības darba redzējumu Ulbrokas bibliotēkā. Ar radoša darba pētniecisko rezultātu un nedaudz privilģētu sajūtu sadarbībai ar folkloristi, literatūrzinātnieci, valodnieci, politiķi, LU Humanitāro zinātņu fakultātes profesori Janīnu Kursīti, mākslas vēsturnieci Vītu Bangu un novada vadības atbalstu. Paldies organizatoriem, lektoriem, viensētu saimniekiem un reģiona bibliotekāriem par dalību novadpētniecības semināra darbā. Pateicoties fotogrāfiju autorēm Inesei Skrstiņai, Kristīnei Cimdiņai, Ievai Mūrnieci tīmekļa vietnē <http://www.stopini.lv/lv/kultura/ulbrokas-biblioteka/galerijas> vērojams semināra darba vizuālais materiāls. Paldies Ivitai Duļbinskai par videoierakstu, kas apkopotā veidā tiks izmantots novadpētniecības darba atspoguļošanai. Paldies Stopiņu novada maizes ceptuvei SIA “Feliks M” un Guntai Elperei par goda kukuli viesiem!

Daiga Brigmane,
Stopiņu novada Ulbrokas bibliotēkas vadītāja
2017. gada 24. maijs

Viesojoties pie kolēģiem Limbažos

Kā skaista tradīcija Pierīgas reģiona publisko bibliotēku darbiniekiem ir augusta beigās doties profesionālas pieredzes apmaiņas braucienā. Šogad viesojāmies Limbažu pusē, apmeklējot 3 reģiona bibliotēkas.

Limbažu reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas veic Limbažu Galvenā bibliotēka. Tās metodiskā pārraudzībā ir 2 novadu (Limbažu un Alojās) 20 publiskās un 13 skolu bibliotēkas. Novadu bibliotēku darbiniekiem tiek organizēti profesionālās pilnveides pasākumi – semināri (t.sk. izbraukumu), praktiskas apmācības (grupu un individuālas), pieredzes apmaiņas braucieni, konkursi u.c. Visas novadu publiskās bibliotēkas pabeigušas rekatalogizācijas darbu un veic automatizētu lietotāju

apkalpošanu.

Limbažu Galvenā bibliotēka atrodas pilsētas centrā, atjaunotā un renovētā ēkā. Šeit īstenota arhitektes ideja - telpās var sajust dabas stihiju klātesamību – spilgti pamanāma zilā (ūdens), zaļā (zeme) un oranžā (uguns) krāsa. Lasītājus jaunajās telpās tā sagaidīja 2015.gada 21.augustā. Tās vienotajā struktūrā ietilpst Administrācija, Klientu apkalpošanas centrs, Datu apstrādes nodaļa, Apmācību un profesionālās sadarbības centrs un Bērnu literatūras centrs. Kopumā bibliotēkā strādā 15 bibliotekārie un 6 tehniskie darbinieki.

Pirmajā ēkas stāvā atrodas abonements, otrajā – lasītava, novadpētniecības krājums, pasākumu telpa un darbinieku kabineti.

Bibliotēka, atrodoties jaunajās telpās, aktīvi organizē dažādus tematiskus pasākumus - jauno grāmatu dienas, oriģinālliteratūras lasījumus, lekciju ciklus, diskusijas, grāmatu atvēršanas, dzejas dienas, bibliotēku nedēļas pasākumus, mākslas, foto izstāžu un radošo darbu izstāžu atklāšanas u.c. pasākumus.

Pociema bibliotēka ir viena no Limbažu novada bibliotēkām, atrodas Katvaru pagasta centrā, vienā ēkā ar Kultūras centru, pagasta pārvaldi un pasta nodaļu. Tā izvietota 2.stāvā, vienā nelielā telpā. Bibliotēkā regulāri tiek izvietotas vietējo iedzīvotāju – mākslinieku radošo darbu izstādes. Bibliotēka īpašu vērību pievērš darbam ar bērniem, organizējot dažādas aktivitātes, pasākumus, radošās darbnīcas u.c. pasākumus.

Savukārt Alojās novada uzņēmējdarbības atbalsta centra – bibliotēka „Sala” atrodas Alojās novada Ungurpilī, lieliskā vietā blakus Ungurpils Dzirnavezeram.

Uzņēmējdarbības atbalsta centrs-bibliotēka atklāta 2016.gada oktobrī. Ēka ir īpaša ar to, ka pamata būvniecībā izmantoti tikai dabai draudzīgi materiāli. Ēka ir pasīva – elektroenerģija tiek iegūta no zemes, saules un vēja.

Ēkā izvietota moderna bibliotēka, semināru telpas, attālinātās darbavietas, plaša konferenču zāle un radīta atbalstoša infrastruktūra uzņēmējdarbības veikšanai. Telpu starpsienas ir transformējamas, līdz ar to ir iespēja vairākas telpas apvienot vienā lielā zālē. No ~ 500 ciemata iedzīvotājiem, bibliotēku apmeklē 32%.

Dienas programmu papildināja Dzīvā Sudraba muzeja apmeklējums.

Evita Gleizde
galv. bibliotekāre-metodiķe
Salaspils novada bibliotēka

Pierīgas reģiona publisko bibliotēku darbinieku
Gada noslēguma pasākums Ropažos,
2017.gada 13.decembris